

İkinci beş senelik plân hazır

Vekiller Hey'eti yeni iktisadî plânı tetkik ve müzakereye başlıyor, plânın esaslarını yazıyoruz

İkinci beş senelik plân birinciye nisbetle çok geniştir, bu plânın tatbiki ile yer yer büyük ve küçük birçok sanayi merkezleri kurulmuş olacak, millî gelir artacak

Sancakta dünkü vaziyet

Tevkif, sürgün, azil, tehdit ve tedhişler devam ediyor

Türkleri seçime sokmak isteyenler, şiddetin yapamadığını paraya yaptırmak teşebbüsüne giriştiler, fakat gene menfi neticeler aldılar. Yalnız Kırıkhan'da 3 bin lira dağıtıldı

İskenderun, 16 (Hususi) — Suriye intihabatına Sancak halkının iştirakini temin için taziyik devam etmektedir.

İhtiyar heyetlerinden intihabata iştirak etmeyenlerden bir aydan altı aya kadar hapse koulacakları müteşarlık makamından tebliğ edilmiştir.

Sürülen Türkler

İskenderun, 16 (Hususi) — Sancakta intihabat başladıktan sonra dükkanlar tamamen kapanmıştır. Halk i-

Fransızlarla Suriyeliler arasındaki muahedenin imzası günlerinde Halep sokaklarında yapılan nümayişlerden bir intiba

Mustafa Seyfinin Humusa sürüldükleri anlaşılmıştır. Türk tebaasından Celâl adında biri tevkif edilmiştir. Yeni Gün başmuharriri Fikri Balcı tevkif edileceğinden şüphelenerek kaçmıştır.

Para dağıtıyorlar

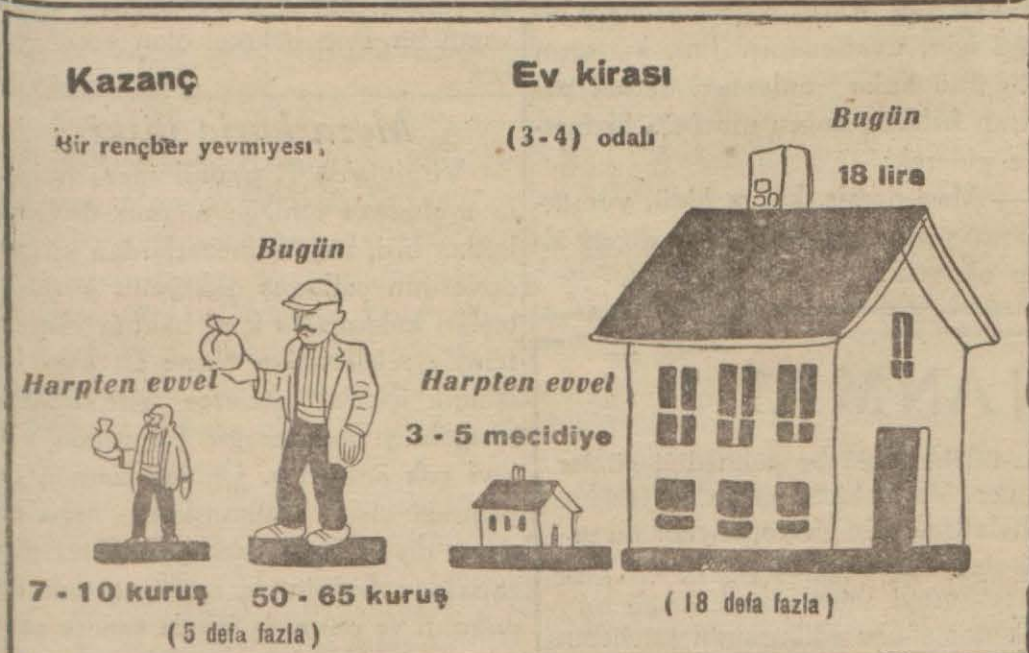
Kırıkhan 16 (Hususi) — Kırıkhan mıntakasında halk tazyika rağmen seçime iştirak etmediğinden ekseriyetin para vasıtasıyla kazanılması yoluna girişilmiş, şimdiye kadar bir hayli para

sarfedilmişse de muvaffakiyet elde edilememiştir. Devamı 3 üncü sayfada)

Anketimize gelen cevapları neşre başladık:

Hayatı nasıl ucuzlatmalı?

Harpten evvelki kazanç ve eşya fiyatları ile bugünkü kazanç ve eşya fiyatlarını mukayese eden bir okuyucu

Okuyucumuzun tanzim ettiği cetvele göre yapılmış bir grafik (Yazısı 10 uncu sayfada)

Rusyada bir çok Alman casusu Tevkif edildi

Rusyanın Garptan gelecek taarruza karşı hazırladığı müdafaa plânı çalınmış (Yazısı 3 üncü sayfada)

Bugün:

Niçin evlenemiyorlar? — Boğaziçi-ne dair düşünceler

6 inci sayfada

Bizi nasıl güldürüyorlar? — Tarihten sayfalar: Maltanın tarihi

7 inci sayfada

Resimli bir haftalık dünya vukuatı

Tersanede bir saat — Sinema

sütunları

9 uncu sayfada

Spor haberleri

10 uncu sayfada

Birinci beş senelik plânın vücade getir diği eserlerden birkaçı: Kağıt ve cam fabrikaları ile Kayseri kombinası (Yazısı 11 inci sayfada)

Donanmamız Malta yolunda

Ana gemisile denizaltı gemilerimiz dün, Yavuzla torpidolar da bugün hareket ettiler

Kahraman bahriyetilerimiz filomuzu uğurlayan halkı selâmlıyor (Yazısı 10 uncu sayfada)

Hergün

Donanmamızı Akdenize Doğru uğurlarken

Yazan: Muhittin Birgen

Dün bir kısmını, bugün de öteki kısmını uğurladığımız Türk donanması, Türk bayrağını pek uzun bir zamandanberi ilk defa olarak uzak Akdenizde dalgalandırma gidiyor.

Her nedense bizim «Ak» ismini verdiğimiz bu lácivert dalgalı deniz, bu bayrağı pek eski zamanlardanberi tanımır. Roma ile Kartaca arasındaki deniz muharebelerinden sonra Akdenizin tamdığı en kuvvetli filo, uzun zaman hep bu bayrağı taşımıştı. Sonradan bu bayrak geri çekildi, Akdenizin uzak ufuqları onu hayli zamandan, takriben yüz elli senedenberi görmez oldu. Şimdi, bu uzun hasretten sonra, birbirinin çok eski aşinaları olan bu iki unsur, Akdeniz ve Türk bayrağı, birbirlerini, birer eski dost gibi hararetle selâmlı-yacaklar ve birbirleriyle öpüşecekler. Hiç şüphe yok ki bu bir hâdisedir.

Küçük donanmamızı selâmetlerken bu hâdisi üzerinde bir lâhza durmalı ve düşünmeliyiz.

Akdenize çıkan donanmamız küçüktür. Orada bugün büyük Avrupa devletlerinin bayraklarını gezdiren üç büyük filo vardır ve bizimki bu filoların yanında kuvvet olarak hiç bir şey değildir. Bununla beraber, Akdeniz üzerinde hayati menfaatleri olan devletler arasında biz de varız. Türkiye'nin dünya ile olan münasebetleri Akdeniz yolları ile yapılır. Türkiye'nin refahı, Akdenizin bu yolları ile o kadar alakalıdır ki bunlar kapandığı gün Türkiye'de hayat birdenbire daralır ve hattâ imkânsız olur. Biz bunu cihan harbi esnasında pek güzel gördük ve bir daha da görmek istemeyiz. Bunun için bütün eteklerini Akdenize doğru yaymış, kapılarını bu denize doğru açmış olan bu memleket te, ötekiler gibi, bir Akdeniz memleketidir. Bunun için gönül isterdi ki Akdenize çıkan bu donanma daha büyük olsun. Bir tecavüz kuvveti olarak değil, bir tecavüz kuvveti olmak arzusu değil, fakat çağımız bir sulh unsuru, kuvvetli bir medeniyet ve hak bekçisi olarak ve daima öyle kalmak üzere bu donanma daha büyük ve kuvvetli bir varlık teşkil etsin. Maalesef, her tarafı yeni baştan yapılmaya muhtaç olan bir memleketin çocuklarıdır ve bugüne kadar ancak bu kadarını yapabildik.

Ancak donanmamız küçük te olsa bi-dayeten bir varlıktır. Ve bilhassa bu varlığın bir timsalidir: Türkiye'nin de bütün memleketler ve milletler gibi, insanca ve efendice yaşamak hak ve arzusunu canlandıran bir timsal, bugün küçük ve zayıf, fakat, günden güne büyümeğe azmetmiş bir kuvvet. Türkiye biliyor ki hayatta, yaşama, durma demek değil, ilerleme demektir. Hayatta durup te kendini müdafaa etmek usulü yoktur. Hayatta müdafaa, daima ilerleme demektir. Bunun için, Türkiye'de daima ilerlemeli ve kuvvetlenmelidir. O ilerledikçe, ilerleyip kuvvetlendikçe onun donanması da kuvvetlenecektir. Esasen donanması kuvvetlenmelidir ki onun ilerlemesi de kolay olsun: Bu iki hâdisi birbirine bağlıdır, bunlar mutlaka efele yürümeğe mecburdurlar.

Türkiyede hiç bir tecavüz ve taarruz fikri yoktur. Ancak Türkler artık iyi biliyorlar ki dünyada hak demek, kuvvet demektir. Kuvveti olmayanın hakkı yoktur. Bunun için Türkiye kuvvetlenecektir.

Akdenizde biz de varız. İşte, donanmamız Akdeniz suları üzerinde dost devletlerin yanlarına doğru giderken ufuklara bu fikri yayacak, Türkün de bu denizde hakkı olduğunu söyleyeceklerdir. Biz biliyoruz ki Türkün gözü garptadır: Garplaşacaktır, garpla anlaşacaktır, birlikte düşüp kalkacaktır. Eski Osmanlı padişahları kendilerine beyhude yere «Sultanı Rum» demişlerdir. Sultanı Rum demek, tahminin temellerini garp topraklarına kurmak, kapı ve pencerelerini garba açmak demektir. Biz biliyoruz ki tarihte Türk ne zaman gözlerini şarka çe-

Resimli Makale:

Arslan hayvanların en kuvvetlisi kaplan en yırtıcı, fil en ağırdır, fakat bunların hepsi de kendilerinin den çok zayıf olan insanın karşısında âciz kalırlar..

Zayıf insanı en kuvvetli mahlûklar karşısında dahi galip mevkiine çıkaran şeyi zekâsı, muhakeme kuvveti, başkalarını kendi maksadına âlet yapabilme kudretidir.

Zekâsını kullanamıyan insan tabiatın kendisine bahsettiği hassayı kaybetmiş demektir. Kuvveti yoktur, muhakeme kudreti de kalmamıştır, ifade ettiği kıymet sadece bir sıfırdan ibarettir.

SÖZ ARASINDA

Saniyenin Yüz binde birinde Resim çeken fotoğraf

Amerikalılar yeni bir fotoğraf makinesi keşfetmişlerdir.

Bu makine bilhassa tayyarecilikte kullanılmaktadır. Ve iki bin metre yükseklikten aşağına resmini aldığı zaman koyunları bile göstermektedir. Fotoğraf gayet seri resim almaktadır. Saniyenin yüz binde biri zarfında esantane aldığı söylenmektedir.

Gözün hassasiyeti

Alman göz doktorları gözün hassasiyetini tetkik ederlerken, öğleden sonra saat 14 de doğru en fazla hassas olduğunu, ve sabahleyin saat 3 ile 4 arasında da en az hassas olduğunu tesbit etmişlerdir.

virnişse bundan fenalıklar çıkmış, ne zaman garba çevirmişse Türk kuvvetlenmiş ve refah görmüştür. Bugün de biz o fikirdeyiz: Garptayız, garpta, ve garpla birlikte yaşayacağız. Bunun için bizim de garplılar gibi donanmamız olmak lâzımdır. Biz bunu yapmaya mecburuz ve yapacağız: Yüzümüzü hiç bir zaman şarka çevirmemek için, garp milletleri ailesinden ayrılmamak maksadile, mutlaka bunu yapmalıyız. Tecavüz ve fütihat için değil, zaten bunu düşünmek hem günah, hem de bizim için memalik temennisinden başka bir şey değildir. İstedğimiz şey garpli olmak, garpta olmak ve garplularla dost olarak ve aynı hukuk müsavatı ile yaşamaktır ve onun için kuvvetli olmak istiyoruz.

İşte donanmamızı bu hisler ve bu fikirler içinde selâmetliyoruz ve candan temenni ediyoruz ki Türkiye cumhuriyeti yakın zamanda küçük ve yeni bir donanma programı yapmaya karar versin.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Kanbur

Vaktile, Babûlide orta derece memurlardan bir Z. Bey vardı.

Bu zat fevkalâde zeki, malûmatlı, çalışkan ve terbiyeli idi. Lâkin zavallıyı, Cenabı Hak, sırtında bir çekmece ile dünyaya göndermişti.

Bir gün, Z. Bey yolda gidiyordu. Karşından gelen ve her halde terbiyesi kıt bir adam, onun hizasına gelince:

— Ay! Kambura bak! diye seslendi.

Z. Bey, hemen:

— Affedersiniz, efendî! Ben kambur değilim. Yalnız, kedi tabiatıyım.. Yabani hayvanlara rastladıkça sırtımı kabartırım! dedi.

Bir kırlangıç Büyük bir Kiliseyi yaktı

Sydney'de bir kuş koskocaman bir kiliseyi yakmıştır. bakınız nasıl?

Bir kırlangıç, yolda yere atılmış bir sigara parçası görmüş, sigaramın kokusunu pek beğenmiş, gagasına ucundan yakalamış ve kilisenin çatısı altında gizli bulunan yuvasına koymuş.

Meğer sigara henüz sönmemiş imiş. Kuru çaldan imal edilen ocak, rüzgârın da tesirile tutuşmuş, ateş saçığı sarmış ve bir müddet sonra da bütün kilise yanmış. Şimdi belediye verdiği bir emirle damlardaki bütün kırlangıç yuvalarını bozuyormuş. Bir gazete:

— Böyle bir karar doğru değil, diyor. Bütün kırlangıçlar, hep ateşli izmaritler getirerek binaları yakacak değiller a...

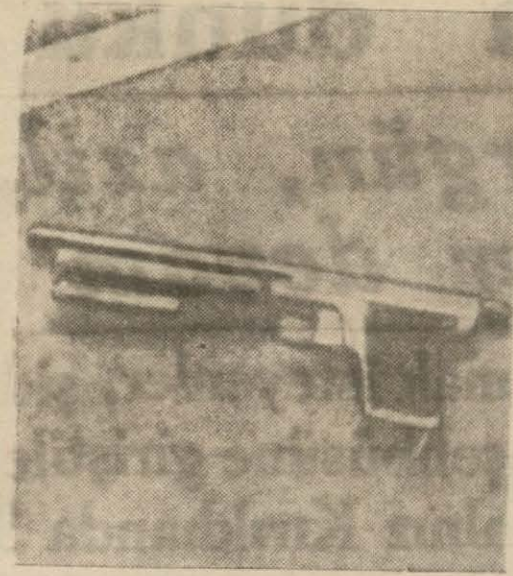
Katilleri adaletten kurtaran operatör

San Fransiskoda müteaddit cinayetler oluyor, ve failer bir türlü yakalanamıyormuş. Halk polislin, katillerle müşterek olduğuna kanaat getirdiği bir sırada, meşhur hafiyelerden biri, şehirdaki tanınmış operatörlerden birinden şüphe etmiş.

Bir operatöre müracaat etmiş, kendisinin polisçe arandığını, ve takibattan kurtulmak için, yüzünün şeklini değiştirmek istediğini bildirmiş. Operatör bu teklifi kabul etmiş, 5000 dolara pazarlık yapmış ve tam amelîyata başlanacağı zaman iş meydana çıkmış.

Meğerse bu doktor bütün katilleri yüzlerini değiştirmek suretile, polislin takibinden kurtarıyormuş.

Ses çıkarmıyan Tabanca İcat edildi

Yeni keşfedilen bir âlet tabancaların seslerini tıkamakta ve kurşun hiç gürültü etmeden varacağı yere varmaktadır.

Amerikalı gangsterler tabancaların namlularına takılan bu âletin mucidinde 20,000 dolar mükâfat vermişlerdir.

Resim bu tabancalardan birini göstermektedir.

Sinemayı en çok hangi millet seviyor?

Sydney'de intişar eden Smith S'weckly gazetesine nazaran dünyada en fazla sinemaya giden insanlar Avustralyalılar imiş; İngilizler adam başına senede sinemaya 14 ilâ 20 şilin yani beş ilâ yedi lira arası bir para verirlermiş.. Amerikalılar bu masraflarını 30 şiline kadar çıkarırlarmış yani bizim paramızla 14 lira kadar bir şey verirlermiş. Halbuki Avustralyalılar adam başına senede 35 şilinlik yani 16 liralık film seyrederek sinemaya gitme rekorunu kırmışlarmış.

İskoçyalıların hasisliği

Bu sütunlarda İskoçyalıların hasisliklerinden bahseden bir çok yazılar yazdık. Kopenhagda çıkan Politiken gazetesinden naklettiğimiz şu vak'a da bunların en mükemmellerinden biridir:

Glaskovlu Jim, bir kaç hafta evvel sabahleyin uyanınca, karısının kolunu çimdiklermiş. Karısı o gece sessizce öldüğü için, uyanmamış. Jim, karısının öldüğünü anlar anlamaz, derhal yataktan fırlamış doğru mutfağa hizmetçiye giderek:

— Mari demiş, karım öldü, yumurtaların yalnız birisini haşla, diğeri zıyan olmasın!

Sözün Kısası

Her zamandan kuvvetliyiz

E. Talı

Bir kaç gündür Ankaradayım. Yurdumun kalbini dinlemek fırsatını buldum. Büyüklerimizle temas ettim. Devlet mekanizmasını işlerken gördüm. Her türlü yabancı endişelerden uzak, yalnız ve yalnız memleketi hayrına, nefine çalışan bir vatanda kitlesinin verimini gözlerimle ve dimağım ile ölçtüm. Havada, Türk kızının uçuşlarını, karada Türk delikanlısının talimlerini seyrettim. Penceremin önünden, sabahleyin, pervaneler gibi ırfan yurtlarının ışığına koşan gençlerin heyecanına iştirak eyledim. Gönülüm ümitle, imanla ve kıvançla doldu.

Her zamandan daha kuvvetliyiz. Bundan şüphe edenler varsa, bir hafta için buraya kadar zahmet ihtiyar etsinler. Nasıl ki, sıhhatinden endişe edilen bir vücudun kalbi yoklansa, Türkiye'nin kuvvet ve kudretini anlamak için de Ankarayı görmek lâzımdır. Burada, binbir dedikodunun fevkinde, nazarlarını istikbale tevcih etmiş olarak, aynı idealin tahakkuku için durmadan çalışan varlık kendini hissettiriyor.

Ve, en muazzam devletlerin, en müstağni hükûmetlerin, nimet adıyla dikleri dostluğumuzu, ittifakımızı elde etmek için, Türkiye cumhuriyetinin neden kur ettikleri burada daha iyi anlaşılıyor.

Güçlü, kuvvetli, pişkin, manen ve maddeten sıhhatli bir erkek gibiyiz. Gizli kapaklı işimiz de yoktur. Kâinata olduğumuz gibi görünmeyi şiar edinmişiz. Aşkırmıyor ve aldandırmıyoruz. Bizden her kim kocunuyorsa, yarısı var demektir. Gayrin hakkına riayetkâr olduğumuz için, biz de haklarımızı za hürmet ettirmek istiyoruz. Mütemadiyen kuvvetlenmemiz sırf bu maksatlıdır.

Siyasi hudutlarımızın öte tarafında kalmış bir takım yurddaşlarımız var. Bizim, bugün içinde yaşadığımız siyasal ve sosyal şartların onlara da teşmilini istemek, hiç bir vakit haddin bilmemezi, ahd bozanlık değildir. Bilâkis, onları ezmek, onların haklarını çiğnemek isteyenlere hadlerini bildirmek, onlara dair olan andların hükümlerini yerine getirmek yegâne gayemizdir.

Bundan dönmeyiz; dönmeyeceğiz. Maddi, manevî kuvvetimiz her zamandan fazladır; ve haklı olduğumuzu bildiğimiz her hangi bir meselede azim ve kararımızdan dönmemize mânidir.

E. Talı

Biliyor musunuz?

- 1 — Astrubal kimdir?
- 2 — Delacroix kimdir?
- 3 — Meşhur tabiiyatçı ve fiziyojisti Darwin kaç yaşında ölmüştür?

(Cevapları Yarın)

Dünkü Suallerin Cevapları:

- 1 — Meşhur Floransalı tarihçi ve filozof Makyavel 58 yaşında ölmüştür.
- 2 — Gavros, Viktor Hügonun cihanşümül eseri olan Sefillerin kahramanlarından bir çocuktur.
- 3 — Meşhur Türk âlimi Kâtip Çelebi Vefada, küçük bir cami karşısında, şimdi bir evin bahçesi olan yerde yatar.

Mezarlarda viski

Virginia'da Rişmond mezarlıklarını muhafaza etmeğe memur duvarcılardan biri, büyük mezarlardan birinin duvarının çatlamış olduğunu görmüş, taşları kaldırıp da içeri baktığı zaman, temyiz reislerinden birine ait olan bu lâhidin içinde yüzlerce şişe viskiye rastgelmiş. Adamcağız hayatında viskiyi çok severmiş. Öldüğü zaman da yanında viski bulunmasını arzu etmiş. diye düşünürken yanındaki mezarlardan birinin de aynen çatlak olduğunu ve onun da içinde sandık sandık viski bulunduğunu anlamış.

Meğer kaçakçılar, viskilerini ölümlerinin sinesinde saklayarak takibattan kurtuluyorlarmış

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Gazetelerde şöyle bir havadis çıktı:

«Maarif kız talebe ile yakından alakadar olmaktadır. Kız talebeden mektebe gelmiyen olursa derhal bir mektupla velisine haber veriliyor. Ve velisinden cevap isteniyor. Bilhassa talebenin velilerinden getirdikleri tezkereler üzerinde sıkı tetkikler yapılmaktadır.»

Maarif Vekâleti kız talebeyi koruyor, fakat öyle bir

tarzda koruyor ki, kız talebe mektebe gelmediği günler bir şüphe altında kalıyor. Ve mektebe getirdiği tezkereler için de ikinci bir şüphe altına dahi giriyor. Acaba bu talebe bu mektubu hakikaten velisinden mi getiriyor? Yoksa bir sahtekârdır da tezkereyi sahte olarak kendi mi yazdı? Talebeden bu kadar şüphe edilmesinin talebenin ahlâkı üzerinde iyi bir tesir yapabileceğine

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Âsiler Madridin bir kısmını dün işgal ettiler

İspanyol Başvekili: "Elimizde bir parçacık toprak buldukça, onu ölünceye kadar müdafaa edeceğiz," diyor

Londra, 16 — Röyter muhabirinin Madridten saat 17,30 da telefonla bildirdiğine göre, âsi tayyarelerin bugün öğleden sonra Madrid üzerinde bir uçuş teşebbüsleri esnasında hükümetçi tayyareler üç motörlü bir Yunkers tayyaresini Madrid hipodromu civarında yere indirmişlerdir. Hükümetçi tayyare filoları, âsi topçu kuvvetlerinin Madridi mütemadi sürette bombardıman etmekte oldukları Casa del Campo civarındaki âsi tahşidatını bombardıman etmişlerdir. Halen Üniversite mahallesi civarında bir çarpışma devam etmektedir ki, bu, bazı âsi kotaların nehri geçtiklerini göstermektedir. Bütün gün, âsi topçu kuvvetleri, Madridin şimal istasyonu yukarısında kâin garp kısmını bombardıman etmiştir. Binalar çok hasar görmüş ise de insanca pek az

zayıf olmuştur.

Sevilla, 16 (A.A.) — Bu sabah aşağıdaki resmî tebliğ nesredilmiştir: Madridin büyük bir kısmı dün işgal edilmiştir. General Varela'nın riyaseti altında bulunan üç kol, dün saat 16 da Manzanares nehrini geçmiştir. Ve sol cenahlarda mukavemet maruz kalmamışlardır.

Valansiya, 16 (A.A.) — Madrid cephesinde yapmış olduğu teftişten dönen Largo Caballero, Havas Ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

«Madrid, asla âsilerin eline düşmeyecektir. Sivil ahali ile payitahtın askeri kuvvetleri, kahramanane mukavemet etmeğe azmetmişlerdir. İspanyol milleti, Faşizm istemiyor. Herhalde, payitahtın muhtemel sukutu âsiler için ancak mânevî bir zafer olacaktır. Eli-

mizde bir parçacık toprak buldukça onu ölünceye kadar muhafaza edeceğiz. Harp, daha şimdi başlıyor. Çünkü bize lâzım olan malzemeyi şimdi elde edebildik. Bizim zaferimizden hiç kim se şüphe edemez. Çünkü millet âsilere düşmandır.»

Madrid, 16 (A.A.) — Havas bildiriyor: Dün saat 15 şî biraz geçerek âsilerin tayyareleri Madridin kalabalık olan Kuartro Kaminos mahallelerini bom baya tutmuşlardır. 10 ölü ve 100 yaralı vardır. Yirmi dört saatteberi ölenlerin adedi 80 ve yaralananların adedi 100 tahmin edilmektedir. Öğleden sonra, âsilerin topçusu Epana meydanı ile Madridin en modern ve en merkezi cad delerinden biri olan Edvardo Dato yolu üzerindeki mahalleleri bombardıman etmiştir.

Başvekilin şehit Eribe için bir yazısı

"Eribenin fedakârlığını kızlarımızda vatan müdafaası için iftihar edeceğimiz bir kahramanlık sayıyoruz,"

Ankara, 16 (A.A.) — 29 ilkteşrin sabahı Ankarada Türkkuşu meydanında paraşüt talimleri yaparken şehit düşen Eribenin ölümü karşısındaki tahassüslerini Başbakan İsmet İnönü «Havacılık ve Spor» sayfalarında «ilk hava şehidi kızımız» adlı şu yazı ile anlatmaktadır:

«Küçük Eribe, hava kurbanlarımızın arasına karıştı. Paraşüt hevesi, havacılık aşkı onu küçük yaşında işe başlatmıştı. Onun yaşında, paraşüt sert ve çok erken bir cesaretti. Ailesinin ve kendisinin aşkı, usullerin tereddüdüne galebe çaldı.

Eribenin fedakârlığını, kızlarımızda vatan müdafaası ve Türk havasının masuniyeti için iftihar edeceğimiz bir kahramanlık sayıyorum.

Hayatının güzel baharını Türk havası için bağışlamak arzusu, Türk kızında en yüksek derecesini, güzel Eribe ile göstermiştir.

Güzel Eribe, babası gibi, babasından üstün bir hava kahramanı olmak için bütün hassaları malik idi. Onun şehitliği ile canımız çok yandı, çok şey kaybettik. Tesellimiz, kahramandan şehit vermek, kahraman üretme ve yetiştirmenin en feyizli çaresi olduğuna inanmamızdır.

Paraşüt, bir spor, hattâ dar zamanda can kurtaran bir tedbir halinde çoktan çıkmıştır. Paraşüt, artık memleket müdafaasının yeni bir dinamik usulü ve vasıtası halinde şekil ve mânâ almağa başlamıştır. Türk kızları ve erkekleri paraşütizmi bir müdafaa vasıtası gibi öğrenmeğe mecbur olmak yolundadırlar.

Küçük Eribenin hatırası, paraşütizmdeki hevesinden ötürü bir kat daha azizdir.

Bu satırlar, İnönü ve çocuklarının, güzel Eribenin kahraman hatırasına derin saygılar ve gıptalarıdır.»

Tahvilât Kaçakçılığının Önüne geçilecek

Ankara, 16 (Hususi) — Meclis bugün toplanarak İnhisar idarelerinin birleştirilmesine ait kanunun kabulünden önceki senelere ait hesap ve bilançoları tasdik ve kabul etmiş ve çarşamba günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Meclis çarşamba günü içtimanda Sivas atelyesine lâzım olan iki milyon beş yüz bin liraya kadar taahhüdât hakkındaki kanun lâyihasile kambyo eshami ve tahvilât kaçakçılığının takibi hakkındaki kanun lâyihasını müzakere edecektir.

Bu lâyiha ecnebi paralarının ve yabancı memleketler üzerine keşideli çekler ve poliçelerin Türk parasını korumağa müteallik ahkâm hilâfına ve rakamları ecnebi parasile ifade edilmiş kıymetli evrakı memleket dışına çıkarmak isteyenlere üç aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunacağı gibi bu paraları da müsadere edilecek, bir misli de para cezasına çarptırılacaktır.

Sovyetlerle diplomatik münasebat tesis etmemiş olan Yugoslav hükümeti, yılbaşından evvel Moskova hükümetini tanıyacaktır.

Sancakta Dünkü vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Yalnız Kırıkhan merkezinde 3000 Suriye lirası tevzi edildiği tesbit edilmiştir.

Tazyikin Ermeni Ve Aleviler Üzerindeki tesirleri

İskenderun 16 (Hususi) — İntihabat esnasında gösterilen tazyik yerli Hıristiyanlar, Ermeni ve Aleviler üzerinde de fena tesirler yapmış ve bu unsurlar da Suriyedeki idareye karşı endişeye düşmüşlerdir.

Türk Memurlar Vazifelerinden Uzaklaştırılıyor

Kırıkhan 16 (Hususi) — Kırıkhan kaymakamı Süreyya intihap işlerine karışmayacağını bildirmiş ve kendisine mezuniyet verilmiştir.

Kırıkhan kaymakam vekâletine bir Türk düşmanı olan Sadık tayin edilmiştir. Gene Kırıkhanın Türk olan jandarma kumandanı Cemile de mezuniyet verilmiş ve yerine Türk düşmanı olan Ali getirilmiştir.

Kırıkhan 16 (Hususi) — Türk ve Türk dostu memurlar istifaya icbar edilmektedir. Hacılar nahiyesi müdürü Akif ile Ordu nahiyesi müdürü de bu meydana vazifelerinden uzaklaştırılmışlardır.

Antakya 16 (Hususi) — Bura belediye âzâlığına dört kişi seçimde mahalli hükümetin arzusuna rıza göstermek istemediklerinden vazifelerinden istifa etmişlerdir.

Antakyadan Meb'us Çıkmak İsteyenler

Antakya 16 (Hususi) — Türkiye aleyhine çalışmakta olan eşraftan Kusevi zade Mustafa ve belediye reisi Hacı Etem Antakyadan namzetliklerini koymuşlardır.

Reyhaniye 16 (Hususi) — Geçenlerde Suriyede meşhur olan bir çete Lazkiye yakınında bir Hıristiyan çiftliğinde iki Hıristiyanı dağa kaldırmış, ve 2500 Suriye altını mukabilinde bunları serbest bırakmıştır. Bu hâdiseden sonra mahalli hükümete mensup bir müfreze tarafından Lâzkiyenin şimali garbisindeki bazı Türk köylerine 5000 Suriye lirası cezayı nakti yazılmış. Halbuki bu köylerin çete soygunculuğu ile hiç bir alakaları yoktur.

Bu sabahki sis

Bu sabah da şehrimizde ve limanda kesif bir sis hüküm sürmüştür. Sis gece saat ondan itibaren başlamış, gece seferleri müşkülâtla yapılmış, fakat sis kesafet peyda ettiği için bu sabah vapurlar hiç işleyememiştir. Sis dokuz buçuğa kadar devam etmiş, dokuz buçuktan sonra yavaş yavaş sıyrılmaya başlamıştır.

Rusyada bir çok Alman casusu Tevkif edildi

Londra 16 (Hususi) — Daily Ekspres gazetesinin Varsova muhabiri, büyük harpten sonra meydana çıkarılan bütün casusluk vak'alarından en mühimlerinin, son günlerde, Moskova keşfedildiğini bildirmektedir.

Muhabir vak'ayı şöyle anlatmaktadır:

«Sovyet Rusya dört senedenberi garpten yapılacak bir hücumu karşı ordusunu hazırlamış ve her ihtimale karşı bir müdafaa plânı yapmıştır.

Son günlerde müdafaa plânları çalınmıştır.

Bu casusluktan suçlu olarak Sovyet gizli polis teşkilâtında çalışan eski Rus Prenseslerinden İrana Milailava ile mühim bir şahsiyet olan âşık cürüm ortağı olarak yakalanmışlardır. Şüpheli yüz kişi de tevkif edilmiştir.

Kremlin sarayının demir kasalarında saklanmış olan bu müdafaa plânlarını, harbiye nazırı Mareşal Vorosilof bizzat hazırlamış bulunuyordu.

Askerî ve polis makamatı tarafından yapılan tahkikattan anlaşılacağına göre, kasada mahfuz bulunan plânlar çalınp kopye edildikten sonra tekrar yerine konmuştur.

Kasanın ne suretle açılacağı erkânharbiyeye mensup yalnız beş yüksek rütbeli zabıt bilmekte idi.

Mevkuf eski prenses ve âşık Kremlin sarayında sıkı bir sorguya çekilmişlerdir.

Yeniden tevkif edilen Almanlar

Paris 16 (A.A.) — Havas bildiriyor: Moskovadan gelen haberlere göre, Leningrada, üçü mühendis, üçü mütehasıs, bir tanesi tüccar ve iki tanesi kadın olmak üzere yeniden on bir Alman tebaası tevkif edilmiştir.

Moskovada, Leningrada, Kiyefde ve Harkofda tevkif edilmiş olan Almanlarla mühim miktarda Sovyet vatanı da casuslukla tevkif edilmişlerdir.

Sanıldığına göre yakında Sansasyonel bir mahkeme başlayacaktır.

Gazeteler bu mesele hakkında sükûtu muhafaza etmektedir.

Protesto Reddedildi

Moskova 16 (A.A.) — Röyter muhabirinin bildirdiğine göre Almanya büyük elçiliği müsteşarı, yirmi üç Almanın Moskova ve Leningrad da tevkif edilmiş olması keyfiyetini protesto etmiştir.

Dişişleri halk komiserliği, bu protestoyu teddeylemiş ve fakat ikisi kadın olmak üzere 14 kişinin askerî casuslukla mütehim olduklarını bildirmişti.

Marsilyada bir infilâk: 30 kişi öldü

Londra, 16 (Hususi) — Marsilyadan bildirildiğine göre, bugün, hükümete ait bir mühimmat fabrikasında infilâk olmuştur. Şimdiye kadar 30 ölü ve 200 den fazla yaralı tesbit edilmiş-

Siyaset ALEMİNDE

Türk donanması Maltaya giderken

İngiliz donanmasının bir müddet evvel memleketimize yaptığı ziyareti iade etmek için Türk donanması bugün Maltaya yollanmıştır. Bu ziyareti ve bu seyahatin bizce hususî bir mana ve ehemmiyeti vardır. Bir zamanlar dünyanın birinci sınıf kuvvetleri sırasında gelen Türk denizciliği, Osmanlı imparatorluğunun müzепzep idaresi sayesinde, geriliye geriliye sonuncu dereceleri bulmuştu. O donanma ki, bu millet, onun yelkenlerini bir zamanlar Hind kutnusunun, demir ve piriç aksamını da altın ve gümüşten yaptırma müktedir bulunuyor, koca Akdenizi, Ceneviz, Efrenc, Sardunya, İspanya ve benzerleri memleketlerin mütehit donanmalarına bir fare kaparı haline getiriyordu. Bu güzel ve yenilmez kuvvete ilk darbeyi, İnebahti harbinde indirdiler. Kararsızlık ve hareketsizlikten doğan bu netice, maalesef, beklenmesi lâzım gelen bir âkıbeti ve o tarihten sonra, Osmanlı donanması bir türlü belini doğrultamadı. Geriledi, geriledi ve ikinci Abdülhamidin vehmi sayesinde, bir yığın hurda demir haline geldi. Geçenlerde fıkrasına mevzu arıyan bir Fransız yazıcısının dediği gibi, bu donanma, bir başka sefer daha Maltaya yollanmışken, mezkûr adayı bulamıyarak geri dönüp «Malta yok» haberini getirmiş değildir. Osmanlı donanması için Malta açıkları, yıllarca zaman, komşunun kapısı kadar yakm ve açık gelen bir seyir sahası olmuştur. Tek başına ve bütün dünyaya meydan okuyan Türk için. Halbuki onun kolunu bükmiye çalışanlar, hiç bir zaman tek olarak karşı çıkmıya cesaret gösterememişlerdir. Bu arada Preveze muharebesini bir misal diye alıp bu Fransız muharririne, müşterek Avrupa donanmasının kahramanlığına (!) bir misal diye gösterebiliriz. Maamafih dava o değildir.

Türk donanması, bugün Maltaya müşterek sulh davasına Türkün inancını ifade etmek için gidiyor. Bu ziyareti münasebetile ileri, geri söylemeler ve bu gezitiden hoşnutluk getirmiyenler, elbette ki Türkün dostları değildir ve barıştan da hoşlanmazlar. Bu gibilerle verilecek cevap, bu nevi ziyaretleri sıklaştırmak ve lâf yerine fiille mukabele etmektir. Düşman çatlatmak için en kestirme çare budur.

Selim Ragıp

Vekiller heyeti toplandı

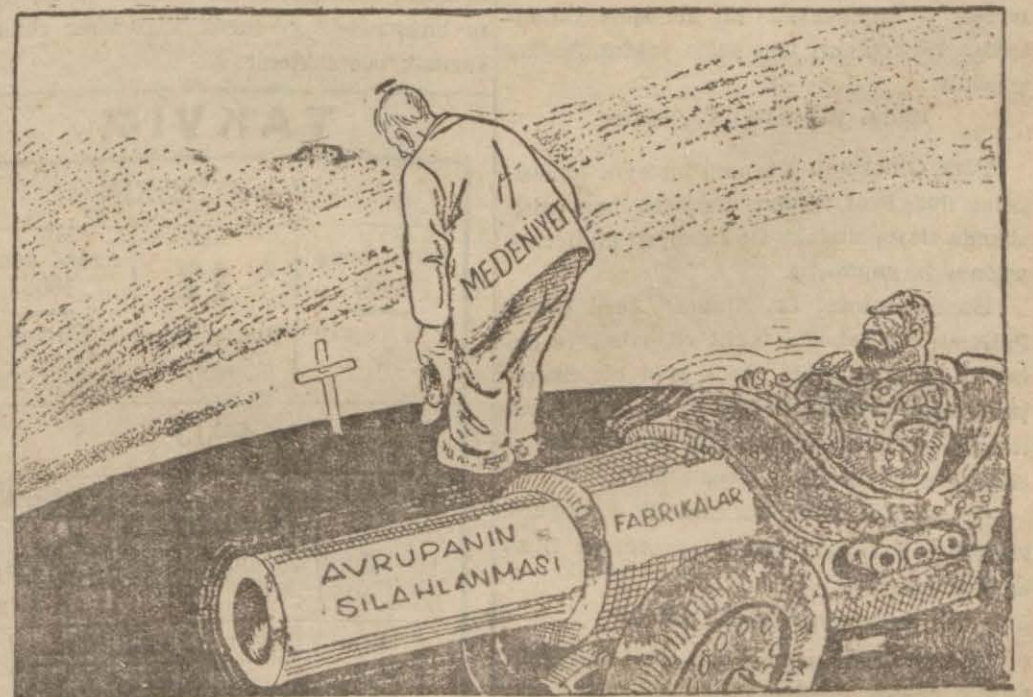
Ankara, 16 (Hususi) — Vekiller Heyeti bugün saat altıda toplanarak müzakerelerde bulunmuştur.

Hindistanda dini isyanlar

Bombay 16 (A.A.) — Bombayın şimal mahallesinde dini isyanlar çıkmıştır. Polis, silâh kullanmak mecburiyetinde kalmıştır. Elli kişi tevkif edilmiştir. Atılan silâhlardan on iki kişi yaralanmıştır.

İnfilâkın şiddetinden bütün civar evlerin camları kırılmış ve halk heyecana düşmüştür.

Mütarekenin yıl dönümünde

Bir dakikalık sükûte riayet etmeyen adam

- İngiliz karikatürü -

ŞEHİR HABERLERİ

Mareşal dün geldi

Hamidiye Sarayburnunda görünür görünmez donanma
19 pare top ateşle Mareşali selâmladı

Mareşal Kadıköy rıhtımında askeri teftiş ederken

Bükreşte yapılan Balkan Antantına dahil devletler erkânharbiye reisleri toplantısına iştirâk eden Erkânharbiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak dün saat 14 de Hamidiye gemisile İstanbul'a dönmüştür. Mareşali taşıyan Hamidiye gemisi doğru filonun bulunduğu yere gelmiş ve demirlemiştir. Hamidiye Sarayburnu açıklarında görüldüğü zaman Moda önünde demirli bulunan donanmamızdan on dokuz pa-

re top atılmış ve Mareşal selâmlanmıştır.

Bundan sonra İstanbul Valisi Muhittin Üstündağ, donanma kumandanı Amiral Şükrü Okan, Generallar ve Romanya Konsolosu Motörle Hamidiyeye giderek Mareşala beyanı hoş âmedi etmişlerdir. Mareşal bir müddet sonra motöre binerek Kadıköy rıhtımına çıkmışlar ve buradan evlerine teşrif etmişlerdir.

Hukukta yeni imtihanlar

Birinci ve ikinci sınıflarda dönen talebe ay sonunda imtihana tâbi tutuluyor

Hukuk Fakültesinde dört senelik tahsilin birinci ve ikinci sınıflara teşmil edildiğini ve bu yüzden bu sınıflarda bu yıl dönmüş bulunan talebenin kânunuevvel bidayetinde bir imtihana daha tâbi tutulacaklarını yazmıştı. Bu imtihanların şekli hakkında dün kadar kararlaştırılmış bir şey yoktu. Dün Kültür Bakanlığında bu hususta icap eden talimat gelmiştir.

Bu talimat Rektörlük tarafından geç vakit Fakülte Dekanlığına bildirilmiştir.

Gelen emre göre, birinci sınıfın imtihanları 30 teşrinisanide başlayacaktır. Bu imtihanlar eskisi gibi eleme imtihanları ve şifahi imtihanlar olmak üzere iki kısma ayrılmıştır. Eleme imtihanları tahriridir. Medenî hukuk ve esasiye hukukundandır. Şifahi imtihanlar eleme imtihanlarını müteakip hemen başlayacaktır. Eskisi gibi şifahi imtihanlar için 15 gün ara verilmiyecektir.

İkinci sınıfın imtihanları 1 kânunuevvelde başlayacaktır. Eleme imtihanının yapılacağı dersler medenî hukuklar ve ceza hukukudur. Bu sınıf için de şifahi imtihanlara ara verilmemiştir. Geçen sene ikinci sınıfta okutulmuş olan istatistik dersinden imtihan yapılmıyacaktır.

İkinci sınıftan 143 talebe, birinci sınıftan da 450 talebe bu imtihana girecektir.

Rumen harp gemileri İstanbulda Havuzlanacak

Haliçteki İktisat Vekâletine ait fabrikalar havuzunda havuzlanmak üzere şehrimize gelen Romanya harp gemisi dün gece Halice girmiştir. Bu münasebetle Köprü mutadından iki saat evvel açılmıştır.

Buraya gelen haberlere göre Romanyanın diğer bazı harp gemileri de İstanbul'a getirilerek havuzlatılacaktır.

Yumurtalarımıza rağbet artıyor

Yumurtalarımıza hariçten yapılan talepler çoğalmaktadır. Yeniden Çekoslovak ve Avusturyadan yumurtalarımıza istek vardır. Çekoslovak heyetile dün Türkofiste bu meseleler etrafında görüşülmüştür.

Yumurtalarımız talepleri karşılayamamaktadır. Çünkü yumurta ihraç eden memleketlerden olduğumuz halde tavuklarımız islah edilmiş cinsinden değildir. Bu gibi yumurta ihraç yapan memleketler tavuklarımızı islah ederek senede her tavuktan 250 yumurta aldıkları halde bizimkiler ancak yüz yumurta vermektedir. Tavukçuluğumuz islah edilmedikçe yumurtalarımızın talepleri karşılamıyacağı anlaşılmaktadır.

Sivas - Erzurum Tahvilleri satışı

Erzurum - Sivas hattının üçüncü tertip tahvilleri dünden itibaren satışa çıkarılmıştır. Satış müddeti 5/12/936 gününe kadardır.

Üçüncü tertip 4 milyon 500 bin lira kıymetindedir. Bu istikrazın senevi faizi yüzde 7 dir. Senelik faiz ve itfa akçesi karşılıkları her sene düyünü umumiye bütçesinde açılacak bir faslı mahsusla ayrılacaktır.

Bir kamyon devrildi

Tarabyada yol inşaatında çalışan şoför Leon'un idaresindeki kamyon Deli bağirtan yokuşunu çıkarken birdenbire bozulmuş, geri geri gitmeğe başlamış, ve yolun kenarında su yolu devrilmüştür. Kamyon içinde bulunan amele Sami ağır surette yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Şehir Meclisi Müzakereleri

Şehir Meclisi dün ihtisas encümenleri tarafından tetkik edilen kararları gözden geçirmiştir.

Bu meyanda İstanbulun 934 yılı umumî bütçesi, Konservatuvarın 934 yılı hesabı kat'isi ile Karaağaç müessesesinin 934 yılı hesabı kat'isi gözden geçirilmiştir.

Karaağaç müessesesinin hesaplarının tetkiki neticesinde varidatının noksan olduğu görülmüş ve bunun nedenleri geldiği sorulmuştur.

Neticede bu müessesenin varidatının noksanlığına sebep olarak et kaçakçılığının fazla miktarda yapıldığı zikredilmiş ve bu kaçakçılığın önüne geçilmesi için 2 senedenberi tedabir alındığı söylenmiştir.

Meclis perşembe günü tekrar toplanmak üzere dağılmıştır.

Küçük Haberler

İplik Buhranı Önlenecek

İplik buhranının önüne geçilmesi için İktisat Vekâletinin yaptığı teklif Vekiller Heyetinden çıkmıştır.

İktisat Vekâleti buhranın önüne geçilmesi için derhal faaliyete geçmiştir. Bu faaliyetin müsbet neticesi bir kaç gün içinde piyasada görünecektir. Bundan sonra pamuk ipliklerinin eski fiyatlardan daha ucuz satılması temin edilecektir.

Halkevinde Konferans

Eminönü Halkeviden: Çarşamba günü saat 10 da Evimizin Çağaloğlundaki Merkez salonunda (Millî edebiyat meselesi ve ne şiyorlar?) mevzulu bir konferans verilecektir. Konferansı takiben bu mevzu etrafında serbest ve münakaşalı bir konuşma yapılacaktır. Bu toplantı için çağrı yoktur, herkes gelebilir.

Kadın Hekimleri Toplantısı

Türk Ginekoloji Kurumu bu ayın toplantısını dün Prof. Kenan Tefliğin başkanlığı altında Beyoğlundaki Tıp Cemiyeti konferans salonunda yapmıştır.

Bu toplantıda: Dr. Ahmet Asım Onur: Patlamış dış gebeliği taklit eden hat ve deflinmiş bir apandisit, keza yeni bir cisimle yapılmış avortman hakkında tebligatta bulunmuş ve bu hastalara ait ameliyatla çıkardığı mustahzarları göstermiştir.

Dr. Necati: Âdet durması ve Hypophise tümörleri hakkında izahat vermiş ve filmler göstermiştir.

Avusturya Buğday İstiyor

Viyana firmalarından biri Türkofise müracaat ederek Avusturyaya memleketimizden buğday idhal etmek istediğini bildirmiştir. Bu teklif tetkik edilmektedir.

İlk Tedsirat Müfettişleri Toplanıyorlar

İstanbul Maarif Müfettişleri kânunuevvelin iptidasında mühim bir toplantı yapacaklardır.

Bu toplantıda ilk mekteplerde tarih, yazı, elişleri tedsiratının ne tarzda yapılacağı görüşülecektir.

İnekçilerle Sütçüler Ayrılacaklar mı? Bakkallar Cemiyeti idare heyetinden yarısının yenilenmesi dün yapılmıştır. Sucuların intihabı çarşambaya, Sütçülerinki de ayın on dokuzunda yapılacaktır.

Süt satanlarla inekçiler arasında ihtilâf devam etmektedir. Süt satanlar karışık sütün inekçiler tarafından, inekçiler ise karışık sütün satanlar tarafından hazırlandığını iddia etmektedir. Bu yüzden bu iki zümre birbirinden ayrılarak ayrı birer cemiyet kurmak istemektedir.

TAKVİM

2 inci TEŞRİN

Rumî sene 1852	17	Arabî sene 1355
2 ci Teşrin 4	Resmî sene 1936	Kasım 10

SALI

SABAH	Ramazan	İMSAK
S. D.	2	S. D.
1 59		12 16
6 49		5 06

Öğle	İkinci	İFTAR	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 7 08	9 44	12 -	1 35
Z. 11 58	14 34	16 49	18 26

SARAY SİNEMASINDA

Büyük Viyana Operasının ihtisamlı çerçevesi dahilinde

Rakipsiz tenor **JEAN KIEPURA**
ve büyük Macar yıldızı **FRIEDL CZEPA**'yı

En güzel, en ahenkdar ve en son filmi

AŞK GÜNEŞİ

(Im Sonnenschein)

şaheserinde dinliyeceksiniz. Bu film bilhassa zengin ve kamaştırıcı mizansenî çığınca masraflara mal olmuştur.
Mevsimin en büyük tamaşası olacaktır.

C. H. Partisi İlçe kongreleri devam ediyor

Cumhuriyet Halk Partisi İlçe kongreleri devam etmektedir. Bugüne kadar Beyoğlu, Bakırköy, Çatalca, Kadıköy, Kartal, Üsküdar ilçelerinin kongreleri toplanmış, halkın dilekleri, İl kongresine gönderilmek üzere tesbit edilmiş, yeni idare hey'eti üyeleriyle, İl kongresine ilçeler namına iştirâk edecek delegeler seçilmiştir.

Bu sabah saat on buçukta Sarıyer Parti merkezinde Sarıyer, gece 20 buçukta parti merkezinde Fatih ilçelerinin kongreleri toplanacaktır.

Bu ayın 22 sinde Adalar ve Beykoz, 24 dünde Beşiktaş, 25 inde Eminönü ve Silivri, 29 unda da Şile ve Yalova ilçelerinin kongreleri yapılacak bu suretle ilçe kongreleri tamamlanmış olacaktır.

Birinci kânunun on beşine doğru İl kongresi toplanacaktır.

Cür'etkâr hırsız

Âksarayda Baba Hasan mahallesinde oturan Şerifenin evine evvelki gün hırsız girmiş, hane halkının sofrasında olmasından istifade eden bu ırsız bir yatakla bir yorgan ve yastığı bir battaniyeye sarmış, omuzuna yüklemiş ve kendi evinden çıkıyormuş gibi çıkıp gitmiştir. Zabita hırsızını aramaktadır.

Taksimde Maksim tiyatrosunda

Halk Opereti

18 Çarşamba akşamı

21 de

Zozo Dalmas ve

Fomakosla

PIPiÇA

İstanbul Belediyesi

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Yeni köy Muallimleri

84 çavuş bugünden itibaren köy muallimliği yapacaklar

Eskişehir Öğretmen Kursu dün faaliyetini bitirmiş ve 84 mezun vermiştir. Bunlardan 4 dü Tuncelinde ve diğer 80 ni de Ankara merkez köylerinde baş muallimlerin nezareti altında çalışacaklardır.

Bu muallimler martta tekrar kursa devam edecek ve toprağın ilkbahardaki tahavvülâtını tetkik ederek üç ay çalışacaklardır.

Mart devresinde 200 çavuşun daha bu kursa devam edeceği alâkadarlarca söylenmektedir. Kursa Kayseri, Yozgat, Kırşehir, Eskişehir ve Afyon küt'alarından yetişen çavuşlar alınacaktır.

Afyon istihsalimiz

Bir müddet evvel Ankaraya gidet uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Hamza Osman İstanbul'a dönmüştür.

Üç aydanberi İnhisar İdaresi köylünün elindeki afyonları satın almaktadır. Bu müddet bu ayın sonunda bitecektir. Köylünün emeği nazarı itibar alınarak fiyatlar ona göre tanzim edilmiştir. Bu sene fazla yağmur yağdığı halde mahsul iyidir. İhracat da normal şekilde devam etmektedir.

Bugün

ŞIK sinemada 20 Kuruşla

Bu mevsimde gösterilen yer'

ŞIRLEY TEMPLE'in

En güzel ve en çok muvaffak olduğu

KÜÇÜK ASI

Filmile hem gülecek ve hem de ağlıyacaksınız.

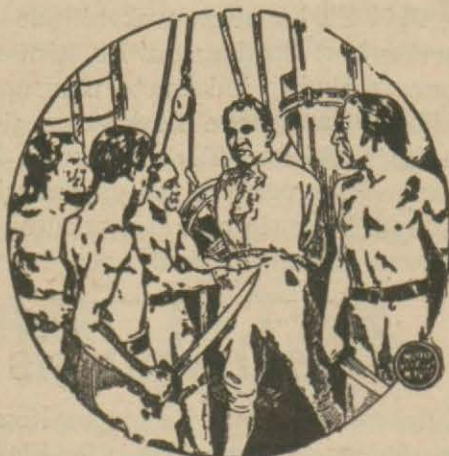
Ayrıca bu senenin yeni Paramount Jurnal ve renkli MICKEY MAUSE

Bütün dünya sinemacılığının en yüksek eseri

Her zaman için RAKIPSİZ ve daha senelerce RAKIPSİZ kalacak bir şaheser

KORKUSUZ KAPTAN

Fransızca sözlü Metro - Goldwyn - Mayer birinci sınıf süper film. Baş rollerde: **KLARK GABLE - CHARLES LAUGHTON - FRANCHOT TONE**

Tahiti adalarının 5 şehir halkı ve yerli iki dünya güzeli **MAMO ve MOVITA**

İPEK ve MELEK

Sinemalarında birden gösterilecektir.

Filmin ilk gösterilmesi şerefine önümüzdeki Perşembe akşamı yalnız **MELEK** sinemasında verilecek büyük sinema müsamesesinin biletleri **MELEK**'de şimdiden satılmaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

İzmirli genç kızlar asker ve tayyareci olmak istiyor

Paraşütçü Yıldız Uçman, İzmirde

"Bir zamanlar olduğu gibi artık paraşütün açılmaması tehlikesi kalmamıştır. Paraşütle atlamak benim için heyecan bile vermeyen bir iş oldu."

Yıldız Uçman eski mektep arkadaşları ile bir arada

İzmir (Hususî) — Tayyareci -lik ve askerlik arzusunun İzmirde kız mektepleri talebesi arasında çok derin şekilde yer ettiği anlaşılıyor. Bütün genç mektepli kızlar gazetelerde ve mecmualarda askerliğe, tayyarecilığe, plânörçülüğe ait yazıları büyük bir alaka ile takip ediyorlar.

Dün Ankaradan şehrimize gelen İzmirli paraşütçü Yıldız Uçman şehrimizdeki kız mekteplerinde eski arkadaşlarını ziyaret ederken kız talebeler heyecanlı ve coşkun gösteriler yapmışlardır. Bu gösterilerin en heyecanlısı Cumhuriyet Kız Enstitüsünde olmuştur. Yıldız Uçman paraşütçülüğe ve tayyarecilığe ait intibalarını kız arkadaşlarına anlatırken bir kız talebe şu suali sormuştur:

— Paraşütçülükte tehlike yok mu, tayyarecilik tehlikeli değil midir?

— Şimdiye kadar yirmi dört defa paraşütle Ankara semasından atılan Yıldız Uçman şu cevabı vermiştir:

— Tayyarecilik artık, otomobil kullanmak kadar emin bir meslek haline gelmiştir. Tayyare motörleri son şeklini almıştır. Paraşütler büyük bir tekâmül göstermiştir. Bir zamanlar olduğu gibi artık paraşütün açılmaması tehlikesi kalmamıştır. Paraşütten atlamak, benim için heyecan bile vermeyen bir iş oldu. İyi bir yüzücü sahilde, denize atılırken nasıl büyük bir zevk duyarsa paraşütle tayyareden atılırken bende kalan intiba da budur. Bir defa atıldıktan sonra zevkine doyamazsınız.

Genç kız bu karşılıkları derin bir dikkatle dinledikten sonra şu suali sordu:

— Eribe nasıl öldü, nasıl kazaya uğradı?

— Eribe bugün biraz rahatsızdı. İlle atlıyacağım diye tutturdu. O çok çevreli bir kızdı. Cumhuriyet bayramın-

Bir buçuk yıl Sonra ahırına Dönen at

Soma (Hususî) — Burada tuhaf bir hâdise olmuş, bir buçuk yıl önce çalınan bir at aradan seneler geçmesine rağmen bir gün kendiliğinden ahıra dönmüştür.

Bu at Turgutalp köyünden çilingir Ahmet oğlu Mehmedin atıdır. Bir buçuk yıl önce çalınmış, bütün aramalara rağmen bulunamamıştır. Hâdise de unutulmuştur.

Fakat geçenlerde bir gün Mehmet ahırında meşgul iken hayvan birdenbire ahırın kapısından içeri girmiş, Mehmet te bu fevkalâde hâdise karşısında hayvanın boynuna sarılarak sevmeye, okşamağa başlamıştır. Böyle sahibi hayvanın boynuna sarılmış, atını sevip dururken ahırın kapısı önünde bir yabancı adam belirmiş, hayvanın kendisine ait olduğunu söyleyerek alıp götürmek istemiştir. Fakat atın eski sahibi bittabi buna razı olmamıştır. Bunun üzerine iş büyümüş, gürültülü bir münakaşa başlamış, münakaşaya köylüler yetişmiş ve bütün köylüler Mehmedin hayvanını tanımışlardır.

Diğer adam da hayvana tesahüp ettiği için şöyle bir hal çaresi bulunmuştur:

Hayvan götürülüp tekrar şose üzerine başıboş bırakılacak, at doğruca köye dönüp aynı ahıra girerse Mehmede ait olduğu anlaşılacak.

Bu karar aynen tatbik edilmiş ve at köye dönmüş, doğruca eski ahırına gitmiş, içeri girmiş, durmuştur.

Buna hayvanın bir buçuk senelik sahibi de hayret etmiş, fakat hayvanı terketmeğe razı olmamıştır. Çünkü hayvanı Denizli vilâyetinin Acıbadem kazasının Güney köyünden satın almıştır. Bergamaya ak darı götürürken de bu vak'a başına gelmiştir. Eski sahibi hayvanı vermeyince, yeni sahibi de bırakmayınca iş zabıtaya aksetmiş, hayvan köy muhtarı Ali Remziye yediemin olarak tevdi edilmiştir. Mahkeme hayvanın kime verilmesine karar verirse hayvan ona teslim edilecektir.

Bir kadın 12 yaşında bir çocuğu öldürdü

Kızılcahamam (Hususî) —Eğerlielveren köyünden 12 yaşlarında Ahmet oğlu İbrahim ile arkadaşı 6 yaşında Hüsnü oğlu Ali köy haricinde birbirlerine karışan davaları ayırırken aralarında kavga çıkmış altalta üstüste birbirleriyle dövüşmüşler yekdiğerini tokatlamışlardır. O sırada Alinin annesi Hanife kavgayı işiterek yanlarına gelmiş ve İbrahimi dövmeğe başlamış ve yerden bir taş alarak çocuğun başına vurunca cansız yere sermiştir. Katil merkeze getirilmiş Cumhuriyet müddeumumisi derhal tahkikata elcoymuştur.

Bir adam kardeşini vurdu

Sarıköy (Hususî) — Hdol köyünde Bayram oğlu Salim kardeşi Aliyi ağır surette yaralamıştır. Vak'ayı müteakkip kaçmış, fakat ertesi günü gelip karakola teslim olmuştur.

Kırklareli 2486 yıl evvel Türkler tarafından kurulmuştur.

Bu şehrin 40 rakamile garip bir ünsiyeti vardır. Türklerden zabtedildiği zaman şehre 40 kilise yapılmış, tekrar fethinde de 40 Türk şehit olmuştur.

Kırklarelinden bir görünüş

Kırklareli (Hususî) — Kırklareli sağılam havası, nefis suları, bağ ve bahçeleri, odun, kömür, kereste, üzüm ve mütenevvi zahire mahsulleri ile meşhur bir şehirdir. Bu tarihi mamure, tarih nezdinde kadim İran medeniyetile hem akrandır. Birinci kurunda ilk kuruluşu münkariz Midye akvamından Masaket Türklerine aittir.

Masaket Türkleri arkadaşları bulunan Eskit Türklerle anlaşarak galip Keyhüsrev'e karşı Trakyada müşterek bir hükümet tesisile cephe kurmuşlardır.

Şimdiki Kırklarelini payitaht ittiha-zile Buzdağına telmihan buraya «Buzeli» ismini vermişlerdi. Bu hükümet ikinci Keykâvusun - Kambiz - vefatına kadar geçen 37 sene kemali ihtişamla payidar olmuştur. Keykâvusı istihlâf eden Ahmeniler sülâlesinden «His Taspesin» oğlu birinci Daranın Eskit Türklerine karşı sönmez gayz ve adaveti eseri olarak imhakâr taarruzlara başlamıştı. (Masaket - Eskit) Türkleri memnuniyetle harbi kabul ederek şehrin kenarından akan Şeytan deresinin şarkında birinci Dara askerile karşılaşmışlar, bire karşı bin sayıda faik düşman kuvvetlerle tam 9 gün üç saat boğaz boğaza dövüştükten sonra vatanlarını kayıp ve tarihlerini kapatmışlardır. Fakat, şan ve şereflerini tarihin şahadetine bırakmışlardır.

Makedonyada «Pila» daki (şimdiki Vodine) payitahtından ileri harekâtı yapan Filipin oğlu; (Olimpiyadan) doğma «İskender Aleksandrosla» çarpışan «Kodamanos» namı diğer üçüncü Daranın son günlerine kadar nüfuzu hükümet İranilerde kalmış, halk tabakalarının ekseriyeti kahiresini de «İran - Masaket - Eskit» Türkleri teşkil etmişlerdir. Müstevil «İskender Aleksandros» cesaretlerinden dolayı emniyet ve itimat edemediği Türkleri tehciye teşebbüs etmiş ise de Türkler iz-zeti nefslerine ağır gelen bu muameleye karşı beş saat şimale çekilerek burasını ateşe vermişlerdi. Bu suretle İskendere açıkça meydan okumuşlardır. İskender bu harekâta karşı her nedense meskeneti kabul etmiştir. Türkler, şimale ric'atle Kırklareliline beş saat mesafedeki bir sırtta yeni bir kale yapmışlardır. Bu yeni mamureye «Kaçanil» ismini vermişlerdi. Şimdiki Polosun bulunduğu yerdir. Kalesinin enkaz tarümarı hâlâ mevcuttur. İskender

derin Babilde vefatından sonra şimdiki Vizede ilanı istiklâl eden generallarından (Viza dö Doplos) tarafından ağı fedakârlıklara malolmak şartile bu memlekette dağıtılmıştır. Bakiye kalar Türkler Tuna boylarında arkadaşları Es kit camiasına iltihak etmişlerdir.

Orta kurunda: Burası başka hâdiselere sahne olmuştur. Nâsırada doğan medeniyeti Yesuberki bir sür'atla intişar etti. Bu yeni medeniyetin terrütaze mütehit ve salikleri Bozilde (şimdiki Kırklareli) kırk adet kilise inşa etmişlerdir. Ekanimi Selâse namına tavafgâh olan bu kırk mabet şehri «Kırkkilisa» ismini verdimiye sebep olmuştur.

Burada kırk Türk şehit olmuştur. Müfrez kumandanları Ahile Türklerinden Saltık Bey, Balaban Bey Kılıç Aslan Bey ve Osmanlı Türklerinden Satılmış Bey, Demirhan Bey, Yahşi Bey, Akçehan Bey, Durmuş Bey, Kayahan Bey, Sungur Bey, Karacakaya Bey. Yirmi dokuzu da Sipahi neferidiler. Onlar da şunlardır:

(Umut), (Koğan), (Samsa), (Oymak), (Aydın), (Doğan), (Uysal), (Sandemir), (Musa), (Palatekin), (Kıranıyigit), (Şahveri), (Havarizim), (Akaalp), (Mirzaalp), (Haltekin), (Mirzatuğ), (Akagün), (Satılmış), (Maksut), (Yıldırım), (Karaca), (Gökçe), (Murat), (İlhan), (Habip), (Mirza Mehmet), (Tekçe Çavuş), (Demir Ali).

Bu suretle tekrar Türklere kavuşan Kırkkilisa Fatihlere yabancı bir yurt değildi. İlk inşasından fethine kadar geçen zaman 1964 yıl idi. Yaşadığımız şu tarihe kadar geçen zamanları nazarı itibara aldığımızda işbu şehrin kuruluşu 2486 sene olmuştur. En son muhik ve meşru ismi Kırklarelidir.

Kırklareli Trakyanın en güzel bir beldesidir. Türk milletinin 2486 senelik ezeli mülküdür.

Nureddin Fikri Ertürk

Hâdiseler Karşısında

Ramazan manile-

Davulumu alayım mı?
Sokaklarda çalayım mı?
Gelmış iken, iftar vakti,
Evinizde kalayım mı?

Pide alın kaba kaba,
Hazırlayın bir tas çorba..
İftarlığında peynir reçel
Simit varsa, o da caba.

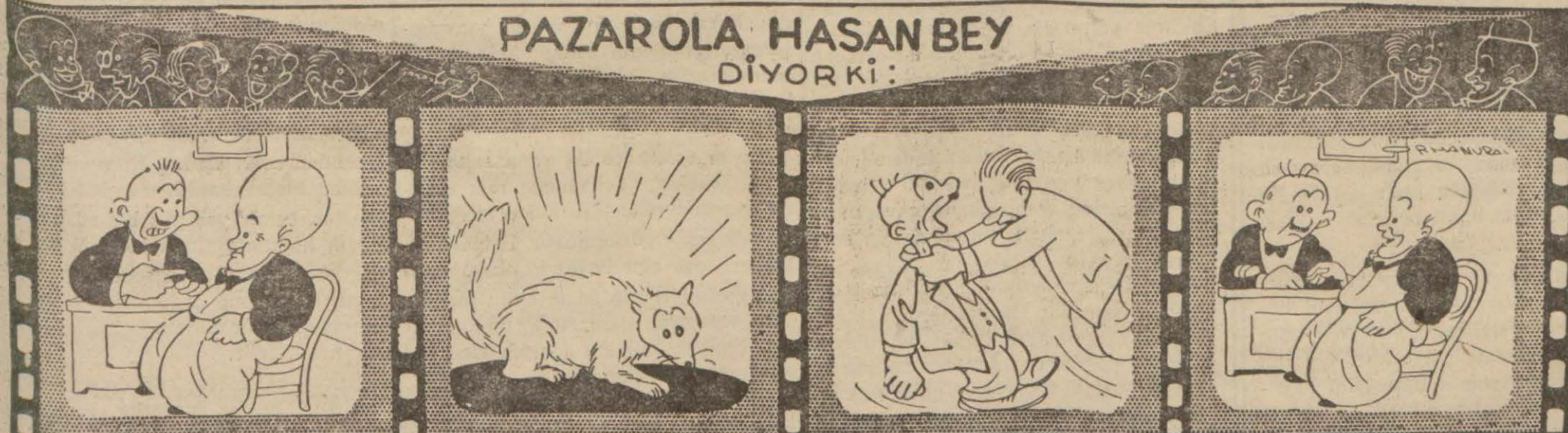
Böreklerin peynirlişi,
Demişlerdir: En iyisi.
Eğer azsa yetişemez,
Yapılmalı bir kaç tepsi!

Gözümüz tok, karnımız aç;
Kaymaklı mı gene güllâç?
Hoşafa da dayanılmaz,
Olmalıdır bir kaç bakraç.

Burayacak geldim, zira.
Dişime de lâzım kira.
Ne kadar? Mı, fazla değil,
Bana yeter beş on lira!

İMSET

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

— Ah Hasan Bey ah...

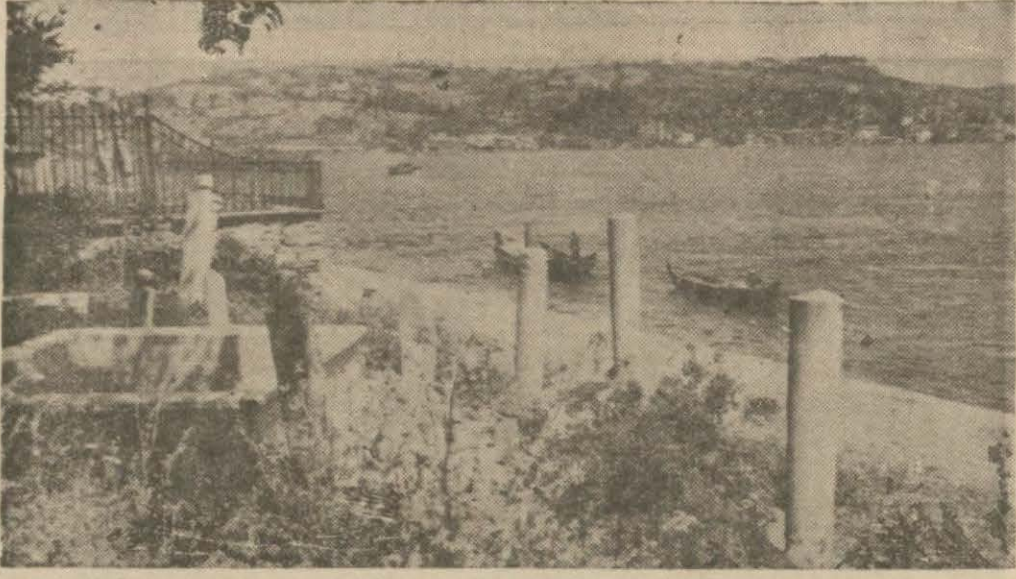
... Herif o kadar kurnaz ki..

... İn ve cinin top oynadığı bir yerden birden bire boğazıma sarılmasını mı?..

Hasan Bey — Affedersin lâfını kes tim, Şehir tiyatrosunda mı kavga ettiniz?

Boğaziçi neden bir türlü dirilemiyor?

Boğaziçini diriltmek için Boğaziçine gidip gelen vapurların tarifelerini orada yaz kış oturmak isteyenlerin ihtiyaçlarına uydurmak lâzımdır

Boğaziçinden bir görünüş

Şirketi Hayriyenin, Boğaziçini diriltmeğe çalıştığı muhakkak. «Can boğazdan gelir» derler. Yani, Boğaziçini kurtarmak demek, bir can damarını kurtarmak demektir. Bu itibarla, Şirketi Hayriyenin, Boğaziçini kurtarmaya çalıştığına bakınca, hakiki bir hayır şirketi olduğuna da inanmak lâzım gelir.

Hattâ Boğaziçini ölmekten kurtarmaya çabalarken kendi menfaatlerini de düşünmüş olsa bile. Çünkü eninde, sonunda, Boğaziçi Şirketi Hayriye için «canan» değil, «can» sayılır. Binaenaleyh, «evvelâ can, sonra canan» düğüncele davranmasından tabii ne olabilir ki?

Şirketi Hayriyenin Boğaziçini diriltmek için yaptığı fedakârlıklar, sayıp dökmekle biten bunlara gibi değil.

Fakat bütün tünler rağmen, Boğaziçinde hareket yok. Boğaziçi kolayca basılabilmekte kavuşacağı benzemiyor. Ve bu gidikle, Şirketi Hayriye, maddî ve manevî kâr umduğu bütün gayretlerinden maddî ve manevî ziyan göreceğe benziyor.

★
Geçenlerde elime geçen Boğaziçi mecmuasını karıştırıyordum. Bizim «üdebayı kırım», Boğaziçine dair ne vezizeler yumurtlamamışlar Yarabbi? İçlerinde Boğaziçini cenneti âläya benzetenler bile var! İnsan o pırl pırl teşbihlere bakınca gayri ihtiyari: «Kör ölü, badem gözlü olur!» darbı meselini hatırlıyor!

Fakat buna rağmen inkâr edemiyor ki, Boğaziçinin ölüsü bile badem gözlüdür!

★
Düşünüyorum: Böyledir de, o güzelim, o ölüsü bile badem gözlü Boğaziçi niçin dirilemiyor? Mecidiye köyü namındaki «sinekistan» bile gülüştana döndürülüyor da, Boğaziçi niçin canlanamıyor?

Ve uzun boylu kafa patlatmaya ihtiyaç duymadan anlıyorum ki, Şirke-

ti Hayriye, Boğaziçinin illetine hayli yanlış bir teşhis koymuştur. Ve habre verilen ilâçlar, Boğaziçini kemiren derde deva olmaktan uzaktır.

Şirketi Hayriye, Boğaz içinde yapılacak evlerin malzemelerini bedava taşıyor. Fakat boğaz içinde ev katlığı mu var ki? gazetelerin ilân sayfalarına göz gezdiriverince görülüyor ki boğaz için saray gibi evleri, Eyüp sultanındaki kulübelerden ucuz satılıyor. Ve boğaz içinde öyle yerler vardır ki, sıra sıra evleri birer rahip kafası gibi bom boştur.

Şirketihayriye boğaz içinde mehtap âlemleri, ucuz gezintiler tertip ediyor. Fakat bunlar, ölüme mahkûm bir hastanın acısını muvakkaten dindiren ilâçlara benziyor.

İstanbulular, senenin üç ayının üç gününde, boğaz içinin cesedini neş'e-ye, işığa, sese boğuyorlar. Ve onlar âlemlerini sabaha erdirdikten sonra, boğaz içinin bedbaht yerlileri, eskisinden daha koyu bir sessizlik, eskisinden daha koyu bir karanlık içinde kahyorlar!

Şirketi Hayriye, Boğaziçinin propagandasını yapmak için mecmualar çıkarıyor. Bir Amerikalıya, bir Fransıza, bir Almanca hitap ettiği takdirde çok yerinde, çok lâzım bir tarif. Fakat hiç bir İstanbullu Boğaziçine tabiatın bağışladığı mazhariyetleri görebilmek, sezebilmek için, edip, şair karihasından doğma bir cevherin, bir teşbihin, bir tasvirin rehberliğine muhtaç değildir.

Hepimiz biliriz ki, «güzel», «emsalsiz», «harikulâde» kelimeleri, Boğaziçindeki tabii cevherin değerini tasvir etmekten çok âcizdir!

O halde, Boğaziçini diriltmek için ne yapmak lâzımdır?

Bence, Boğaziçi hakkında vaktile yazılmış olan reportajlar, Boğaziçinde oturanlar arasında vaktile yapılmış olan anketler, bu sorgunun cevabını sarahatle vermişlerdir:

Boğaziçini diriltmek için, Boğaziçine gidip gelen vapurların tarifeleri-

Kahramanlara saygı...

Rus Çarlığı 1800 senelerinde -tik bütün Türkistanı ve Kafkasyayı istilâ etmişti. Fakat Kafkasyanın küçük bir parçası vardı ki koca Rus ordularına karşı silâha sarılmış ve bir adım bile ilerletmemişti. Bu memleket (Dağıstan) dı.

Dağlılar her tarafı yalçın uçurumlar, köpüklü çağlayanlar, sık ormanlar ve aşılmaz geçitlerle dolu olan memleketlerini müdafaa bir kahramanlık ve ustalıklarla müdafaa yapıyorlardı. Gazi Mehmet ve Hamza gibi halk reislerinin ölümlerinden sonra bu kahramanca hareketin başına 1834 de Şamil geçti.

Baştan başa emsalsiz kahramanlık lar, fedakârlıklarla dolu olan bu istiklâl harbi tam yirmi beş yıl sürdü.

Çar, Dağlıların mukavemetlerini kırmak için şimalî Kafkasyaya yüz binden çok asker gönderdi. 1844 senesine kadar Ruslar her tarafta mağlûp olmuşlar, binlerce esir ve maktul vermişlerdi. Büyük ümitlerle hazırlanarak büyük merasimle yola çıkan otuz bin, kırk bin, altmış bin kişilik ordular, yalçın dağların bir geçidinde, daracık bir vadide veya dik bir yamacın dibinde sıkıştırılıyor, darmadağın ediliyordu.

1844 de Prens Vorontzov Kafkasya umum kumandanlığına gönderildi. Kumandasındaki ordu yüz bine yaklaşıyordu. Bu general, Napoleon beş yüz bin kişilik bir ordu ile Moskova üzerine yaptığı seferde Fransız ordusuna karşı büyük muvaffakiyetler kazanmış, birdenbire göhret yapmıştı. Nerede bir zorluk görülür ve nerede bir ihtilâl koparsa bu adam gönderiliyor, muvaffak oluyordu. Fakat Şamil onu da bir kaç defa mağlûp etti. Otuz, kırk, ellî bin kişilik Rus orduları hiç bir iş görmeden ve yarından fazlası kırılarak kaçıyordu.

Nihayet 1859 da Gunip dağına çekilmiş olan Şamil, bir hainin dağa giden bir tek geçidi düşmana haber vermesi yüzünden esir oldu.

Şamil, Çarlık Rusyasının en büyük düşmanıydı. Çar da ona karşı hiç bir dostluk göstermedi.

Son zamanlarda Kafkasyadan gelen bir yolecunun anlattığına göre eski Rus hükümetinin bir haydut telâkki ettiği Şamil bugün pek haklı olarak bir kahraman olarak anılmaktadır. Hattâ Sovyet Rusya hükümeti şimalî Kafkasyanın en büyük şehri olan Vilâdi Kafkas'a bir heykelini dikmiştir.

Demek ki asıl Rus milleti kendisi gibi Çarlara esir olmak istemiyen bu yiğit adamı ve onun milletini seviyordu ve Çarların istibdadından kurtulduktan sonra ilk fırsatta bu sevgiyi isbat etti.

Çarlık Rusyası ile Sovyet Rusyanın görüş ve siyaset farklarını anlamak için Şamilin hatırasına dün ve bugün yazılan muameleyi göze almak kâfidir.

Turan Can

ni, Boğaziçinde yaz kış oturmak isteyenlerin ihtiyaçlarına uydurmak lâzımdır! Faraza sabahleyin Beykozdan bomboş kalkan bir vapur yolcu almazsa, faraza Beykoza giden son vapur 6,20 de kalkarsa.. Faraza, kış tarifeleri, Boğaziçinde oturan yerlileri, saat yirmiden sonra vapur bulmak imkânından mahrum bırakırsa, ve faraza, bu akluma geliveren tarife sakatlıklarına bulunabilecek olan misaller ortadan tamamen kaldırılmazsa, Boğaziçi, başında dolaşan mezartaşı kâbusundan kurtulamıyacaktır.

Bugünkü halde, Boğaziçinden İstanbula erken vapurlar hareket ettirmek ve Köprüden Boğaziçine geç vapurlar kaldırmak, Şirketi Hayriye için zararlı olacaktır.

Fakat bu ziyanlara, lüzumsuz tedbirlere harcanan masraflardan iktisat ederek katlanmak mümkün, ve caizdir. Ve bu ziyan bir müddet tahammül etmek, Şirketi Hayriyeyi, uğurunda nice fedakârlıklara katlandığı maksadına kavuşturabilecektir.

Aksi takdirde Boğaziçi, içine gitmek için vasıta bulunamayan bir cennetin tatlı hayali gibi acı acı, ve gitgide sönecektir!

Naci Sadullah

Genç kızlarımızı alâkadar eden dava

NIÇİN

Evlenemiyorlar?

Eski bir bekârın bekârların miktarını azaltma üzere ileri sürdüğü fikirler

Fakat delikanlılık çağına henüz erişen gençler için vaziyet bambaşkadır. Onlar henüz haya! ve şiir âleminde yaşarlar.

Eski bir bekârı evlenmeğe teşvik etmek yaşlı başlı bir adamı uzaktan elma şekeri göstererek kandırmağa çalışmak gibi olur.

Bir bekâr dostumla, evde kalmış kızlar için aramızda şu konuşma geçti:

— Bekâr yaşamak, seni memnun ediyor mu? Adımı yazmıyacağım için bunu bana açıkça söyleyebilirsiniz.

Güldü:
— Dünyada halinden memnun olan kimse var mı? Bekâr kaldığım müddetçe, elbette bekârlıktan ufak tefek şikâyetlerim olacaktır. Fakat evlenecek olursam, bu sefer de evlilikten dert yan mayacağımı bana kim temin edebilir?

— Bekârlığın, sence en çok şikâyet edilecek tarafı nedir?

— Bir can yoldaşının yoksulluğu... Çünkü bekârlık hayatında en güç ele geçen budur.

— Tanıştığın kadınlar arasında sana can yoldaşlığı edecek kimseyi bulamadın mı?

— Bugüne kadar hayır! Yaşam elliye yaklaştığına göre bundan sonra da bu lacağımı pek ummuyorum.

— O halde, niçin evlenmiyorsun?

— Bu suali, ben de kendi kendime, günde belki yüz kere sorarım: Evet.. Niçin evlenmiyorum? Sanki evlenmek o kadar güç bir iş mi?.. Her gün yüzlerce insanın evlendiklerini, görüp işi tiyorum. Ben de bunların arasına katılırsam ne olur?.. Fakat sonradan gene kendi kendime:

— Vazgeç bu sevdadan.. derim, evlenmek yeni bir dünyaya doğmak sayılır. Sen ise, yaşamaktan hemen de bıkmak üzeresin!

Ve böyle düşünerek kafamın içinde beliren düşünceyi, daha doğmadan öldürürüm.

— Haydi, diyelim ki sen, rahatı, bekârlıkta buldun da onun için evlenmedin. Fakat şüphe yok. Bütün yurdaşlarımızın senin gibi bekâr kalmalarına razı olmazsın. O halde, söyle bana, kızlarımızı koca bulmak için ne yapmalı?...
Başını ümitsizce iki yana salladı:

— Erkekleri evlenmeğe razı etmenin çaresine bakmalı!.. Fakat bu iş, bana pek kolay görünmüyor. Zamane erkekleri, çok ağır hayat imtahanlarından geçtikleri için adam akıllı piştiler. Hele yaşı kırkı aşanlarımız, umumi harbin bir mihneti içinde âdeta iki kavrulmuş oldular.

Tecribe görmüş, kadın gönülleri üzerinde uzun tetkikler yapmış bir erkeği, evlenmeğe teşvik etmek, yaşlı başlı bir adamı, uzaktan elma şekeri göstererek kandırmağa çalışmak gibi olur. Fakat, delikanlılık çağına henüz eri-

şen gençler için vaziyet bambaşkadır. Onlar, henüz haya! ve şiir âleminde yaşarlar. Sevgillerin saçından düşen bir telde bile türlü âlemler keşfederler. İzdıvâç ağına, asıl işte böyleleri kolay düşer. Biz işe yakamızı her önümüzde gelene kaptıranlardan değiliz. Evlilik için en munasip çağ, 25 ile 30 yaş arasındır. 35 ini aşan, hattâ 40 ını, 50 sini bulunan arasında da evlenenler var. Fakat böylelerinin evlilik hayatına atılması, kirez ağacının son baharında çiçek açıp kışa doğru yemiş vermesi kadar gülünç oluyor. 40 ında evlenmiş 45 inde baba ol.. Sonra, 50 sine gelince, kalbî değişir.. Neye yaradı bu? İnsan, genç yaşında evlenmeli ki, toprağa atacağı çekirdek, vaktile filiz salıp yemiş verecek zaman bulabilsin... Bunun için de yapılacak şey, gençlerin, gönülleri boş olarak yaşamalarına meydan vermemektir.

Müsaade edersen daha açık anlatabilirim: Vaktile, hem iyi, hem de kötü bir âdet vardı. Çocukları, «dışarıya» dandanması diye, konuda komşuda münasip birer kız bulup başgöz ederlerdi.

Bunun faydası şu idi: Çocuk, bekârlığın serseri hayatına alışacak vakit bulamazdı. Ve tam seveda çağına gelince, bir yuvanın sahibi olurdu. Bu sayede, memleketi genç yaşında evlenenler pek çoktu. Adetin kötü tarafı da, bu arca cemi kocaların, çok defa vakitsiz evlenme yüzünden bütün teşebbüs kabiliyetlerini, hattâ iradelerini kaybetmelerine sebep olması idi.

Şimdi, böyle gözü açılmamış sığırca kuşuna benzeyen genç kocalar kalıyordu. Başından kavak yeli esen çocuklar bile, evlenmenin ne kadar ciddi bir iş olduğunu anladılar.

Bekârları evlenmeğe teşvik maksadıyla yapılacak propaganda, radyoda söylenen ilânlara benziyecek olursa, kimse üzerinde tesiri görülmeyeceğine, şimdiden emin olalım. Herşeyden evvel bu bir alışkanlık meseledir. Uzun seneler, bekâr yaşamış bir adamı, evliliğin kayıtları altına sokmak ne kadar güç, gene uzun seneler evli yaşamış bir adama da, ömrünün bundan sonrasını bekâr olarak geçirtmek, o kadar müşküldür.

Bekâr, bekârlığa, evli de evliliğe alışmıştır. Bütün gayretler, henüz evlenmemiş olanları evlendirmeye hedefine ulaştırma için sarfedilmelidir. Belki yanlış, belki doğru.. Fakat ben böyle düşünüyorum.

Ali Akıncı

GÖNÜL İŞLERİ

İhtiyar bir kadın ve Genç bir erkek

İhtiyar bir erkekle genç bir kızın evlenmesini cemiyet hoş karşıladı. İhtiyar bir kadının genç bir erkekle izdivacı niçin hoş görülmez? Bu, belki insanların bir hatası ve yahut bu izdivacın kahramanlarından birinin gafleti sayılır.

İşte Tekirdağda geçen bir aşk ta, bu hatanın ve gafletin canlı bir misalidir. Hâdiseyi, bana Hasan isiminde bir genç yazıyor:

«Benden küçük bir kardeşim var. Geçenlerde kardeşimin evlenmesi için aile büyükleri toplanıp karar verdiler, bu karara ben de iştirak ettim. Meseleyi kardeşime açtım. Birdenbire büyük bir asabiyetle:

— Ben evlenmem!.. dedi. Sebebini sordum, söylemedi. Bütün ısrarlarımıza rağmen ağzından tek bir kelime bile alamadık.

Nihayet bir gönül macerası geçirdikten sonra şüphelenecek tahkikat

yaptık ve anladık ki, kardeşim 59 yaşında bir kadınla sevişmektedir. Bu kadın, bittabi yaşlı olduğu için güzel değildir. Ayrıca gayri tabiiğin en bariz tarafı da zengin olmasındır.

Meseleyi kardeşime açtık, bize kat'î fikrini söyledim:

— Ben bu kadınla evleneceğim, kararım bul. dedi.

Aile içinde büyük bir fırtına koparan bu hâdiseden sonra nihayet kardeşimi reddettik. Şimdi evlenmek üzereler.. Kâğıtları bile asıldı. Ne yapacağımızı bilmiyoruz?»

★
Yapılacak hiç bir şey görmüyorum. Aile büyüklerinin sözlerini dinlemiyen bir delikanlı, bu hareketinin cezasını, ileride görecektir. Gençlik denen en kıymetli hazinesini kaybetmiş bir kadın, nihayet bir hafta içinde hakiki tasviri ve hakiki haleti ruhiyesile meydana çıkar. Bekleyniz, kardeşiniz er geç bu kadından ayrılıp nadim olacaktır.

TEYZE

Bizi nasıl güldürüyorlar?

KOMİK FAHRİ ANLATIYOR

Yazan: İMSET

Nasreddin Hoca'da Nasreddin Hoca rolünü yapan Fahri.

Fahri makyajsız yüzüyle sahne haricinde

Komik Fahriyi Turan tiyatrosundaki odasında buldum. Bu oda sahnenin arkasında ufak bir yer...

— Haberim var, dedi, nasıl güldürdüğümü öğrenmeğe geldiniz...

— Evet, her yiğitin bir başka yoğurt yiyişi varmış, sizin güldürme tarzınız da da herhalde bir başka hikâye vardır.

— Belki, olabilir.

— Siz bu işe ne vakit başladınız?

— Ben Hamidi Ticaret Mektebi âl-sine devam ederdim. Mektep öğleye ka-dardı. Öğleden sonra da kaleme giderdim.

— Komikliğin de kalemi var mı?

— Süpürge sopası vardır ama kalemi yoktur. Benim gittiğim kalem Tevkii Divanı Hümayun kalemi idi. Ben orada memurdum.

— Önümü ilikledim; Fahri devam etti:

— Eski Alipaşada Hadikai Maarif a-dında bir hususi mektep vardı. Bir zam-anlar da orada coğrafya ve hüsnü hat muallimliği yapmışım.

— Muallimlikten, Hümayun kale-minden nasıl oldu da sahneye atladınız?..

— Birdenbire sahneye atlanmadım. Evvelâ perde arkasına girdim. Yani Ka-ragöz oynattım. Benim Karagöz oy-nattığımı kimse bilmiyor zannediyor-dum. Meğer muallim olduğum mekte-bin bütün çocuklarının bundan haber-leri varmış... Bir gün bir de sınıfa gir-dim ki, ne göreyim. Tahtada bir Kara-göz resmi ve çocuklar gülüyorlar. Ya-pacak bir iş var mı?

— Çocukları falakaya yatırmak!

— Yok, onların ne kabahatleri vardı.

Ben Karagöz oynattım. Onlar da bunu reklâm ediyorlardı.

— Fena reklâm değil!

— Mektepten istifama sebep olan bir reklâm.

Bundan sonra artık yapacak bir tek iş kalıyordu. Sahneye çıkmak... Ben de sahneye çıktım. İşe trajedi ile baş-ladım. Az zaman sonra da komiklik tarafım galip geldi. Komedilerde roi al-dım. Herkesi güldürdüm.

Sahnedeki bir kadın sesi geliyordu. Bir operet oynanıyordu. Fahrinin rolü ikinci perdede başlayacaktı. Fahri bir yandan benimle konuşurken, bir yan-dan da makyajını yapıyordu. Bir ku-tu açtı. Kutunun içinde sakalların, bı-yıkların envai vardı.

Ak sakal, kara sakal, yeni berber e-linden çıkmış bir taze sakal, palabıyık, kesik bıyık, Charlston bıyık.. Fahri ku-tudan kısaca toparlak bir sakal aldı. Çenesine yapıştırdı. Karşındaki Fahri-değişmiş, bir hoca bozuntusu olmuştu.

— Tuluat sahnesinde, dedi, en büyük lokmayı komikler yer.. Komik olacak-san Tuluat sahnesine gir. Olmıyacak-san nafille!

— Siz her istediğiniz zaman, her istediğiniz kimseyi güldürebilir misiniz?

— Biz komikliği dirhemle veririz.

Karşımızdakini güldürmek için kaç dir hem komiklik yapmak lâzımsa o kadar yaparız.

— Ya kilo ile komiklik yapmak lâ-zımgelirse...

— O zaman da kilo ile yaparız.

— Olur ya, kilo ile yapılan komik-liği de az bulanlar çıkar, komikliği ton la isterler.

— Onları da havale ederiz.
— Kime?
— Güldürmeyi ton ton dağıtanlara.
— Güldürmek için ne yapmak lâzımdır?
— Güldürmek için halkın karşısına çıkan artist güldürücü olarak tanın-mış olmalıdır.

Kokain kaçakçıları komedisini Fahri yazmıştı, Naşitle beraber oynadı

— Güldürücü olarak tanınmış olmak için ne yapmalıdır?

— Güldürmelidir.

— Güldürmek için.

— Güldürücü tanınmalıdır.

— Yani..

— Tavuk mu yumurtadan çıkar, yu-murta mı tavuktan çıkar bahsine gel-dik. Siz onu söyleyin, ben de ötekini söylerim.

Bakın size bir vak'a anlatayım:

Komik Abdi bir gün Beyazıt cami-ne gitmiş.. Vaiz dinliyormuş, vâiz de tiyatrunun aleyhinde atıp tutuyormuş.

Abdiyi tanıyanlar ona bakıp gülümse-meye başlamışlar. Abdi buna sıkılmış, birdenbire yüzüne fazla ciddi bir tavır vermiş. Başkalarında ciddi olabilecek olan bu yüz Abdide gülünç bir hal almış. Görenler kahkahayı basmışlar. Ve vâizin emriyle Abdi camiden kapıdışı edilmiş.

Gördünüz ya, Abdi güldürmek için hiç birşey yapmamış ama, güldürücü bilinmiş olması herkesi güldürmesine sebep olmuş..

Birinci perde bitmişti. İkinci perde başlayıyordu, Fahri sahneye çıkacaktı:

— Konuşmamızın mabadi ben sah-nede iken de devam edebilir.

Fahri sahneye çıktı. Ben seyirciler a-rasına karıştım.

Tevkii divanı hümayun kaleminin sabık memuru komik Naşitle karşı kar-şıya geçmişlerdi. Bütün hareketleri, bü-tün sözleri seyircileri güldürüyordu. Sırrını kendileri de keşfedemedikleri bu hassa herhalde onların yaradılışla-rında vardı. Gülmek için mi onu bil-mem, fakat herhalde güldürmek için yaratılmışlardı. /

İMSET

Tarihten sayfalar:

Maltanın tarihî

Malta' şimdi tarihte olduğu gibi mütaassıp bir karakuvvetin elinde değildir. Orada büyük ve dost bir milletin şerefli bayrağı dalgalanıyor. Maltada şeref ve namuslarla yığıtçe ölen Türk çocuklarının ruhları başta Turgut reisin rahu olduğu halde bugünkü Türk donanmasını selâmlıyacaktırlar. Gönül isterdi ki Turgut burnundan geçerken Yavuzun heybetli taretleri de o büyük ölülerin sessiz selâmlarına heybetli salvolarla karşılık versin.

Yazan: Turan Can

Apenin dağlarının Sicilyadan Afri-kaya geçişi sırasında olan çöküntüler burada bir sıra adalar yapmıştır. Bun-ların en mühimleri Sicilyanın cenubun-da Pasaro burnu ile Afrika arasındaki (Malta) adalarıdır. Akdenizin şarkı i-le garbı arasında ve bir geçit yerine tesadüf eden bu adalar Akdenizle ve buradan geçen ticaret yolları ile alâka-dar bütün devletlerin gözlerini çek-miştir.

Malta adaları bizim (malta taşı), jeolojide Kalker denilen yumuşak ve sarımsak taşlardan ibarettir. Eki-lecek arazi pek azdır. Kıyılar cenupta dimdik yarılardan ibarettir. Şimal ta-rafları daha alçaktır. Fakat bu adalar-dan (Malta) adasının en büyük hu-susiyeti, tabii ve mükemmel üç lima-na sahip bulunmasıdır. Bunların kıyı-ları çok derin olduğundan gemiler sa-hile yanaşabilirler. En sert rüzgârlara karşı bile mahfuzdur ve büyük bir do-nanmayı ferah ferah barındırabilir.

Eskiden (Melita) diye anılan bu a-danın uzunluğu 27, genişliği 14 kilo-metredir. Üzerinde İtalyanca ile diğer Avrupa dillerinin karışmasından do-ğan bir dil konuşulur ve beyaz ırkla Afrika ırkı arasında bir tip arzeden (Maltz) denilen bir çeşit halkla mes-kündür.

Eski Romalılar, Kartacalılar, Yu-nanlılar ve Araplar bu adalara gitmiş-ler. buranın limanlarında kalmışlar, fa-kat yerleşmemişlerdi. Radosun Türk-ler tarafından zapt edildiği 1522 yılına kadar burada esah bir kale veya liman yoktu. Radostan çekilen (Sen Jan) şövalyeleri Papadan kendilerine birer yer istediler. Papa da o zaman İspan-yolların idaresinde olan, fakat ehem-miyet verilmeyen bu boş ve fakir adayı şövalyelere verdi. Kale yapmaları i-çin yardımında bulundu.

(Sen Jan) şövalyeleri (1196 - 12-70) yılları arasında Avrupanın Hris-tiyan devletleri tarafından Kudüsü müslümanlardan kurtarmak için açılan ve sonunda hezimetle biten harp sırasında kurulan bir tarikatın salikle-ridir. Önce Suriye sahillerindeki bir kaç kalede, daha sonra Kıbrıs, Rados ve Bodrumda yerleşmişler, buralardan kovulunca Maltaya gitmişlerdir.

Din uğruna harbi meslek edinen bu adamlarda milliyet yoktu ve bir İspanyol ile bir Fransız, bir İngiliz, bir İtalyan yan yana harp ederlerdi. (Gran Metr) yani büyük efendi denilen reis-lerini aralarında intihap ederler, onun emirleriyle ve din uğruna ölmekten bir an geri kalmıyacaklarına yemin eder-lerdi. Hemen hemen bütün tarikatlarda olduğu gibi bir takım merasimleri var-dı.

Reisliğe seçilen (Jean Parisot de la Valette), Türkler aleyhine yapılan akınları bir kat daha arttırmakla işe başladı. Türklerin ellerinde bulunan Cezayir, Tunus ve Trablusgarpla İst-ambul ve Anadolu arasındaki ticareti-mizi baltaladıktan başka Mısır sularına, Anadolu kıyılarında da hücum et-tiler.

Şövalye dö Romega 1561 de yaptı-ğı bir akında Nil ağzlarında bir kaç Türk gemisini batırdı ve yakaladı. Bunlardan birinden yüz bin altın aldı. 1563 de Rados ve Antalya sularında bir kaç gemiyi batırdılar. 1564 yılında Kefalonya adasına doğru geldikleri za-man Venediğe 60,000 altın kıymetin-

İngiliz donanması Maltada

de baharat götüren ve Bostancıbaşıya ait bir gemiyi çetin bir harpten sonra ele geçirdiler.

Birbiri ardından gelen bu kara ha-berler Kanunî Sultan Süleymanı ve Türk vezirlerini gittikçe kızdırdı. Padişah bir meclis topladı ve Maltanın muhasara edilerek zaptına karar veril-di.

1565 yılı mayısın on sekizinci gün-ü Türk donanması Maltanın otuz mil açığında görüldü.

Başkumandan Lâlâ Mustafa paşa ile Derya Kaptanı Piyale paşadan baş-ka Trablus Beylerbeyi Meşhur denizci Turgut paşa da bu muhasaraya iştir-âk edecekti. Padişah Turgut paşaya danışılmasını bilhassa tenbih etmişti!

Türk donanması iki yüz gemiden ibaretti. Kaledeki on bin düşmana kar-şı otuz bin Türk askeri gönderilmişti.

Asıl Malta kalesinin karşısında ve üç limanın bulunduğu körfezin ağzında Sent Elmo adında bir kale daha vardı. Turgut paşa henüz gelmeden, Piyale paşanın ma'kûs fikirlerine rağmen, burası muhasara edildi. Halbuki bü-tün kuvveti asıl Malta kalesi üzerine sürmek lâzımdı.

Harp pek çetin oluyordu. Limanın ağzındaki zinciri kırmak, kalenin ku-rulduğu yalçın kayalıklara, bu kaya-lıklar üzerindeki kalın ve yüksek kale duvarlarına tırmanmak çok güçtü. Ya-pılan hücumlar neticesiz kalıyor ve as-ker kırılıyordu. Turgut paşa Maltaya yetiince tutulan yanlış yolu hemen anladı fakat artık ok yayan çıkmıştı. Sent Elmo'nun karşısındaki sığlağa toplar kurdu. Muhasarayı kendisi i-dare etti. Bu sırada kaleden atılan bir gülle bir kayayı parçaladı ve parçalar-dan birisi Turgut paşaya rastlayarak onu öldürdü. Bununla beraber bu bü-yük Türk Amiralının aldığı tedbirler semere vermiş, Sent Elmo kalesi za-pt edilmişti.

Şimdi bütün hücumlar asıl Malta kalesi üzerine çevrilmişti. Mustafa pa-şa kale kumandanına teslim olmasını teklif etti. Fakat Lâ Valet Türk elçi-sine kalenin etrafındaki derin ve su do-lu hendekleri göstererek:

— İşte efendime vereceğim yer bu-rasıdır. Yeniçerilerle doldursun!

Dedi.

Bu sırada Sicilyadan sekiz bin kişi-

lik bir ordu düşmanın yardımına gel-di.

Muhasara uzayıp gidiyor ve telefa-t sayısı yirmi bine yaklaşıyordu. Musta-fa paşa dik kafahlığının neticesi olarak muhasarayı kaldırmağa mecbur oldu.

Turgut Reisin öldüğü yer, hâlâ o-nun adına olarak (Dragot burnu) diye anılır.

İngilizlerin en kuvvetli bir deniz üssü ve 250,000 nüfusu olan bu ada-nın merkezi 56,000 nüfusludur. Şöval-yelik devrinden kalan âbidelerle dolu-dur. Bu şehir 1566 da Şövalye dö la Valet tarafından kurulmuştur. Valet diye anılır.

Bugün 371 yıl sonra tekrar Türk donanması Maltaya gidiyor. Fakat şimdi orası korsan ruhlu, mütaassıp bir kara kuvvetin elinde değildir. Ora-da büyük ve dost bir milletin şerefli bayrağı dalgalanıyor. Türk donanması vaktile giremediği limana ve Türk denizcileri de vaktiyle giremedikleri şeh-re giriyorlar, lâkin en samimi bir dost ve misafir sifatile...

Maltada şeref ve namuslarla yığıt-çe ölen Türk çocuklarının ruhları, baş-larında dünyanın en büyük Amiralla-rından Turgut Reisin ruhu olduğu hal-de Türk donanmasını selâmlıyacak-lardır.

Gönül isterdi ki Yavuzun heybetli taretleri de o büyük ölülerin sessiz selâmlarına heybetli salvo (*) larla kar-şılık versin!

Turan Can

(*) Geminin bir cephesindeki bü-tün toplarla hep birden edilen ateş...

Belediye emlakı tespit ediliyor

Belediye Yazı ve Fen işleri Müdür-üklerince belediye emlakının yerleri-ni, inşa tarzlarını, şekillerini ve ne su-retle istifade olunduklarını gösterir bir istatistik hazırlanmaktadır.

Bu istatistikde belediye mallarının senede ne miktar gelir temin ettiği de ayrıca hesap edilecektir.

Yapılan tetkikatın tezelden bitiril-mesine ve hazırlanan istatistiğin hakikî vakımlara istinad etmesine dikkat edil-mektedir.

Bu hususlara ait muamele ikmal e-dilir edilmez, kat'i netice hemen Da-hiliye Vekâletine bildirilecektir.

DÜNYA HAYATLIK HADİSELERİ

SUBAT
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

İspanyada asi bir zabıt adamlarını revolverle madride doğru sevk ediyor

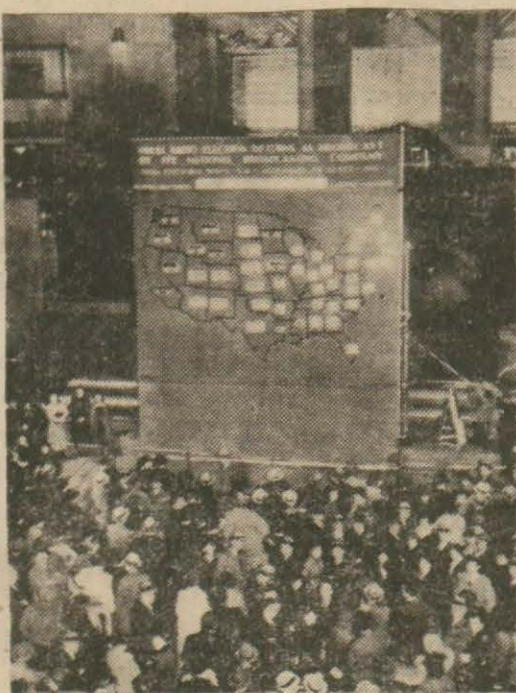
İspanyada piyadeler bir tanka hücum ediyorlar.

Kallander'de doğan meşhur beşizler gittikçe büyümektedirler.

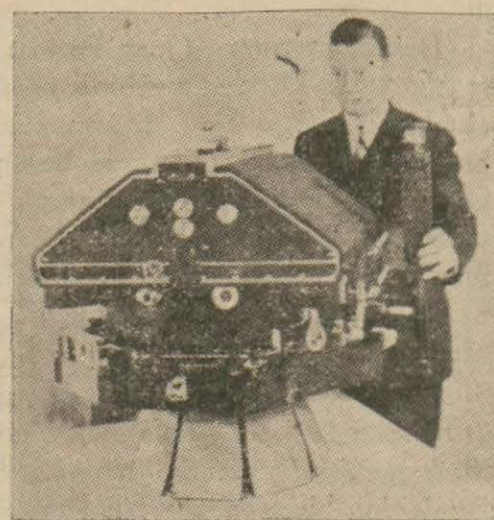
Majeste Kral Edvard bahriye üniformasile mütareke yıldönümünde Meçhul Asker âbidesine çelenk koyuyor. Kral tahta çıktıktan sonra bu merasim ilk defa yapılmış ve büyük bir halk kalabalığı merasim yerini kuşatmıştır. Yüksek askerî erkân merasimde hazır bulunmuşlardır

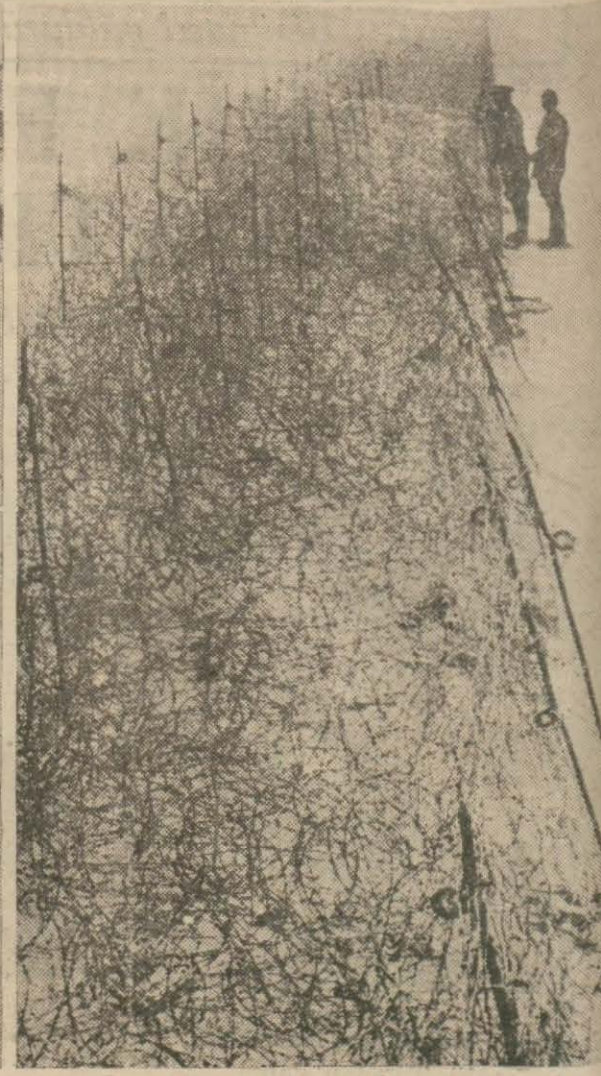
Son Amerika Cumhur Reisi intihabı esnasında, ortaya dikilen bu tahtada, Amerika haritası akislendirilmiş, ve elektrikle tenvir edilerek, Ruzveltin kazandığı daireler yeşil, Landon'unkiler ise sarı ışıklarla gösterilmiştir.

Son günlerde Londrada, han kapılarının üzerinde bulunan alâmeti farikalar sergisi açılmıştır. Bu sergide teşhir edilen alâmeti farikalardan «Sultan» isimlisi

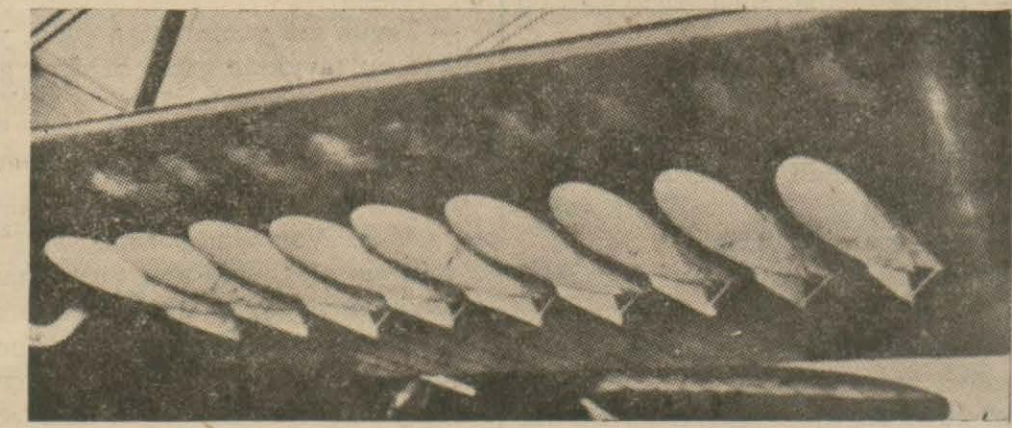
140 kilo ağırlığında olan bu tayyare fotoğraf makinesinin 8 objektifi ve 8 reflektör aynası vardır.

İtalyanın Libyalı askerleri Mısır hudutlarında

Dünyanın titredığı Kobra yılanı, ba kınız şu Londra hayvanat bahçesinde getirilen, üretilen ve âdeta sincabın bir az kabasını andıran hayvanat karşısında nasıl mağlûp oluyor

Bunları sıraya dizilmiş zeplin balonları zannetmeyiniz. Bunlar, son sistemin bir tayyarenin bir tek kanadı altında taşınan bombalardır.

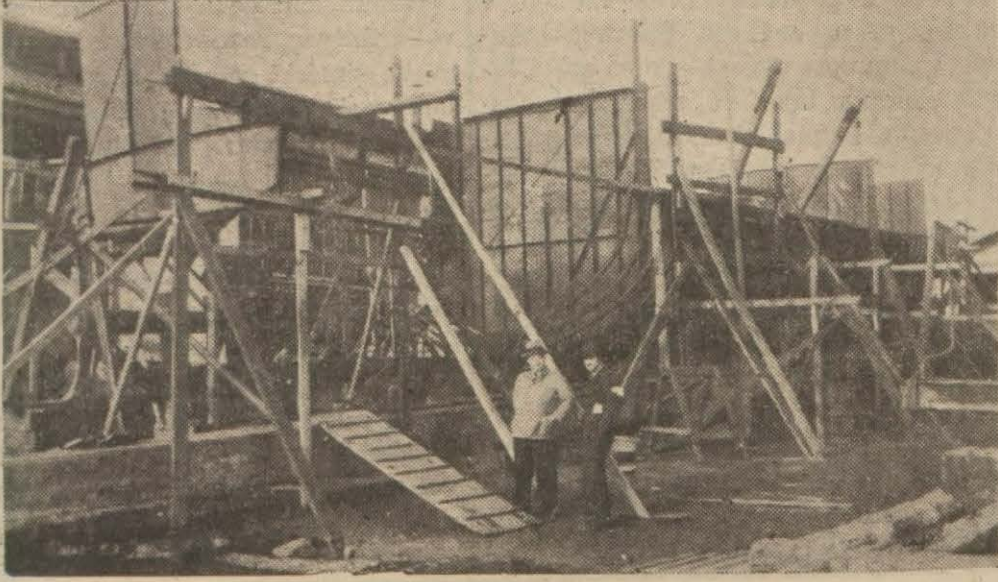

Maresal De Bono ile Maresal Badoglio ve Adisababa Dükası Roma Kopitol'e giderlerken...

TERSANEDE BİR SAAT

Türk tezgâhlarında, Türk işçisinin yaptığı ilk gemi

İlk gemi Sanyere işleyecek ve aynı tezgâha bir ikinci gemi daha konacak. Tersane müdürünün bir şikâyeti: "Yazık, diyor, Haliç bu gidişle dolacak!"

İlk Türk gem isinin iskeleti

Hasköy iskelesine çıkınca sorduk. — Doğru gidin, fırının yanından sola sapın. Yüz, yüz elli adım kadar yürüyün. Çekiç seslerini duyarsınız..

Yürüdük. Bir kömür deposunu geçince çekiç seslerini duyduk. Avlu oldukça temiz. Üstü sarmaşıklarla örtülmüş bir havuzun fışkıması şarlıydı.

Müdür bizi yazıhanesinde kabul etti. İş adamı olduğu uzun boylu mukademe lüzum görmemesinden belli. Yarı açık pencereyi büsbütün açtı. Çocuğunu iftiharla gösteren bir baba gibi kızakta duran Şirketi Hayriyenin müstakbel 75 numarasını gösterdi:

— İşte artık iskeleti aşağı yukarı tamamlanıyor. Baş bölme, kazan, makine, kış bölmelerini görüyorsunuz. Tekne de kısmen örtülüyor.

Şapkasını başına geçirdi. Piposunu yaktı. Önümüze düştü. Yazıhanenin altında vapurları kızığa çekmek için kullanılan muazzam bir elektrik vinci var.

Müdür izahatına deva mediyor: — Şirket, vapurların teknesini her hafta temizletir. Şu iki vapur sıra bekliyorlar. Fakat kızığın önünü gene çarur doldurmuş. Gemiye kızaklamak için en aşağı 7 metre su lâzım.

Başını iki tarafa sallıyarak devam ediyor:

— Yazık, Haliç bu gidişle dolacak. Daha ortaları 2-2 buçuk metre su ancak çeker. Öyle sanyorum ki 50 sene sonra buralarda artık gemi işletilemeyecek.

Türk tezgâhlarında Türk işçisinin yaptığı ilk geminin iskeletini geziyoruz.

Şimdi ustabaşı kazancı Arif anlatıyor:

— Boyu otuz üç metredir. Eni 6,6, derinliği 2,45. Bakın bölmelerini ince saçıyan yapıyoruz. Daha sağlam olur.

— Ne zaman bitecek.

— Yaza artık, Sanyere bununla gideceğiz.

— Kaç mil yapar dersiniz?

— Su içinde on iki mil.

Gülüştürüyor, Arif usta devam ediyor.

— Makineleri kız gibi. Kömür yaka-cak. 350 yolcu taşıyacak.

— Türkiyede yapılan ilk gemi bu mu?

— Evet, 50-60 sene evvel buralarda harp gemileri bile yapılmış. Sonra bırakılmış. Türk işçisinin yaptığı ilk gemi budur.

Ben kırk yıllık bir armatör gibi tekneye alıcı gözle bir baktım. Sonra ciddiyetle sordum:

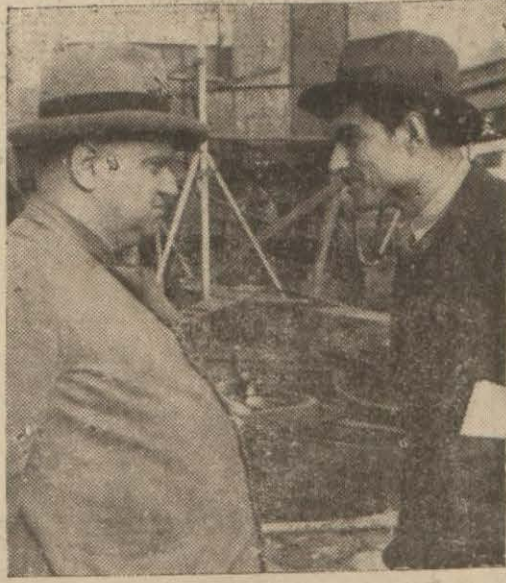
— Vah vah, galiba tek usurlu bu?

— Tek usurlu elbet. Bu kadar küçük tekneye çift uskur olur mu?

— Sahi olmaz.

Şirketin şimdi yapılmakta olan 75 numaralı gemisi yalnız doğmadı. Bu 75 numaralı gemi ikizdir. Kızıktan indirilmez, yerine kardeşi kurulacak. Bunun için de (75) in bütün aksamı çift yapılmaktadır. Öylesine ki, 75 suya inince (76) nın bütün aksamı hazır demektir. Bir montaj Türk işçisinin ikinci gemisi de suya indirilecek.

Küçük bir şirket vapuru, direğinden

Tersane müdürü arkadaşımızla konuşuyor

sintinesine kadar tamir ediliyor, aşağı yukarı yeniden yapılıyor.

Onun beş altı metre gerisinde simsiyah bir deniz tarağı çalışıyor.

Küçük bir kayık bizi tarağa götürdü. Tarağın genç makinisti bütün dikkatini kovalara vermiş, manivelânın başında dimdik duruyor. Kovalarda çamur azaldıkça kovaları daha aşağıya sarkıtıyor. Kovalar siyah, yapışkan çamurla dopdolu yukarı çıkıyor, bir saç dubaya uzatılmış oluğa boşalıyorlar. Duba dolunca açık denizlere götürülür, orada bir yay vasıtasıyla kapları açılır, çamur tekrar denize boşaltılmış.

— Bu iş, bu küçük tarakla olmaz, diyorlar, buralara büyük büyük taraklar ister. Yoksa Haliç dolacak, köprü falan istemiyecek. Hem bu çamurdan âlä tuğla yapılır.

Halbuki Silâhtaradaki tuğla harmanları çamur bulmak için küçük küçük motörsüz vasıtalarla çalışırlar. Ameleler kepeçlerle denizin altından çamur çıkarmağa uğraşırlar. Bizse bu çamuru götürür dökeriz. Garip değil mi?

★ Dönüyoruz. Asırlık Haliç vapuru, pat pat yürüyüşle,

«Erişir menzili maksuduna aheste giden,

Tizi riftar olanın pâyine dâmen doluşur.»

Beytini hatırlatıyor.

Halbuki Halicin iki yakası da ağzına kadar fabrika ve imalâthane dolu imiş. İki tarafında muazzam bir endüstri hareketi bulunan Halicin orta yeri hâlâ mızımız.

Fakat bugünüme şükredelim. Eğer biraz evvel duyduğum tahakkuk ederse tarihten 50 yıl sonra buralara otomobil ile gelen bir «Son Posta» muharriri dönüştürülecektir yazacak:

«Buraları vaktile deniz der-ya imiş, kayıklar, motörler işlermiş. Hattâ o kadar geriye gitmeğe lüzum yok. 50 sene evvel Türk işçisinin yaptığı ilk vapur burada denize indirilmiş.»

Şimdiki stadyonun bulunduğu yerin saği mezbaha, solu Eyüpsultanın vapur iskelesi imiş. O zamanlar vapur yapmağa başlamışlar ama denizin bittiğini maalesef farkedememişler.»

K. T.

Yeni yıldızlardan Alinia dö Haniland

Yeni yıldızlardan Bette Danis

Harry Baur Kimdir?

Çocukluğu, hayata atılışı, uğradığı felâketler, sahne ve sinemaya girişi

Memleketimizde Harry Baur'u bilmiyen yoktur sanırız. Dünyanın her tarafında çok takdir edilen bu yüksek san'atkârın hayatı hakkında (Son Posta) okuyucularına malumat vermeği faydalı bulduk.

Harry Baur işleri iyi giden bir kuyumcunun oğlu idi. Dür yaya gelişinden bir hafta sonra babasının mağazası hırsızlar tarafından tamamiyle soyuldu. Yapılan araştırmalara rağmen hırsızlar bulunamadı ve ailesi bu yüzden koyu bir sefalet içine düştü. Günlerce yiyeceksiz içeceksiz kaldılar... Asıl ismi Henri Marie olan Harry Baur sokaklarda sürünmekte idi... Felâket felâketi kovalar derler. Sekiz yaşına basan Henri o sırada babasını kaybetti. Biçare adam sefalet yüzünden ölüp gitti. Umulmadık bu yeni felâket karşısında anası ağır bir surette hastalandı. Bazı iyi yürekli insanlar çocuğun sefalet içinde kalmasını için onu Rühban mektebine yazdırdılar... Küçük Henri üç sene papas mektebinde kaldı... Fakat papas olmak isteğinde bulunmayan Henri on üç yaşına basınca mektepten kaçtı ve Marsilyaya gitti. Orada gününe göre kundura boyacılığı, portakal, sabun, elma satıcılığı yaptı... Bu hayatı iki sene yaşadı... O sıralarda ahvali sihihiyesi biraz düzelen annesi, çocuğunun okumasını arzu etti ve onu Sen Nazerdeki kolleje koydu. Çocuk tahsiline gayretle devametti. Çünkü sefaletin ne olduğunu lâyıkıyla tatmış idi... Mektebini ikmal edince Marsilya İdrografi mektebine yazıldı... İstikbalî taayyün etmiş gibiydi... Yaşca ilerilemeye başla yınca küçük Henri Marie Baur gitgide asabı oluyordu... Her vesile ile kavga ediyordu... Sınıfın birincisi olmasına rağmen günün birinde en sevdiği hocası ile bir münakaşaya girişti ve hocasını mükemmel bir surette dövdü... Bu yüzden mektebin inzibat meclisi onun kaydını terkin eyledi... Artık delikanlılık eşliğinde bulunan Henri gene eski san'atine, yani kundura boyacılığına ve ayak satıcılığına başladı. Hayatını müşkülâtla kazanıyordu. Askerliği gelinceye kadar bütün müşküllere göğüs gerdi. Askere alınca derhal Faşa sevkedildi... Spora çok meraklı olan Henri bu hayatta muvaffak oldu. Çavuş iken terhis edildi. Marsilyaya

Harry Baur, Taras Bulba filminde

avdetinde arkadaşasını buldu. Kendisini tanyanların sayesinde Marsilyanın meşhur Olimpik spor klübünü kurdu. El'an bu klübün fahri reisi bulunmaktadır. Parise iş aramağa gitmişti... Bir gece Komedi Fransezin verdiği «Amants» piyesinde bulundu ve tiyatro hayatına intisap eylemeği kurdu...

Tasarladığı şeyi mutlaka başarmak arzusunda bulunan Henri derhal Konservatuvara müracaat eyledi... Yakınsıklı bir genç olan Henriyi müdürler beğendiler... Fakat imtihana tâbi tutulması lâzımdı... Arka arkaya iki defa imtihana girdi ve her iki defasında da muvaffak olamadı... Fakat azmi sayesinde nihayet muradına erdi... Kadroya alındı... Daha ilki ve iptidai rollerde kendini gösterdi...

1907 senesinde o vakitleri meşhur san'atkâr Gemier'nin idare etmekte olduğu Antuan tiyatrosunda rol aldı... Sonraları Odeon ve Matüren tiyatrolarına girdi...

Harbi umumi patlak verdi... Dört sene evvel delice sevdiği bir güzel kız ile evlenmiş olan Henri Baur'un üç yaşında bir oğlu vardı... Harbi umumi ilânında ikinci çocuğu doğmak üzere idi... Talihsizlik gene san'atkârın yakasına yapışmıştı... Sevgili karısı ağır bir tifoya tutulmuştu... Tam bu sırada Henri silâh başına çağırıldı ve derhal cepheye sevkolundu... Cepheye gider gitmez büyük yararlıklar gösteren san'atkâr dahi tifoya tutuldu ve tifodan yatmakta iken yüzü felce uğradı...

Tam iki sene askeri hastanelerde tedavi gördü... Hastalığı geçti, fakat çürüğe çıkarıldı ve sivil hayata atıldı. O sıralarda kendisini herkes unutmuştu... Hele tiyatro âleminde onu hatırlayan

yoktu bile... Bir hayli uğraştıktan sonra üçüncü, dördüncü derecelerde bulunan tiyatrolarda ehemmiyetsiz roller aldı... Oyun başına ancak on frank almakta idi... Bu yüzden san'at hayatından öğrenen Henri, ailesini geçindirmek mecburiyeti karşısında bulunduğu memleket dahilinde bir çiftlikte kâhyalık etmeğe başladı...

Harbi umumi nihayet bulmuştu. Parise tiyatro hayatı başlamıştı...

Henri derhal çiftlik kâhyalığını bıraktı ve Parise döndü... Tekrar tiyatro hayatına girdi ve kendini göstermeğe

başladı... «Silâh başına», «Kral», «Kokotlar mektebi», «Mari Dügan'ın davası», «Lö Grölüşon deliko» piyeslerinde baş rolleri yaptı ve emsalsiz muvaffakiyetler kazandı... Artık Paris san'at ve tiyatro muhitlerinde hep Henri Baurdan bahsediliyordu... Bu sıralarda da ismini Harry'ye çevirdi...

1930 senesinde sinema hayatına atıldı... İlk çevirdiği film David Golder idi... İlk filminde sinemada dahi yüksek bir şahsiyet olduğunu isbat eyledi. Bundan sonra arka arkaya filmler çevirmeğe başladı... Her filmi bir öncekinden güzeldi... Kendisinin en beğendiği rolleri «Sefiller», «Cürüm ve Ceza», «Samson», «Siyah gözler» ve henüz bir ay kadar evvel ikmal edilen «Betoven'in aşkı» filmlerindekilerdir.

Halen «Paris» adında büyük bir film çevirmekte meşguldür.

1930 dan beri sevgili karısını bir sene sonra da çok sevdiği oğlunu kaybettiler... Hayattaki her muvaffakiyetini mutlaka ailesi azasından birinin hayatı bahası ile ödeyen bu yüksek san'atkâr gençlerde ikinci defa evlenmiştir.

Filmlerde, oyunlarda rollerini ne su retle o derecede kuvvetle yaşattığı gençlerde kendisine sorulmuştu.

Harry Baur şu kısa ve kuvvetli cevabı vermiştir:

«Ben kendime uyan rolleri alırım ve hayatta geçirdiğim müthiş ızdıraqları canlandırmaya uğraşırım...»

O. Tugrul

Millî küme esasları dün tesbit edildi

İstanbuldan dört, İzmir ve Ankaradan ikişer klüp iştirâk edecekler

Millî küme temalarına İstanbuldan dört, İzmirden iki, Ankaradan iki klüp iştirak edecektir.

Önümüzdeki sene bu iş muvaffakiyetle başarıldığı takdirde yakın muntakaların da bu kombinezona ithal edilmesi muhtemeldir.

Maçlar iki devre üzerine tertip edilmiştir. Aynı şehir dahilindeki klüplerin yaptıkları maç hasılatı klüplere terk edilecek, ve belki de bütün federasyon bundan ufak bir hak alacaktır.

Şehirlerarası maçlarından klüpler hiç bir hasılat almıyacaklar. Buna mukabil bütün yol masrafları, federasyon tarafından tediye edilecektir. Her klüp diğer bir şehre gittiği zaman cumartesi ve pazar iki maç yapacak ve avdet edecektir.

Böylelikle İstanbul klüpleri bir defa İzmirli, bir defa da Ankaralıyı ziyaret edecekler, buna mukabil Ankaralı ve İzmirli futbolcular İstanbulda ikişer defa geleceklerdir. Federasyon, şehirler arası temalarının muhtemel zararına karşı bütçesine beş bin liralık bir tahsisat koymuştur.

Millî küme işleri için toplanan ajanlar dün bütün işlerini bitirmişler, bu maçlara ait fikstürü de tanzim etmişlerdir.

Millî küme oyunları 14 Martta başlayacaktır. Her ajan bu fikstürler hak-

Millî Küme Fikstürü

İstanbulda 1, 2, 3, 4, İzmirde 5, 6, Ankaraya da 7, 8 numaralar verilmiştir. Hangi şehir takımlarının hangi şehir takımlarıyla ve nerelerde karşılaşacakları aşağıdaki listede gösterilmiştir.

	İstanbulda	İzmirde	Ankarada		İstanbulda	İzmirde	Ankarada
14 Mart	1-2	5-6	8-7	8 Mayıs	—	6-1	8-3
20 "	4-3	—	—	9 "	4-2	5-1	7-3
21 "	—	2-5	7-1	15 "	4-5	—	—
27 "	—	2-6	8-1	16 "	3-5	—	8-7
28 "	1-5	—	8-6	22 "	—	—	7-4
3 Nisan	3-7	6-8	—	23 "	3-1	6-5	8-4
4 "	2-7	5-8	—	29 "	1-7	—	—
10 "	—	5-3	7-2	30 "	4-7	—	—
11 "	—	6-3	8-2	5 Haziran	4-6	—	—
17 "	—	6-4	—	6 "	4-6	—	—
18 "	3-2	5-4	—	12 "	3-8	—	—
24 "	1-8	5-7	—	13 "	4-8	—	—
25 "	2-8	6-7	—	20 "	3-2	—	—
1 Mayıs	2-6	—	7-5	27 "	1-2	—	—
2 "	1-6	—	8-5	3 Temmuz	4-2	—	—
					1-3		

kindaki düşüncelerini 1 Kânunusani 937 tarihine kadar bir rapor halinde federasyona bildirecektir.

Fikstür yapılırken İstanbulda bir, iki, üç, ve dört numaralar verilmiş, İzmirde

beş, altı, Ankaraya da yedi ve sekiz numaralar konmuştur.

Maçlar bu numaralar üzerinden birbirine isabet eden takımlar arasında yapılacaktır.

Eski hesapları karıştırmakta ne fayda var?

Yazan : Çavuş oğlu

İnsan züğürtleyince eski hesap ve defterleri yoklarmış, Berlin Olimpiyatının hesaplarını karıştırmak, Paris ve Amsterdam olimpiyatlarının masraflarile umumî bir mukayese yapmak sevdasına düşenler, büyük bir faydası olacağını sanmadığımız bu işleri kurcalayıp duruyorlar.

Geçen sene 60 bin liraya patlayan Atatürk Balkan oyunları da bir gazete tarafınca kurulmuş, o zaman bu işe fena halde sinirlenenler, Berlin olimpiyatlarını parmaklarına dolayanlar, bu masrafları pek fazla olduğunu ve kendileri iş başında olsalardı bu masrafı bilmem kaç bin lira eksikliğine yapacaklarını ve bu büyük masrafa fazla hesap bildikleri için de bir türlü akıl erdiremiyorlarmış.

Bu işlerde asil bizim aklımızın ermediği bir nokta var. Olan olmuş, Berlin olimpiyatı tarihe karışmış, Türk Spor Kurumu umumî heyeti bütün masrafları tetkik ettikten sonra işi tasfiye etmiş bulunduğu halde nasıl bir maksat ve ne gibi bir gaye ile ben, sen, o davası hâlâ güdülüp duruyor. Amsterdam giderken birinci sınıf Tuna ve puru yolculuğundan bahseden eski Atletizm federasyonu reisi galiba Amsterdamda fena derece alındığını nazarı dik kate alarak bu vesile ile bir de tasarruf yapmağı düşünmüş olacak ki atletleri La Martine vapurunun tıklım tıklım dolu üçüncü kamaralarında İstanbulla yollamak lütfunda bulunmuş. Spor işlerimizin sakat taraflarını bu rade aramak lâzımdır. Gözlüdü ki her kes her telden aynı bir ses çalıyor. Giden gelen vuruyor, hülâsa bir hercü merc içinde yuvarlanıp gidiyoruz.

Eski Atletizm federasyonu reisinin teşkilâtten ayrıldıktan sonra zaman zaman, çala kalemler yazılarak yaptığı bu sayrakdarlık elinden giden işe karşı

Ankarada lik maçları

Ankara Gücü Altınordu, Gençler Birliği Muhafız Gücünü yendi

Ankara, 15 (Husuf) — Dün İstiklâl ve Ankaragücü sahalarda ilk maçlarına devam edildi. Ankaragücü sahasındaki maçlar takımların bir kısmı gelmediğinden hükmi galibiyetlerle neticelendi. Günün mühim karşılaşmaları İstiklâl sahasında yapıldı. Ankaragücü Altınordu ile, Gençlerbirliği de Muhafızgücü ile maç yaptılar. Bunların neticelerini sırasıyla yazıyorum:

Ankaragücü sahasında:
İlk maç saat 13 de Demirspor - Çankaya arasında yapılacaktır. Demirsporlular gelmediklerinden Çankayalılar seremoni ile oyunu kazanmış sayıldılar. Ve Demirsporlulara birkaç oyuncu vererek aralarında bir ekzersiz maçı yaptılar.

İkinci karşılaşma, Güvençspor - Kırmıkalegücü maçı idi. Hakem Refiğin düdüğüne her iki takım da icabet etmedi. Öğrendiğimize göre, Güvençspor klübü idare heyeti, azalarının yalnız şimdilik ferdi sporlarla uğraşmasına karar vermiştir. Boks klübü ile birleşmek meselesi üzerinde de müzakereler yapıldığı haber verilmektedir. Bu takdirde Güvençsporlular, bisiklet, boks sporları yapacaklar ve ileride de atletizm ile de meşgul olacaklardır.

İstiklâl sahasında:
Hakem Ömerin idaresinde saat 13 de başlayan bu oyunu Ankaragücü bire karşı dört golle kazandı.

Oyunun birinci devresi; birer sayı ile ve beraberlikle bitmişti. İkinci devrenin on sekizinci dakikasına kadar da vaziyet böyle devam etti. Fakat sırf şahsî gayrete dayanan Altınordu müdafaası ikinci gol olduktan sonra çözüldü ve daha iki gol yedi.

Takımlar şu şekilde çıkmışlardı:
Altınordu — Şakir, Murat, Mehmet, Mahmut, Oğuz, Sadı, Recai, Reşat, Sedat, Servet, Hasan.

Ankaragücü — Osman, Ali Rıza, Enver, Musa, Semih, Nazmi, Nüzhet, Bismillah, Besledinin ne büyük bir delilidir.
Çavuşoğlu

lâl, Yaşar, Fahri, Hamdi.

Dünkü oyunda iki takım arasında en iyi oynayan Ankaragücünün sol hafı Musa idi. Yine Ankaragücünden Yaşar ve Hamdi, Enver muvaffak oldular.

Gençlerbirliğinin bire karşı üç golle kazandığı bu maçı da gene hakem Ömer idare etti. Eğer ceza sahası içinde hakem atışı yaptırmasaydı, bu ikinci maçı birinciye nazaran, daha iyi idare etti diyebilecektik. Takımlar şöyle idi:

Gençlerbirliği — Rahim, Asım, Kadri, Ahmet, Hasan, Keşfi, Selim, Selâhaddin, Rasim, Niyazi, İhsan.

Muhafızgücü — Tevfik, Enver, Safet, Fahri, Kemal, Sait, Ali Selçuk, Naim, Şerif, Süleyman.

Birinci devrede, ilk golü 14 üncü dakikada Gençlerden Salâhaddin yaptı ve oyuna on dakika geç kalmak suretiyle yaptığı hatayı telâfi etmiş oldu.

Yirminci dakikada Niyazi kalecinin gafletinden istifade ederek Gençlerbirliğinin ikinci golünü yaptı.

İkinci devrede de beşinci dakikada Gençlerbirliğine penaltı oldu ve golle neticelendi. Bu gol o zamana kadar çok fena oynayan Muhafızgücünün biraz gayrete gelmesine sebep olduysa da bu vaziyet çok sürmedi. 17 inci dakikada Muhafız aleyhine üst üste iki defa çekilen bir kornere atışından sonra Niyazi takımının dördüncü golünü yaptı.

Askerî liselerde Hendbol maçı

Askerî liseler arasında yapılan hendbol müsabakasının ilk turu Kuleli, Maltepe liseleri arasında yapıldı. Müsabaka neticesinde Kuleli 12 - 5 gibi yüksek bir sayı farkıyla galip geldi. İkinci müsabaka Deniz lisesi ile Gedikli arasında yapıldı. Müsabaka sonunda Deniz lisesi 11 - 5 sayı ile maçı kazandı.

Galatasaray İzmirde gidecek

Galatasaray birinci futbol takımı iki maç yapmak üzere İzmirde davet edilmiştir. Galatasaray bu seyahati yılbaşında yapacaktır.

Anketimize gelen cevapları neşre başladık

Hayatı nasıl ucuzlatmalı?

Hayatı nasıl ucuzlatmalı mevzu anketimize aldığımız cevapları bugünden itibaren neşre başlıyoruz.

Şimdiye kadar bize cevap vererek hayat pahalılığının sebeplerini ve hayatı ucuzlatmanın çarelerini göstermeğe yardım eden okuyucularımızın her biri bu meseleye başka bir bakımdan bakıyorlar. Maalesef, herkes sordumuz suallere, aynı sualler çerçevesi içinde cevap vermiş değildir. Bununla beraber biz bunları birer birer ve hattâ kısaltarak olduğu takdirde ikişer, üçer neşre edeceğiz. Bunlar okunduğu zaman elbet içlerinden birtakım faydalı fikirler çıkacak ve bunlardan da elbet istifade edilecektir.

Eski bir söz der ki:
«Sen bir iyilik yap ta, denize at: bâlîk bilmezse hâlik bilir!»

Zamanımızda bu sözü şöyle söylemeliyiz:

«Sen bir iyilik düşün de fikir halinde cemiyetin içine at. Elbet bir gün faydası görülür!»

Anketimize gelen ilk cevabı aşağıda

bulacaksınız:
«Muhterem gazetenizin eski bir kariyerim. Oldukça kalabalık bir aile reisi bulunmam dolayısıyla (hayatı nasıl ucuzlatmalı) mevzu anketiniz beni yakından alakadar etti.

Ben anketinizin sade iki sualine (1) ve (3) numaralı suallerinize cevap vermiş olacağım.

Bunun için de harbi umumiden evvelki ihtiyaç maddeleri ve kazanç mükdarile şimdiki ihtiyaç maddeleri fiyatları ve kazanç mükdarını karşılamakla iktifa edeceğim. Bu suretle (hayatımız pahalı mıdır?) ve (hangi şeyler en çok pahalıdır?) sualleri aşağı yukarı cevaplanmış olacak kanaatindeyim. Bu mühim meselenin (sebepleri) ile eğer pahalı ise (ucuzlatmak çarelerini) de mütehasısları arasınlar. Ben burda harpten evvelki hayat ihtiyaçları ile bugünkü medenî ihtiyaçları da hesaba katmıyacağım. Yazacağım cetvel muayyen bir vasatıya aşağı yukarı gösterir kanaatindeyim. Münasip görüldüğü takdirde neşrini rica ederim.

Meslek	Harpten evvel	Bugün	Nisbeti
Bir küçük memur maaşı	200 - 250 kuruş	25 - 30 lira	10 - 12 defa fazla
Bir rençber yevmiyesi	7 - 10 »	50 - 65 kuruş	5 » »
Bir marangoz ustası yevmiyesi	20 - 25 »	120 - 150 »	6 » »
Vesaiti nakliye			
Tren	Harpten evvel	Bugün	Nisbeti
Haydarpaşa - Erenköy gidip gelme 2nci mevki	110 Para	18 kuruş	7 defa fazla
Vapur	Harpten evvel	Bugün	Nisbeti
Haydarpaşaya gidip gelme 1 inci mevki	60 »	11 »	9 » »
Havayici zaruriye	Harpten evvel	Bugün	Nisbeti
Bir hazır elbise	80 - 120 kuruş	1500-1600 kuruş	12 defa fazla
Bir palto	90 - 100 »	1200-1400 »	12 » »
Ayakkabı	50 - 60 »	400- 500 »	10 » »
Patiska yarda	2,5 - 3 »	25- 27 »	10 » »
Amerikan bezi yarda	1,5 - 1,75 »	21- 23 »	13 » »
Ev kirası	Harpten evvel	Bugün	Nisbeti
3-4 odalı vasat bir ev	3 - 5 mecdiye	18 - 20 lira	18 » »
Hububat	Harpten evvel	Bugün	Nisbeti
Buğday	30 Para	6 Kuruş	8 misli fazla
Üzüm	3,5 Kuruş	20 »	7 » »
İncir	2 »	15 »	7,5 » »
Fasulye	2 »	24 »	12 » »
Diğer istihlak maddeleri			
Kahve (çiy) okka	4,20 - 6	kuruş kilo 110	kuruş 20 » »
Kahve (çekilmiş) »	10 - 12,5	» » 130-140	» 15 » »
Sabun »	3 - 3,5	» » 31 - 32	» 12 » »
Zeytinyağı »	4 - 5	» » 55 - 60	» 12 » »
Trabzon yağı »	8 - 12	» » 63 - 85	» 6,5 » »
Yumurta tanesi	3 - 5	Para tanesi 60-80	para 12 » »
Şeker okka	80 - 90	kilo 26 - 30 kuruş	13 » »
Süt »	50 - 70	litre 15 - 20	» 8 » »
Kömür »	25 - 30	kilo 4 - 5	» 6 » »
Tuz »	20 - 30	» 6 - 7	» 9 » »
Gaz »	40 - 60	» litre 20 - 22	» 21 » »
Et »	5 - 6	kuruş kilo 35 - 45	» 8 » »

Donanmamız Malta yolunda

Maltayı ziyareti kararlaşan donanmamızın Erkin ana gemisile Birinci İnönü, Dumlupınar, Sakarya ve Gür denizaltı gemilerinden mürekkep ilk kafilisi dün sabah saat 11 de, Yavuzla Ldatepe, Kocatepe, Tınaztepe ve Zafer torpidolarından mürekkep ikinci kafilide de bu sabah saat altıda limanımızdan ayrılmışlardır.

Dün sabah donanmanın ilk kısmının hareketinden evvel İngiliz sefiri muşla yavuzla giderek donanma kumandanı Amiral Şükrü Okana iyi yolculuk temenni etmiştir. Gene dün sabah saat on bire doğru Riyaseticumhur daire müdürü Hasan Rıza, Vali Muhittin Üstündağ, deniz Ticaret müdürü Müfit Necdet motörle Yavuzla giderek donanmaya güzel seyahat temennisinde bulunmuşlardır. Bu esnada bir kısım halkta motörle, sandallarla donanmanın etrafını sarmış, teşyicileri taşıyan Akayın ve Şirketi Hayriyenin vapurları Yavuzun yanına gelerek durmuşlardır. Burada heyecanlı tezahürat yapılmış, torpidolarda bulunan zabitan ve efrat selâm mukabelesinde bulunmuşlardır. Bundan sonra hareket eden denizaltı gemisile ana gemisini Akay ve Şirketi Hayriye vapurları Yeşilköy açıklarına kadar uğurlamışlardır.

Donanmamızı, Maltada İngiliz deniz harp gemileri adanın 20 mil açığında karşılayacaklardır. Bu sırada iki taraftan selâm topları atılacak böylece limana girecektir. Donanmamız ayın

Yukardaki cedvele göre bir işçi ile bir rençberin hayatı aşağı yukarı yarı yarıya pahalılaşmıştır. Fakat bir küçük memurun iktisadî yaşayış seviyesi harpten evvelki zamanların aynı gibi bir neticeye varılmaktadır.

Bir işçi ve bir rençberin bugünkü kazancına göre hayatın pahalı olduğu muhakkaktır.

Fakat müsavi bir seviye gösteren memur hayatı da zannedildiğinden çok pahalılaşmıştır.

Zira harpten evvelki hayat ihtiyaçları ile bugünün medenî ihtiyaçları kıyas kabul etmeyecek derecede değişmiş ve küçük memurun kazancını hayat seviyesinden aşağılara düşürmüştür.

Bir de bu hesaplara gerek (yarda - metre), gerek (okka - kilo) ve gerek (okka - litre) hesapları kiloya, metreye ve litreye tahvil edilmemiştir. Zira ölçülerin değişmesiyle fiyatlarda müstehlik lehine bir alçalma beklenirken bu tahavvül bilhassa perakende satışlarda bir türlü temin edilememiştir. Derin hümetlerimi arz ederim.

Mütেকaidini askeriyeden Mustafa Şenel

26 sında Maltadan ayrılacak, 28inde Pire limanında bulunacak, gelecek ayın üçünde de Pireden hareketle doğruca İzmirde gidecektir. Gelecek ayın sonunda da İstanbula hareket edilecektir.

Yavuzda İngiliz zabitanına ve davetlilere üç ziyafet verilecektir.

İkinci beş senelik plân hazır

Vekiller Heyeti yeni iktisadî plânı tetkik ve müzakereye başlıyor, plânın esaslarını yazıyoruz

Ankara, 16 (Telefonla)— İktisat Vekâletinin alâkadar şubelerinin uzun zamandanberi üzerinde çalışmakta oldukları ikinci beş senelik sanayi plânı tamamen hazırlanmıştır. Bu günlerde plânın vekiller heyetinde müzakere edileceği anlaşılmaktadır.

Plân nasıl hazırlandı?

İkinci beş senelik plân, bilindiği gibi bir taraftan birinci beş senelik plâna ait tatbikatın süratle ilerlemesi ve bu tatbikattan alınan neticelerin daha şimdiden memleketimizin refahını yer yer yükseltmiş bulunması gibi teşvik edici faktörlerin mevcudiyeti, diğer taraftan, ekonomik kalkınmayı bir kat daha hızlandırmak zarureti karşısında, bu senesinde, Ankarada İktisat Vekilimizin reisliği altında toplanan sanayi kongresinde ele alınmıştır.

Kongre, ikinci plân için İktisat Vekâleti teşkilâtının teklif olarak tevdi ettiği mevzuları muhtelif bakımlardan incelemiş ve gerek bu teklifler, gerekse kongre azası tarafından ileri sürülen diğer teklifler münakaşa edilerek karara bağlanmıştır.

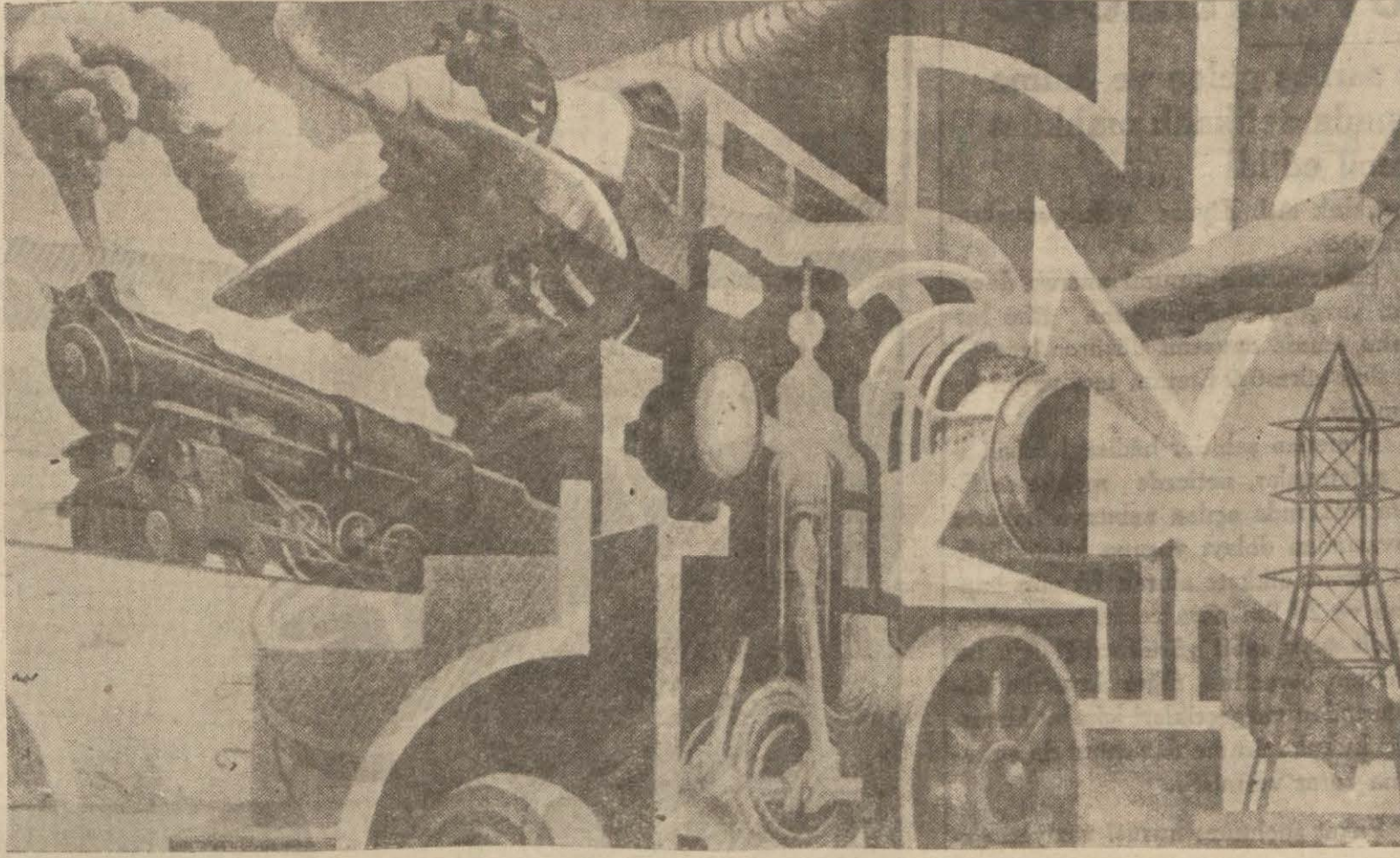
Kongrenin kararları, pek tabii olarak, istişari mahiyette idi ve bilhassa plâna alınacak sanayi lüzum ve zarureti, bunlardan her birinin hususî teşebbüslere bırakılıp bırakılmayacağı gibi prensip noktalarına inhisar etmekle idi.

İktisat Vekâletinin kongreden sonra uzun tetkikler neticesinde yaptığı iş ise tesisi mevzuu bahis sanayi şubelerinin kurulacakları yerler, maliyetleri, ranta bilâhese hesapları, memleket ihtiyacı veya ihracat imkânları gibi lüzumlu teferrüatın tesbiti ile beraber plânın heyeti umumiyesinin memleketin ekonomik bünyesine göre telifi şeklinde çok daha şümullü bir çalışma olmuştur.

Yeni plânın hususiyetleri

İkinci beş senelik plân, gerek mevzularının tenevvüü ve derpiş ettiği fabrikalarla tesisatın fazlalığı, gerekse istilzam ettiği masraf bakımlarından, birinci plâna nisbetle, pek geniştir. Denilebilir ki, memleketin ekonomik faaliyetini büyük bir nisbette arttıracak, milli geliri ve halkın refahını, dolayısıyla hazinenin varidatını kısa zamanda hissedilecek surette yükseltecek, Milli Müdafaa kabiliyetimizi çoğaltacak, Türkiyenin ekonomik varlığında büyük bir inkılâp yaratacaktır. Bu plânın tatbiki neticesinde memlekette yer yer büyük ve küçük birçok sanayi merkezleri kurulmuş, mevcutlar inkişaf etmiş olacaktır.

Plânın karakteristik vasfı, değerli İktisat Vekilimizin bu büyük teşebbüse doğru ilk adımı atarken sanayi

kongresinde söylediği gibi, "Maadin ve elektrik sanayisini, şimdiye kadar kurulan sanayi mütemmim ve aneks (mülhak) branşlarını ve ekonomik bünyemizin istilzam ettiği yeni bir kısım sanayi", derpiş etmiş olmasındadır.

Ana hatlar

Plânın geniş olan mevzuları, ana hatları itibarile, şu sanayi şubelerinde hülâsa edilebilir:

- 1 — Madencilik
- 2 — Elektrik santralleri
- 3 — Gıda maddeleri sanayi
- 4 — Kimya sanayi
- 5 — Denizcilik

Bununla beraber derhal ilâve etmek lâzımdır ki, bu hülâsa plânın mevzularını tamamen ifade edemez. Birçok sanayi, kongrede de tasrih edildiği gibi, zincirleme bağlarla birbirine merbut olmakla beraber plânda ayrı ayrı bakımlardan ele alınmaktadır. Maden sanayi bunun en bariz misalidir. Bilfarz kömür ve linyit madenleri, dahili istihlâkın ve harice yapılan ihracatın tezyidi maksadile kömür istihracının artırılması, sömük ve sentetik mayyat istihsalı, elektrik enerjisi istihsalı, halkın ucuz ve sıhhi mahrukat ihtiyacının temini gibi muhtelif sanayi şubelerinin tesisini istilzam eden geniş bir şekilde plâna alınmıştır.

Yeni plân ne zaman tatbik edilecek?

İkinci beş senelik plânın tatbiki-

na ne vakit başlanacağı henüz malûm değildir. Belki de, Vekiller Heyetince kabulünden sonra, birinci plânın henüz etüt halinde bulunan demir ve çelik, kimya, seramik, kendir ve bir kısım mensucat sanayi gibi, mevzularının tahakkuku, ikinci plânın ilk tatbik senelerine tesadüf edecektir. Bununla beraber muhakkak olan cihet, birinci plânın bu kısımlarının ikincisine alınmadığı, ikinci plânda bu sanayi şubelerini tamamlayıcı yeni bir kısım sanayi bulunacağıdır.

Madencilik

Etrafında sıkı bir ketumiyet muhafaza edilen plân hakkında fazla tafsilât alınmamakla beraber, çoktan beri etüt edilen ve bu itibarla muhtelif zamanlarda, muhtelif şekillerde yapılan neşriyat ve beyanata nazaran plâna dahil mevzuların şu suretle tesbiti kabilidir:

1 — Madencilik:

Bu meyanda Ereğli kömür ve Kütahya linyit havzalarının işletilmesi, Ergani civarında şimdiden işletilmeye başlanılan Guleman krom havzasının daha geniş mikyasta istismarı, Ergani, Kvarsham, Murgul bakır madenlerinin Keban, Bulgardağı simli kurşun madenlerinin, Çinko, Antimuan, Molipden gibi diğer metal madenlerin ve demir cevherlerinin işletilmesi mevzuu bahsolduğu tahmin edilebilir.

2 — Elektrifikasyon işleri

İktisat Vekilimiz Celâl Bayar, birinci sanayi plânının tatbik sahasına konulmasına karar verildiği gün matbuat mümessillerine beyanatta bulunurken memleket bakımından elektrik tesisatı işlerine de temas ederek yurt içinde muhtelif yerlerde kurulmuş olan ve kurulmak üzere bulunan elektrik santrallerinin de gözönünden uzak bulundurulmadığını işaret etmiştir. Bugün yeni endüstri plânında gene birinci safta yer alan elektrifikasyon işi, bir taraftan İktisat Vekilimizin tesis masraflarında ve istihlâk ücretlerindeki ağırlık dolayısıyla üzerinde durmuş olduğu mahzuru mümkün olduğu kadar bertaraf etmeği istihdaf etmekle beraber esas olarak yurdumuzda gittikçe inkişaf etmiş ve edecek olan sanayi için muktezi enerji kuvvetini en ucuz bir surette temin eylemeği gözönünde bulundurmaktadır.

Yeni beş senelik plânda elektrifikasyon işleri için derpiş edilen büyük san-

tral merkezleri şunlardır:

Zonguldak enerji merkezi: Elektrifikasyon işlerinde ilk olarak bu mntakanın ele alınması yalnız plânın herhangi şekilde bir icabı değil, aynı zamanda demiryollarımızın o mntakaya düşen kısmının birinci derecede bir zaruretidir. Hatlılardadır ki bugün yarın Filyos üzerinden Ankaraya gelmek üzere olan Çatalağzında, Zonguldak havzası kömürlerinin ilk yükleneceği vagonların bir taraftan Çatalağzını Zonguldaka, diğer taraftan Zonguldağı Ereğliye bağlayacak olan demiryolu üzerindeki seyrisferi elektrik kuvvetile temin edilecektir.

Bundan maada gene burada kurulacak olan santraldan elde edilecek enerji Zonguldak havzası kömür istihsalatının rasyonelleştirilmesini temin edileceği gibi Karayükte kurulmak üzere bulunan demir ve çelik sanayi merkezinin bir kısım enerji kuvvetini temin edebilecektir.

İkinci enerji santralinin de madenler kısmı üzerinde muhtelif bakımdan tetkik edilmiş olması Kütahya linyit havzasında kurulması esası tutulmuştur.

3 — Gıda maddeleri sanayi

Bu sanayi meyânında zirai ihracat maddelerinden bir kısmına ait sanayi tesisleri düşünüldüğü ve İktisat Vekâletinin meyva ticareti işlerinde ihtisası olan Türk ve ecnebi müşavirlerinin bir müddet evvel memleketi dolaşarak bu hususta tetkikat yaptıkları malûmdur. Yaş ve kuru meyvalarımızın, bu meyanda elma, kayısı gibi meyvaların am balâjına, işlenmesine, muhafazasına ait tesisatın kurulması ve bunların matlûp şerait altında sevkiyatına muktezi tertibatı havi nakliye vesaitinin tedariki hususlarının plâna alınmış olması kuvvele muhtemeldir.

Bundan başka İktisat ve Maliye vekillerinin şark seyahatlerinde kat'iletiği gibi şark vilâyetlerimiz halkına tebşir edilen taze et ve konserve sanayiinin de plâna alındığı muhakkak gibidir.

Diğer bazı gıda maddeleri sanayiinde, konservencilik gibi, plânda nazarı i-

tibara alındığı anlaşılmaktadır.

Plânın yalnız bu kısmı bile geniş mikyasta bir kıymetlendirme teşebbüsünü ifade etmektedir. Bundan meyva, yaş sebze ve hayvan mütahsillerimiz büyük istifadeler temin edeceklendir.

4 — Kimya sanayi

Birinci beş senelik plânda zaçyağı, klor, sülkistik, süperfosfat kısımlarının memleket ihtiyacına göre tesis mevzuu bahsolan kimya sanayiinin diğer bir kısmında ikinci beş senelik plâna tesis edileceği tahmin olunabilir.

Sentetik mayi mahrukat sanayiinin bu meyanda olduğu ve İktisat Vekilimizin evvelce Büyük Millet Meclisinde söylediği gibi soda sanayiinin tesis hususunun mevzuu bahsöldüğü da muhakkak gibidir.

Diğer taraftan evvelce de mukarrer olduğu gibi İsparta ve Burdur havlâsında gülyağı taktir amelelerinin çoğaltılması hususunun da plâna dahil olduğu haber verilmektedir.

5 — Denizcilik ve deniz servetlerinin istismarı

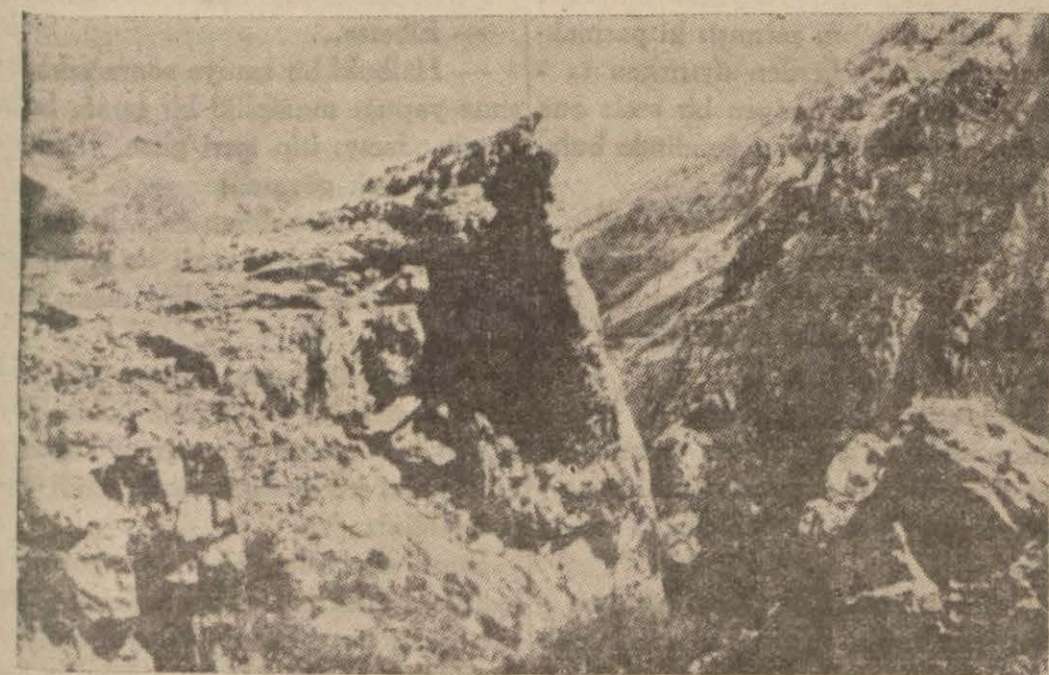
Bu mevzu üzerinde bugün için şunu kaydedelim ki hemen bütün yurdumuzu çevreleyen denizlerden ve bu denizlerin saklamakta olduğu servetlerden istifade yeni plânın ana hatlarından biridir.

Balkçılığın her türlü tesisat ve teşkilâtile mühim bir istihsal kaynağı haline getirilmesi, başlıca limanların, tahmil ve tahliye vesaitinin rihtim ve antrepolarının ikmalî, ticaret filomuzun genişletilmesi gibi mevzuların plânın denizcilik kısmında gözönünde tutulduğu anlaşılmaktadır.

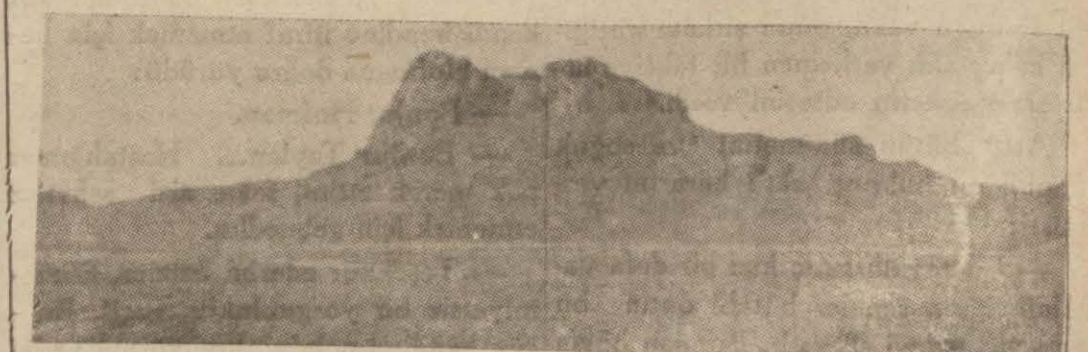
Hülâsa ikinci beş senelik plân memleketin birçok ihtiyaçlarına aynı zamanda cevap veren, ekonomik kalkınmayı büyük mikyasta hızlandıracak, yurdun ekonomik istiklâlini tamamlayacak bir projedir. Değerli İktisat Vekilimiz Celâl Bayar İktisat Vekâleti teşkilâtını modern bir şekle sokarak bu yeni teşkilâtı memleketin ihtiyaçlarına cevap verir mevzular üzerinde devamlı surette çalıştırarak bugün bütün milletin takdir ve şükran hislerini davet edecek parlak neticeler aldığını bildiğimiz için en hararetle tebriklere lâyıktır.

İkinci beş senelik plân gibi, büyük devlet teşebbüslerinin diğer bütün sahalardaki imar ve kalkınma işleriyle aynı zamanda tasavvur ve tatbik mevkiine geçirilmesinin ne büyük idari ve mali bir kudrete, nasıl müstesna bir idare kabiliyetine bağlı olduğu düşünülmüş plânın ehemmiyeti bir kat daha tebarüz eder. Birinci plânı tasarlayıp tatbik mevkiine koyarak büyük bir kısmını sür'atle tahakkuk ettiren, memleketin iktisadiyatının ve Devlet malîyesinin dünya buhranına karşı müdafasını muvaffakiyetle başaran, Cumhuriyet hükümeti, şimdi ikinci beş senelik plân ile daha büyük bir inşa ve kalkınmaya teşebbüs etmekle, yalnız bugünkü neslin değil, gelecek neslin de minnetini kazanmış, Türk varlığını bugün birgöklerimizin belki tasavur bile edemeyecekleri bir yükseklığe çıkarmış olacaktır.

Adil Akba

İkinci beş yıllık plânın çalışma sahalarından birini teşkil edecek olan Toroslarda Bulgardağı

İkinci beş yıllık plânda üzerinde çok çalışılacak olan Kütahyada Ilıca mevki

ÇAM Kokulu EREN Kolonyası

Kalp ve ciğerlere ferahlık veren sihhî yeni icat fevkalâde mükemmel bir kolonyadır. Beş gram EREN kolonyası banyonuzu çam ve kır çiçekleri kokularile ilkbahara çevirir Cildinize taze hayat verir, ve mis gibi kokutur, isim ve markasına dikkat ediniz. Tanınmış eczane, itriyat ve tuhafiyeye mağazalarında satılır. Deposu Evliya Zade Nureddin ticarethanesi, İstanbul.

Mahkemelerde

Anasını yumruklıyan, hizmetçiyi döven talebe

Gece yarısından sonra eve sarhoş gelen ve önüne gelene taarruz eden 16 yaşında delikanlı mahkûm oldu, cezası tecil edildi

Beyazıtta Yıldız oteli sahibi Mehmet Eminin oğlu Ticaret lisesi talebelerinden on altı yaşında Etem evvelki gece eve saat yarımında sarhoş olarak gelmiş ve kapıyı geç açtığı için hizmetçi Meleğe bir tokat vurmıştır. Yukarıya çıktıktan sonra hiddetini yemeyen Etem hizmetçi kızı dövmeğe devam etmiş ve aralarına girip hizmetçiyi kurtarmak isteyen annesi Ayşenin de yüzüne bir yumruk vurarak yaralamıştır.

Annesi Ayşenin polisi haberdar etmesi üzerine polis İbrahim eve gelerek Etemi karakola davet etmiştir. Fakat Etem pencereden polise gelemediğini bildirmiş ve yeni baştan münasibetsizlik yapmağa başlamıştır.

Hakkında şikâyetçi olduğu için zabıta Etemi ertesi günü takip etmiş, Yıldız otelindeki odasında yakalamış, fakat Etem yakalanacağını anlayınca kapıyı kilitlemiş ve duvardaki çiftiyi alıp polisi tehdit etmiştir. Maamafih Etem buna rağmen yakalanmış, ve müddeiumumîliğe sevk edilmiştir. Müddeiumumîlik polisi vazife ifasından men için tehdit etmek zabıtaya vazife halinde hakaret, anasını dövmek ve hizmetçiyi dövmek maddelerinden Etemi mahkemeye sevk etmiştir. Dördüncü ceza mahkemesinde yapılan duruşmada davacılar Etemin annesi Ayşe:

— Efendim, davamdan vazgeçiyorum. Analık değil mi? demiş. Hizmetçi de: — Ben de davamdan vazgeçtim. Onların bu kadar iyiliğini gördüm Bir

çocukluk etti. Ziyarı yok. cevabını vermiştir.

Fakat müddeiumumî ananın davadan vazgeçmesinin kanuna göre hukuku âmme davasını düşüremeyeceğini ileri sürmüş, Etemin tecziyesini istemiştir.

Dinlenen şahitler hâdiseyi tafsilâtle anlatmışlar, neticede mahkeme Etem hakkında açılan zabıtaya hakaret davasından dolayı yaşının küçüklüğünü nazarı dikkate alarak 15 gün hapsine ve 20 lira para cezası vermesine, tehdit suçu sabit görülmediği için bu cihetten beratine, diğer davacılar davalardan vazgeçtikleri için bu husustaki hukuku âmme davasının da sukutuna karar vermiştir.

Fakat suçlunun hususî vaziyeti nazarı dikkate alınarak cezasının teciline karar verilmiştir. Hâkim kararı tebliğ ettikten sonra:

— Bir daha böyle şeyler yapma. Eğer tekrar karşımıza gelersen bu ceza da o zaman sana çektirirler demmiştir.

Profesör K. Kömürçanın

Modern ve herkese elzem kitapları

	Krş.
Amelî ve tatbikî kambiyo	35
Yeni muhasebe usulü	122,50
Ticari malûmat ve bankacılık	105
İktisat ilmi	87,50
İhtisâs muhasebeleri (şirket, sanayi, ziraat, banka)	175
Ticari ve mali hesap 1 ci kısım	70
Zihni hesap kaideleri	20
Logaritma cetvelleri (yeni rakam)	56
Yeni hesabî ticari (mufassal eser)	200
Mali cebir (istikraz ve sigorta hesapları)	100
Başlıca satış yeri: İkbâl Kitabevi (765)	

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

TIFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastaların kabul eder.

Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası Şefliğinden:

- Orkestra için seçme sınavıyla şu Müzisyenler alınacaktır.
 - Bir Flüt ve küçük Flüt çalan,
 - Birinci ve ikinci keman çalanlar,
 - Viyola çalabilenler,
 - Bir kontrbas çalan,
 - Bir üçüncü Trombon çalan,
 - Bir obuva «Korangle» çalan,
- Seçme sınavları İkinciteşrinin 23 - 27 inci «Pazartesi, Salı, Çarşamba, Cuma» günleri saat 10 da Galatasaray Lisesinde yapılacaktır. (2736)

İktisat Vekâletinden:

«İŞ KANUNU» nun dokuzuncu «Teşkilât» faslındaki hükümlere göre kurulan «İŞ DAİRESİ» nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. «1661» «2802»

«Son Posta,, nin edebî tefrikası: 33

Yazarı: Muazzez Tahsin Berkand

Fakat beni gördüğü için ya o kaçmak isterse! Ya gururu benim maiyetimde çalışmaktan onu menederse! Ne yapayım? Ona nasıl muamele edeyim? Ona yakınlaşsam, benden kaçacak.. Ben ondan kaçsam, onu tanımıyorum veya ona hakaret ediyorum sanacak. Herhalde ona karşı en tabii bir tavır takınmalıyım. Onun bilhassa gururuna ilişmeden ne fazla lâubali, ne de fazla soğuk olmamağa çalışmalıyım. İyi bir memurunu takdir eden bir âmir gibi.. hayır, eski bir aile dostu gibi...»

Bay Taylan kapıda garsona Hofmanı sorduğu vakit, onun şirkete gittiğini haber aldı ve hemen bir taksiye atılarak şirketin adresini verdi.

Artık bütün sükûnetini ve soğuk kanlılığını bulmuş, kat'i kararını vermişti:

— Bu zavallı genç kıza bir defa yaralamışım.. seneler bittabi onun bu yarasını tedavi etmiştir. Bundan böyle ona karşı hakiki bir dost olacağımı ispat etmeliyim, kafasının arkasında

gizli hiç bir düşüncesi olmayan açık kalpli bir dost ...

— Her Hofman nerededir matmazel?

— İçeride müdürün dairesinin bekleme salonunda kâtibile birlikte çalışıyor.

Kapıyı açtığı vakit, pencerenin önünde Muallânın arkası kapıya dönmüş, yazı makinesinde çadır çadır yazmakta olduğunu gördü.

Arkasında beyaz elbisesi ve şim siyah dalgalı kesik saçlarıyla on sene evvelki genç kızdan farkıydı ve Ekrem ona bakan gözlerinin bulutlandığını kendi kendine itiraf etmemek için hemen Hofmana doğru yürüdü:

— Bonjour Hofman.

— Bonjour Taylan... Hastalığınızı pek merak ettim, fakat sizi rahatsız etmek için gelmedim.

— Teşekkür ederim azizim. Ehemmiyetsiz bir yorgunluktu, geçti. Bugün kendimi pek iyi duyuyorum ve istediğim kadar çalışabileceğimi ümit ediyorum.

Bunu söylerken gözcüle Muallâya bakıyordu. Makinenin çırtıtısı hafiflemiş, ağırlaşmış gibi idi sanki...

Direktörün bakışını takip eden Hofman hemen atıldı:

— Müsaade ederseniz size Bayan Dalmeni tanıyayım. Dün buna vakit bulamamıştım.

Ekrem bir saniye, bir nefes kadar kısılan bir saniye gözlerini kapadı ve sonra gülerek Muallâya doğru yürürken sakın bir sesle Hofmana cevap verdi:

— Ben de Bayan Dalmeni dün selâmlıyamadığım için müteessirim a zizim. Ancak bundan sonra yeni soy adı almak biz Türklerde böyle çok büyük sürprizler yaratacak galiba... Dalmen ismi altında ben de çocukluğumu bildiğim ve eski bir aile dostu olduğum Bayan Muallâyı tanıyamamıştım.

Muallâya yaklaşmıştı... Genç kızın ellerini makineden çekerek kalktığını ve kendisine büyüyen gözlerle baktığını görmemiş gibi ona türkçe hitap etti:

— Bayan Dalmen, sizi gördüğüme pek memnunum. Aylardanberi büyük fedakârlıklarla şirketimizde çalışın kıymetli memurun siz olduğunuzu tahmin edememişim.

Bundan sonra beni bir âmir gibi değil, eski bir aile dostu gibi görmenizi rica edeceğim.

Muallâ, onu tam bir âmir gibi gö-

receğine dair bir gece evvel kendi kendisine verdiği kararını hatırladı ve sadece:

— Teşekkür ederim efendim.

Diyerek yazısına dönmek istedi, fakat Ekrem ona elini uzatmıştı..

— Bayan Dalmen, elinizi veriniz ve size saygılarımı sunmama müsaade ediniz.

Genç kız, ince parmaklarının dost bir el tarafından sımsıkı sarıldığını duyarken bütün benliğinin sarsıldığını belli etmemek için dişlerini birbirine kilitlemişti; fakat bir gece evvelki kararı o kadar sarsılmıyacak bir irade ile bütün varlığını sarmıştı ki parmaklarını Ekreminkilerden ayırırken tabii ve bir teli titremiyen bir sesle ona cevap verecek kuvveti kendinde bulabilmişti:

— Teşekkür ederim Bay Taylan.

Bu mağrur kızın hiç bir ikilik kabul etmeyen ağır ve tabii tavırları Ekremi iliklerine kadar soğuk bir su ile ıslatmışlar gibi titretmişti.

Hayretle ağzı açık onlara bakan Hofmana doğru gitmeden evvel pencereden eğilerek kalabalık sokağı seyrediyormuş gibi bir iki dakika orada kaldı.

Kulağının dibinde Muallânın malkinesinden fıskıran ve binlerce küçük mitralyöz birden patlıyormuş gibi beyininde uğulduyan tıkırtı onda rahatsızlığa benziyen bir titizlik uyandırmıştı.

Muallâ, onu tam bir âmir gibi gö-

Başını çevirdiği vakit Hofmanın hâlâ hayretle bir Muallâyâ, bir de kendisine baktığını görünce gülerek ona yaklaştı.

— Bu garip tesadüfe pek mi şaşırdınız dostum? Halbuki yeni Türkiye'de bu gibi sürprizlere alışmalısınız artık. Senelerdenberi Ahmet diye tanıdığınız bir dostunuz, yeni bir aile ismi alarak bir kart bastırma ve bu kartı odacınıza vererek size yollasa, sizin:

— Bu yabancı adam kim? Şimdi meşgulüm, onu kabul edemeyeceğim! Diyerek kendisini savmak istemeyeniz tabii görülmez mi?

— Elbette...

— Halbuki bir saniye sonra arkadaşınız yaptığı muzipliği bir tarafa bırakarak odacıyı itip içeri girse, sizdeki hayreti artık görmeli!

Hofman ağır Alman zekâsile bu ince vaziyeti anladığı vakit bu garip tesadüfe gülmekten kendini alamamıştı.

— Demek Bayan Dalmen sizi, siz de onu pek iyi tanıdığınız halde, beş altı aydır beraber çalıştığınız kimse nin hakiki hüviyetini ancak şimdi öğrenebildiniz.

Bunu söylerken Muallâyâ gözcüle bakıyordu. Ekrem de baktı, fakat genç kız başka bir dünyada yaşıyormuş ve konuşulan sözleri hiç işitmiyormuş gibi durmadan elindeki yazı ile uğraşıyordu. Yüzünde ağır, durgun bir marna vardı. (Arkası var)

" Son Posta ,, nin siyasî tefrikası : 33

İTTİHAD ve TARAKKİDE ONSENE

Yazan: Eski Tanın Başmuharriri Muhittin Birgen

Ecnebî devletlerin Bâbîâlîde gösterdikleri faaliyet

İngiltere muhalifleri tutuyordu, Almanlar müthiş Türk dostluğu gösteriyorlardı, Rus sefreti baştercümanı Mandelstam Bâbîâlîden çıkıyordu. Fransızlar da işi misyonerleri vasıtasile yürütmeğe çalışıyorlardı.

1914 senesine kadar haricte Osmanlı imparatorluğu hakkındaki fikirlerinden ibaretti: İmparatorluk çökmeğe mahkûmdur; Türklerde kuvvet olarak yalnız bir askerlik, daha doğru su yalnız bir askerî kahramanlık vardır. Memlekette sanayi namına hiç bir şey yoktur; ziraat çok iptidaidir; siyasî kültür yoktur; muhtelif millî yetler ayrılmak isterler; hülâsa, Osmanlı imparatorluğu iktisaden hiçtir ve iktisaden hiç olunca da askerî kahramanlık büyük bir şey değildir. İmparatorluğu tutacak maddî ve manevî hiç bir kuvvet olmayınca onun çökmesi zaruridir. Bunda herkes mütefikti. Fakat, ne zaman çökecekti? Hemen çökmeli miydi? Bu noktalarda ittifak yoktu. Herkes imparatorluğun çökmesini, kendisi için en müsait zamanı tehir taraftarı idi ve Osmanlı imparatorluğu da bu sayede yaşıyordu. Bu çökme zamanının gelmesini bekleyen alâkadarlar arasında, İttihat ve Terakki hareketine karşı muhtelif tarzda cephe alanlar muhtelif siyasî görüşlerle hareket etmişlerdir:

İngiltere muhaliflere yüz veriyor

İngiltere, İttihat ve Terakkinin imparatorluk içinde uzun müddet yaşayacağına kani olduğundan onun yerine geçeceğinden emin bulunduğu mürteci unsur tutmaya ehemmiyet verdi. Bu, İngiliz kolonizasyon siyasetinin klâsik usulü idi. O zamanın tarihinde büyük bir rol oynamış olan sefret baştercümanı Fitz Maurice bu siyasetin kahramanıdır. Bu zatın işi, gücü irtica muhiti içinde dolaşmış onları İttihat ve Terakki aleyhine kışkırtmak ve imparatorluk içinde müstakbel İngiliz siyasetini tutacak siyasî bir ordu vücuduna getirmeğe çalışmaktı.

Rusyanın Bâbîâlîdeki çalışması

Rusyanın da böyle bir baştercümanı vardı. Bilâhare Osmanlı imparatorluğu hakkında büyük bir eser yazmış olan bu zat Gospodin Mandelstam, her iki tarafla da münasebette bulunur ve fakat, İttihat ve Terakkiye karşı dost görünürdü.

Memleket içinde Rusya dostu bulunmak, Rusya ile Osmanlı imparatorluğunun tarihî münasebetleri hasebile imkânsız olması ve İngilterenin açtan açığa dostluğunu istiyen kuvvetli bir zümre bulunması Mandelstam'ı İttihat ve Terakki ile hoş görünce o muhitte İngiltere aleyhinde çalışmaya sevkederdi. Meselâ İngiliz baştercümanı, hiç bu tarafa uğramazken, Rus baştercümanı sık sık bizi ziyaret ederdi. Bu ziyaretlerinden ve bu arada benden de kitabında bahsetmiştir. Bu zata göre Rusya bizim dostumuzdur, dostumuz olmalıdır, olacaktır. Bizim en büyük düşmanımız Almanya ile İngilteredir. Eğer Almanyadan kuvvet alan Avusturya - Macaristanın hareketi olmasaydı ne bidayetteki Bulgar hareketi, ne de sonraki Balkan harbi vukua gelmezdi. Esasen Balkan milletlerinin bu hareketleri de zaten tabii ve tarihen zarurî değil miydi? Rusya Balkan devletlerine karşı Türkiye'yi müdafaa edemezdi, çünkü serde kardeşlik vardı; Fakat, başkalarına karşı Rusya «daima Türkiye ile beraber olabilir.» Ben kendisinden bu tezi kaç defa dinleyip «evet» diye başladım. Mösyo Mandelstam, Türkiye'de yeni bir Mahmut Nedimof arıyor-

Ecnebinin içinde bin bir entrika çe virmek istedikleri Bâbîâlîye Sait Paşa girerken..

Bunu senelerce aradı, fakat bir türlü bulamadı. Nihayet, Balkan muharebesinden sonra Rusya Ermeni meselesini ele alınca artık Mösyo Mandelstamın da kimseye karşı yüzü kalmadığından çekilip gitti.

Almanya namına kim çalışıyordu ?

Böyle bir unsur da Almanya sefa rethanesine mensuptu: Her Weiss Onun tezi de şu idi: Türkiye'nin düşmanları Almanyanın da düşmanlarıdır. Almanyanın Türkiye toprakları ile hiç bir alış veriş yoktur. Maalesef, Almanyanın Avusturya-Macaristan ve İtalya ile müttefik olmak zarureti onunların imparatorluğa karşı olan hareketlerini menetmeğe mâni olmuştur. Almanya için bu, bir hayatî zaruret icabı idi. Fakat, Avusturya - Macaristanın tarzı hareketi de Osmanlı topraklarına göz dikmiş bulunmaktan değil, Habsburg tahtını İslâv tehlikesine karşı müdafaa ihtiyacından ileri gelmişti. Zaten, bu meseleler de halledilmiş olduğundan artık Almanya ile Türkiye arasındaki dostluğa mâni olabilecek müttefikler meselesi de yoktur. Almanya Türkiye'nin maddî ve manevî inkişafı için her yardımcı yapmaya ve onu müdafaa etmeğe her zaman hazırdır. Hakikaten o tarihte Osmanlı imparatorluğunun, çökmesine, paylaşılmasına muhalif olan yegâne devlet te Almanya idi. O, kendisine Basraya kadar iktisadî bir yol açmaya ve bu yol üzerinde iktisaden yerleşmeğe bakıyordu. Hattâ, Balkan ittifakı bir Panslavist hareket olduğu halde bile gene bundan korkmuyor, Romanyada, Bulgaristanda haiz olduğu nüfuzla güvenerek İstanbulda kendisine mühim bir menzih noktası tedarik ederek şarka ve cenuba doğru iktisat ve kültür nüfuzunu yaymaya çalışıyordu. Abdülhamit Alman siyasetini boşuna tutmuş değildi. İmparatorluğun o halile devamında en çok menfaati olan Almanya idi.

Fransız misyoner teşkilâtı

Fransızlar başka tarzda hareket ederlerdi: Türkiye'de bir çok şirketleri vardı; mektepleri ve gazeteleri vardı. O da bunlar vasıtasile nüfuzunu yaymaya, hattâ, İttihat ve Terakki ile dostluk yaparak bunu arttırmaya ve yeni yeni imtiyazlar elde etmeğe, bilhassa Alman nüfuzuna engel çıkarmaya ve nihayet muhtemel bir miras paylaşmasında fazla hak iddia edebilecek

manevî bir mevki elde etmeğe çalışırdı.

Viktorya Mitran kimdi ?

Berutun büyük bir ailesine mensup bir matmazel, Victoria Mitran vardı ki Çağaloğlunda kurduğu mükellef bir evde yaşar ve orada Fransız - Türk dostluğunu feyizlendirmeye gayret ederdi. Çirkin denmeyecek kadar güzel, fakat daha ziyade zeki ve hoş bir kadın olan bu matmazel, Suriyenin bütün bu kabil insanlar gibi, herkesin ve her tarafın cebine birer mavi boncuk koymasını bilirdi. Belki Fransa için aynı zamanda bir istihbarat vazifesi de yapardı. Fakat, Balkan muharebesi esnasında ve Balkan harbinden sonra, Mösyo Pişotla arasında mevcut dostluk sayesinde Türkiye'ye hayli hizmetleri de dokunmamış değildir. Kendisi sonra Fransaya çekildi ve orada, harp esnasında hastabakıcılık ederken öldü. (Arkası var)

HASAN YULAF ÖZÜ

Çocuklara hayat ve sıhhat veren yegâne neşvü nümalarını temin eden yegâne gıdadır. Bilhassa piring, mısır, patates, arpa, mercimek, irmik, badem özlerinin kalori ve vitaminleri çok ve yüksek olduğundan dünyada mevcut bütün gıdalar arasında diplomalar ile musaddak birinciliği kazanmışlardır. Allahın insanlara bahsettiği en saf hububattan çıkarılan bu özlü unlara çocuklar bayılıyorlar. Seve seve yiyorlar. Kemikleri kuvvetleniyor. Çabuk yürüyorlar. Çabuk neşvünüme buluyorlar. Tombul tombul oluyorlar. Hasan özlü unlarını mutlak surette çocuklarınıza yediriniz ve Avrupanın terkibi meçhul gıdalarını doktorunuza sormadan yedirmezsiniz.

Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu.

Hikâye

Dünyaya ikinci geliş

Yazan: Lion Feuctwanger

Çeviren: İbrahim Hoyi

Oldukça sırk boylu, uzun şiş yüzlü ve, gözlüklü patlak gözlü Frans Hanrih, bir, birinci kânun akşamı Borsig sokağındaki odasında ayakta duruyordu.

Yeşil boyalı odada, bir karyola, bir masa, iki tanede iskemle vardı. Köşede de, küçük, köhne bir rafla, bir radyo, bir de, sahibi çoktan ölmüş bulunan bir kuş kafası görünüyordu.

Frans Hanrih, patlayıcıya kadar yemiş, boğazına kadar doymuş, üstelik yorulmuştu da. O, zengin vitaminli yemekler yemenin taraftarı, «fevkalbeşer» le, bu dünya mücadelesinde, en lâıyımın yaşamaya hakkı olduğuna inanmış insandı. Diktatörlük rejimi için propaganda yapan bir zecri cemiyetle, ayağa giyilecek eşya satıcılar kurulunun âzası bulunuyor, ve meslek bakımından da bir kitapçının tezgâhtarlığını yapıyordu.

İşini pek te öyle sevmiyordu. Zira müşteri, kendi beğendiği muharrirlerin eserlerini almıyordu. Meselâ, bir kahramanın harp hatıralarını veya Niçenin «Zerdüş» ünü âdeta ısrarla tavsiye ettiği zaman, alıcı hikâyeleri, şark Prusyanın dekoru içinde anlatılan, değeri de üç buçuk markı aşmayan kitapları istiyordu.

İşte, bu yüzden hayal inkişarına uğramış, bir kat eBise edinmesine, bin netice cemiyette idare heyeti âzasına seçilmesine yarıyacak olan aylığını arttırma isteğinin de reddedilmiş bulunmasından dolayı fena halde canı sıkılmıştı.

Birden sevgilisinin alaylarını hatırladı. Bir eğlence yerine gidip keyfedilmesini isteyen sevgilisini, parasızlık yüzünden, kemküm ederek atlatmış, ve sadece kuru kuruya, o da üç defa üstüste, gezintiye çağırılmıştı. İşte bu hâdiseyi de hatırlayınca kızdı, sinirlendi. Derken odasının kâfi derecede ısıtılmamış olduğu bakarak köpürdü. Ve bu hiddetle, hemen kararını verdi: Eğer, havagazı musluğunu açıp ta, kutuda bulunan son kibrit ateş al-

sa, başka hiç bir şey yapmayacak, gaz musluğunu olduğu gibi bırakarak tatlı canına kıyacaktır.

Frans musluğu çevirince, garip ve ısıklı gibi bir ses odaya yayıldı. Tuhaf bir meydan okuma, muzaffer bir galebe çalma hissi bütün varlığını kapladı. İşte, hiç tereddüt etmeksizin, ve talihe, kadere metelik vermeksizin hayatının ilk mühim adımını atmış bulunuyordu.

Ölümünden sonra, kahvaltılarında, verdiği tereyağı yüzünden her gün ağzı dalaşı ettiği ev sahibi madamın, aylığını arttırmıyan patronun ne diyeceklerini düşündü. Gittikçe fazlalaşan kokuyu içine çekmeğe başladı, ve bu işe ne kadar dayanacağını hesaplamak, saatine bakmak için aydınlığa doğru yürüdü.

Sonra, kendisi gibi, genç, münevver, ve istikbale doğru ümitle bakan, müstait bir delikanlı için bu âkibetin ne kadar hazin olacağını aklından geçirdi.

Evet, bütün kabahat, cemiyetin fena kuruluşunda idi. Buna karşı gelmek için de bir diktatör lâzımdı.

Cenaze alayı nasıl olacaktı, kim bilir?.. Gazetelerdeki «İrtihali müessif» başlığı altındaki yazıyı gözünün önünde canlandırdı. Hiç şüphe yok ki Anzuğer gazetesi pek hafif bir ihtimalle kendisine yalnız bir satır tahsis edecek, belki ismini bile anmayacaktı.. Birden başı döner gibi oldu. «Canım bana

öyle gelmiştir» diye söylendi. Derken gözlerinin önünde, yüzlerine gaz maskeleri geçirmiş bir takım insan hayaletleri belirdi. Gözlüklerini çıkardı. Gözlüksüz ölmeyi daha şerefli buluyordu. Bir kuvvetin yarattığı memleket ki hiç bir yolcu geri dönmemiştir.. dedi, ve acaba yatağa uzan sam mı, yoksa bu ülkeye iskemlede oturarak mı ulaşsam.. diye mırıldandı.

Bir çok nüshalarını satmış olduğu «Ölümün kapıları» kitabı aklına geldi. Bir keresinde, bu romanı geri vermek isteyen müşteriye ret cevabı vererek, satılmış bir kitabı geri almayacağını kat'iyetle söylediği için, patronile yaptığı ağız dalaşını hatırladı. Sonra, bu ayın havagazı sarfiyatının fazla olduğunu düşündü ve ev sahibi madamın da bunun parasını eşyasına tutacağını aklına geldi.

Böyle yapayalnız ölmenin pek feci olacağını kestirdi, bir insan yüzü görmek ihtiyakile yanarak, mütereddit adımlarla pencereye doğruldu: Daha şimdiden başka dünyaya ilgisi olan insanlar, karlı sokaklarda hayaletler gibi gidip geliyorlardı.

Radyodan belirsiz bir ses duydu. O tarafa doğru seğirtti. Kulaklıkları sarık kulaklarına geçirdi. Gür, insanın hoşuna giden bir ses, kaplumbağaları anlatıyor ve şöyle diyordu:

«Kaplumbağanın küçük başının içinde, öyle bir beyin vardır ki, ağırlığı, vücutla hiç bir surette mukayese kabul etmez. Kırk kilo gelen bir kaplumbağanın beyni dört gram çeker. Bu kürenin en eski sakinleri bu kabuklu hayvanlardır, dersek hiç te yanlışlamayız. Kaplumbağalar, aşırı derecede harearete, kuraklığa dayanırlar. Soğuğa ise hiç yüzleri yoktur. Adeli kuvvetleri ise harikulâdedir. Orta çapta bir kaplumbağa, serpilmiş bir çocuğu kolaylıkla sırtında taşıyabilir, oldukça büyükleri de, bir kaç kişiyi birden, epeyce uzun bir mesafeye solumadan götürür. Yeme - den, hele hiç nefes almada - zun müddet yaşarlar. Paris - batat bahçesinde bulunan bir kaplumbağanın hiç bir şey

Yarınki nushamızda :

GRİZU ...

Yazan : (Isidoro Acevedo) dan Çeviren : Falk Bercmen

yemeden altı sene yaşadığını hatırlatırım...»

Frans Hanrih, ayağa kalktı Kulaklıklar daha hâlâ başında olduğu halde sendeliye sendeliye pencereye doğru gitti. Pencerenin kanadını açtı. Derin bir nefes aldı. Ve tekrar geri dönerek havagazı musluğunu kapadı.

Hafif bir rahatsızlık hissediyordu, amma canlanmıştı. Dev gibi de acıkmıştı. Odada, tuhaf bir koku vardı. Radıyodan da anlaşılmas sesler geliyordu, ince, eskimiş, rengi atmış padesösünü sırtına geçirdi.

Artık gözünde, misk gibi bir bardak bira veya şarap, hattâ dans salonu ve başka bir kız arkadaşı, tütüyordu.

Odasından çıkarken, ev sahibesine rastladı ve ona keyifli keyifli:

— Bir kaplumbağanın, bir kaç kişiyi sırtında taşıdığını, bilir miydiniz? diye sordu.

Bu arada, radyodaki ses konferansını şu sözlerle bağliyordu:

— Kaplumbağaları, hiç tanımıyor ve onlara gücümüzün yettiği kadar izi yet, işkence ediyoruz. Zira, bu hayvanların dayanma kabiliyetlerini; hiç bozulmıyan bir sıhhat âlameti olarak kabul ediyoruz. Halbuki, kaplumbağa, sandığımızdan fazla hassastır. Yalnız şu var ki, yavaş yavaş müteessir oluyor. Bundan ötürü de, kaplumbağa her şeye dayanır, diyoruz.

Zonguldak Urbaylığından :

- 1 — İtfaiye için bir Ototankın alınması açık eksiltmeye konmudur.
- 2 — Muhammen bedeli 4,600 liradır.
- 3 — Muvakkat teminatı 345 liradır.
- 4 — İhalesi 20/11/936 Cumartesi saat 15 de Zonguldak Uray Daimi Eucümen tarafından yapılacaktır.
- 5 — İstediklerin şartname için 30 kuruşluk Damga pulu ile bir zarf gödererek Urbaylıktan alabilirler. «2826»

"Son Posta",nın tefrihası : 33

CARLIK ÜLKESİNDE BİR TÜRK ZABİTİ

Mülâzım Cemil'in âkubeti

A. R.

Cemil şatoda mühim bir vak'a ile karşı karşıya gelmişti, karşılarına çıkan kontes Olga, şu havadisi vermişti: " Hadi çocuklar, hazırlanınız Moskovaya gidiyoruz "

Demiş; ve başını çevirmişti. Cemil, beyinin bütün sinirlerini ve damarlarını birbirine karıştıran düğüm leri çözmiye çalışırken şatoda daha mühim bir vak'a ile karşı karşıya gelmişti... Karşılarına çıkan kontes Olga, şu havadisi vermişti:

— Hadi bakalım, çocuklar!.. Hazırlanınız. Moskovaya gidiyoruz.

Prensesler, haykırmışlardı:

— Sebep?..

— Mahut meseleyi kurcalamışlar. Bu sefer de doğrudan doğruya (mübarek, Allah adamı) na başvurmuşlar. O da, haşmetli Çariçe hazretlerine emretmiş.. Saray nazırından, kaza kaymakamına; mübarek Allah adamından da Büyük kilisenin başpapazına emir gelmiş... Bu mesele hakkında kat'i müzakereye girişmek için bizi beklemektelemiş...

Cemil; bütün bu sözleri, büyük bir dikkatle dinlemişti... (Mahut mesele) denilen şey, ne idi?.. Bir kere de çiftlikte, hizmetçi - ve yahut hafife - Anandan işittiği bu (mübarek Allah adamı) kimdi?.. Bu adam (haşmetli Çariçe hazretleri) ne, hangi kudret ve hangi salâhiyete istinaden (emir) verebilirdi? Acaba; Moskovada girişilecek müzakere, neden ibaretti?..

Cemil; üzerine vazife olmanın şeyler hakkında kat'iyyen mütecessis bir adam olmamakla beraber, en kayıtsız insanların bile nazarı dikkatlerini celbedebilecek olan bu sözler karşısında, derin bir merak hissetmişti.

Meselenin, daha merak edilecek bir ciheti varsa o da; prenses Olga'yı bir denbire bir neşe gelmesine mukabil, prenses Emmanın da fena bir asabi-yete kapılıvermesi idi.

Fakat; çok zeki ve insanları idare etmek hususunda çok kabiliyetli olan kontes Olga derhal bahsi değiştirmiş; tam saat on bire kadar gene neşeli bir surette vakit geçirilmesini temin etmişti.

İşte şimdi, Cemil; dairesine avdet ettiği zaman bugünün hâdisatı altında, âdeta sersemlemiş gibi idi.

Ve.. bunda da haksız değildi... Hizmetçi - ve yahut, hafife - Maşayı gördüğü dakikada hissettiği hayretle başlayan bu hâdiseler; prenses Emmanın, pek samimî olan ve lâubalı hudutlar

ine giren hareketleri.. Aleksî babanın ziyareti.. bu korkunç ve esrarengiz adamın, balta ile parmağını kesmesi.. Moskovadan böyle garip bir haberin gelmesi.. bütün bunlar, bir insanın dimağını altüst etmeye kâfi gelecek şeylerdi.

İşte bunun içindir ki, Cemil bir çok elma şarabı içmesine rağmen sinirlerindeki buhranı teskin edememiş; düşüncelerini unutmak ihtiyacile, Maşanın huzurundan istifade etmek, ve onunla biraz vakit geçirecek oyalanmak istemişti... Fakat Maşa, hayrete şayan bir hissizlikle odasına çekilmiş; odasının kapısını kilitleyivermişti.

Maşanın bu hareketi, Cemilin gururunu fena halde incitmişti... Dudaklarını büke büke yatak odasına girerken:

— Vay canına.. ömrümde bu kadar katı hisli bir kadına rastgelmedim.

Diye söylemişti.

E.. hakikat te bu merkezde idi... Selânik ve Manastırda, umumî evlerde kendilerini para ile kiralyan en süflî mahlûklardan.. ve, Rumeli Balkanlarında, dağ başlarında yaşayan çoban kadın ve kızlarından; tââââ, Halide Sultanlara kadar her tesadüf ettiği kadını çar çabuk büyüleyen Cemil, hizmetçi Maşanın kendisine gösterdiği bu kayıtsızlık karşısında fena halde sinirlenmişti.

Kalpağını, bir tarafa fırlatmıştı. Ceketini çıkarıp bir kanapenin üstüne atmıştı. Odada, gezinmeye başlamıştı.

Bu gezinme, ne kadar devam etmişti. Bunu, bilmiyordu. Yalnız, şatonun büyük saati, gece yarısını ilân eden on ikinci çalyordu. Uzaktan, kasabadaki kiliselerin, inceli kalınlı çan sesleri duyuluyordu. Orman tarafından, fasilâli ve azametli bir köpek sesi geliyordu.

Cemil; birdenbire oda kapısını açmıştı. Doğruca, Maşanın odasına giderek elini kaldırmıştı. Parmaklarının ucunu kapının ceviz tahtasına dayamıştı.

— Maşal.. Kalk.. benim odama gel.

Diye bağıracaktı.

Fakat; parmakları taş kesilmiş.. boğazı da birdenbire tıkanmıştı.

— Ne hakkım var?... Kendi gururunu kurtarmak için, onun gururu nu ayaklar altında çiğnemek.. hayır. Bu, doğru bir şey değil.

Diye, mırıldanmıştı.

Cemil; uyanır uyanmaz, gözleri yanındaki dolabın üzerinde duran saate ilişmişti... Saatin akrebi ile yelkovanı, 12 rakamının üzerinde birleşmişti.

Cemil, bu kadar uzun ve deliksiz bir uyku uyuduğuna hayret etmişti. Fakat bu derin uyku, sinirlerine tamâmîle sükûnet vermişti:

Yataktan kalkarken:

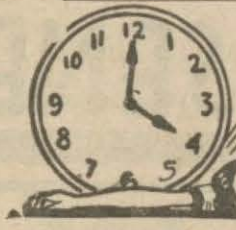
— Adaaam, sende... Kıldan nem kapan budalalar gibi kendimi ne üzüp duruyorum?.. Şunun şurasında, bir misafir adamım... Ne ise, bugün talihimiz çok geliyor da, çiftliklerde, şatolarda, prensesler, kontesler arasında dolaşıp duruyoruz. Fakat, yarın bir de «Arş, Sibiryaya...» deyiverirlerse... O zaman, tokat yiyerek uykudan uyanmış bir adama döneceğim. Bütün bu saadeti, bir rüya telâkî edeceğim... İyisi mi, muhitimde dönüp dolaşan şeylerin hiç birine, lüzumundan fazla alâka göstermiyeyim.

Diye, bir karar vermişti.

Koridora çıkar çıkmaz, Maşa ile karşı karşıya gelmişti. Kayıtsız ve neşeli bir sesle selâm vermişti:

(Arkası var)

"Son Posta",nın zabıta romanı : 32

DÖRT İLE YEDİ ARASINDA

Yazan : Hugh Austin

İngilizceden çeviren : Hasnun Uşaklıgil

Tek bir iz bile yok!

Çayırda ve garajı saklıyan çitlerin arkasından dolaşmak suretile görülmeden eve girmek mümkün.

Lang çorapla dolaşmaktan sıkılıyor muş gibi bazan ayak ayak üstüne atarak, bazan iki ayağını da sandalyenin altına sokarak yerinde kimildanıp duruyordu. Kent ona sonuncu suali sorduğu zaman birdenbire hareketsiz kaldı, gözleri de daha muhteriz bir mana aldı. Bununla beraber başile evet işareti yaptı.

Polis âmiri devam etti: — Şahsî servetinizin bugün için sizi Madmazel Patton'u istemekten alıkoymadığını da söylemişsiniz sanırım?

Lang kaşlarını çatı. Fakat cevap vermedi. Kent ısrar etti:

— Otuz bin dolar kadar bir para vaziyetinizi düzeltmeye kifayet eder miydi?

Lang gene cevap vermedi. Fakat ağzını açtığı zaman kuvvetli bir sesle söyledi:

— Peki amma Madam Merriti de sırf eğlenmek için öldürmüş olamaz ya.. Size açık söyleyeyim, benimle iki cinayet arasında herhangi bir münasebet arararsanız boşuna vakit kaybediyorsunuz.

Polis âmiri: — Mutabıkız, dedi. Fakat bir de imkân meselesi var: Madam Merriti dört kişi öldürmüş olabilir. Bunlardan birisi sizsiniz. Sonra Mösyö Arnoldu da öldürmüş olabilirsiniz.

Kent delikanlının çoraplarına bakıyordu. Gözlerini kaldırarak çıplak kollarına da baktı.

— Evet, diye ısrar etti. Matmazel Patton kendisine tenis sahasında bir bardak içki getirdiğinin zaman bardağına bir ot parçası yapışmış olduğunu görmüş, söylemişti. Sizin de bu noktaya nazarı dikkatinizi celbetmiş olmaktadır, sanırım.

Lang: — Anlamıyorum, diye mırıldandı.

Polis âmiri söyledi: — Eğer bahçeye çıkmış olsaydınız bardakları bilâhare almak üzere çimenliğin üzerine koymuş olacaktınız..

Delikanlı: — Haydi öyle, diyelim, fakat ben o kadını niçin öldürmüş olabilirim, niçin? Ben deli miyim? diye bağırdu.

— Hayır, Mösyö Lang deli değilsiniz. Akıllısınız, çok akıllısınız.

Kent ayağa kalkarak bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı. Balkonun camlı pencereleri arkasından, bahçevanın bahçede çimen kırpmada makinesini idare etmekle meşgul olduğunu görüyordu.

Kent böylece bir iki dakika dolaştıktan sonra Hendriksin içeri girdiğini görünce durdu.

— Hayrola!

— Hiç: Tek bir iz bile yok.

— Allah cezasını versin.. Dur bakalım orada.

Kent delikanlıya döndü:

— Siz ve Mösyö Merrit bir banyo salonuna maliksiniz değil mi?

— Evet. Müşterek banyoya malik olan odalar Mösyö ve Madam Arnoldun ki, Mösyö Patton ile kızınıkindir.

— O halde sizin için merdiven sahanlığında görünmek tehlikeli değil miydi?

Lang ayağa kalktı. Hiddetli idi, fakat sükûnunu muhafazaya çalışıyordu.

Kent: — Pekâlâ, dedi. Gidip giyinebilirsiniz. Madam Arnold ile Matmazel Patton'a söyleyiniz, onlar da odalarına çıkabilirler. Lütfen bana Mösyö

Patton'u yollayınız.

— 25 —

Vur abalya

(Saat 6, dakika15 - saat 6, dakika19)

Kent yalnız kalınca:

— John, dedi. Makasın kameriyeden eve nasıl getirildiğini öğrenmek isterim. Hizmetçilere sor, kapıları bütün gün açık mı kalıyor? Sanırım ki çayırda ve garajı saklıyan çitlerin arkasından dolaşmak suretile görülmeden eve girmek mümkündür.

— Evet, hem de kolaydır.

— Git, tetkik et, bakalım öyle mi?

Hendriks yolda Mösyö Pattona rast geldi. Adam ceketini çıkarmış gömleğini çıkarmış sahte saçını çıkarmıştı ve bu suretle güzel gösterişini de kaybetmiş görünüyordu. İnsan sadece bir pantolon ve kolsuz bir banyo gömleği ile giyinmiş olursa kolay kolay azamet satamaz. Bununla beraber Pattonun gözleri parlak görünüyordu, ve kozmatikli biyıklarının ucu da sivri-liklerinden hiç bir şey kaybetmemişti. Kent ayaktaydı, Pattona bir iskemle gösterdi, fakat Patton polis âmirinin bu işaretini görmemezlikten geldi.

Kent sordu: — Mösyö Patton birinci kata çıktığınız zaman kızınızı görmüş mü idiniz?

RADYO

Bugünkü Program

17 İkinciteşrin 1936

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Konferans: Doktor Fahrettin Kerim tarafından, 20: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Türk musikî heyeti, 21: Bedla, Vasfi Rıza ve Hazım tarafından orkestra refakatle Lüküs Hayat operetinden bir temsil, 21,30: Orkestra, 22: Plâkla sololar, 22,30: Havadis.

BÜKREŞ

16,15: Plâk neşriyatı, 17,55: Müsahabe, 18,15: Konser, Strausz'dan parçalar, 18,55: Şarkılar, 19,15: Müsahabe, 19,30: Senfoni konseri, 20,30: Haberler, 21,20: Plâk neşriyatı.

BUDAPEŞTE

17,30: Şarkılar, 17,50: Plâk neşriyatı, 19: Tiyatro, 21,35: Çigan orkestrası, 23: Kuartet, 23,05: Haberler.

PRAG

16,10: Operet musikisi, 18,10: Alman şarkıları, 19,10: Bratislav'dan nakil, 21,15: Kuartet, 21,45: Brne'den nakil.

VİYANA

20: Orkestra, 21,45: Okuma ve haberler, 22,20: Mozart'dan parçalar, 23,15: Hafif orkestra.

VARŞOVA

17,15: Plâk neşriyatı, 17,30: Sonatlar, 19,20: Senfoni konseri, 22,45: Dans havaları.

Yarınki program

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Bayan Janm ve arkadaşları tarafından Eğzotik musikî, 20,00: Saz hey'eti, 20,30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,00: Orkestra, 22,00: Plâkla sololar, 22,30: Havadis.

— Hayır.

Sesi netti.

— Nereye gitmiş olduğunu öğrenmiş bulunuyor musunuz?

— Evet. Madam Arnoldun odasında, onunla birlikteymiş.

— Odanıza çıkmadan evvel de onu biliyor mu idiniz?

— Hayır. Lang bize kızımın kendisini odasına çıktığını söylemişti.

— Kendisini görmeye teşebbüs ettiniz mi?

— Hayır. Doğrusu hevesim de yetti.

— Neden?

Pattonun nazarıları bir an bulutlandı ve daha alçak bir sesle cevap verdi:

(Arkası var)

◆ Son Posta ◆

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

16-11-1936

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 22,07	% 5 Hazine B. 00,00
% 7,5 T. B. II 00,00	Dahili istikraz 00,00
% 7,5 T. B. III 00,00	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Erganlı 96,05	Anadolu İveII 42,40
Sivas Erzurum 96,75	Anadolu M 42,70

Sosyeteler Eshamı

Lira	Lira
İs. B. Mü. 81,00	İst. Tramvay 22,50
» » Hâ. 10,00	Bomonti 9,20
» » Name 10,00	Terkos 14,75
Merkez B. D. 90,00	A. Çimento 13,60

ÇEKLER

Krş.	L. T. L. İçin
İsterlin 613,00	Dolar 0,7972
F. Fransı 17,175	Liret 15,14

NAKİT

Krş.	Krş.
20 F. Fransı 117,00	1 Mark 26,00
1 Dolar 126,00	20 Drahml 23,00
1 İsterlin 616,00	20 Leva 23,00
20 Liret 130,00	20 Ley 14,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredî Fonsiye	Mübadil Bon. 00,00
1880 senesi 00,00	Gayri » » 0,000
1903 » 103,00	Altın 988
1911 » 97,00	Mecidiye 00

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Şeref). Alemdarda: (Sırrı Rasim). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyazıtta: (Asador Vahram). Eminönünde: (Salih Necati). Fenerde: (Hüsameddin). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpazarıda: (Necati). Samatya'da: (Teofilos). Şehreminde: (A. Hamdi). Şehzadebağında: (İsmail Hakkı).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Hüseyin Hüsnü). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyett). Merkez mahiyede: (Dellâ Suda). Şişlide: (Nargileciyan). Taksiminde: (Limonciyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalar'dakiler:

Büyükdada: (Şinasi). Heybelide: (Tanış). Kadıköy Muvakkithane'de: (Sadedet). Kadıköy Söğütöçesmede: (Hüsnü Osman). Üsküdar Çarşıboyunda: (İtihat).

Eir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Daima Burunla Teneffüs Ediniz

Nefes alma ve nefes vermede ağır mutlaka kapalı olmalıdır. Burunun içerisinde gayet ince tüyler vardır ki havadan giren toz ve tozlar üzerinde bulunabilecek mikropları zapteder ve bunların ciğerlerimize kadar gitmesine mâni olur. Bundan maada burunun içeri girintili, çıkıntılı olduğundan giren soğuk hava ciğerlerimize ininceye kadar ıılır, göğsümüzü rahatsız etmez. Halbuki ağızla nefes almak mecburiyeti hâsıl olursa o zaman bir müddet sonra boğazımızda kuruluk hissederiz. Bu ilk fena âlâmettir. Ağız nefes alma cihazi değildir. Mikrop- ların girmesine mâni olamaz. Hava soğuk olarak girer ve öksürük başlar. Çocukların ağızları açık uyumalarına lâkayt kalmayınız. Mutlaka burunlarında bir ârıza, bir tıkanıklık var demektir. Burundaki bütün ârizalar tedavi yahut ameliyat ile düzeltilebilir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notları doktor gibi imdadınıza yetiştirilir.

CİLDİNİZİ BESLEYİNİZ!

28 gün zarfında birçok seneler daha gençleşmiş olursunuz. Meşhur bir Üniversite profesörü, genç hayvanlardan cilt için hakiki bir cevher istihsal etmiş ve muvaffak olmuştur.

100 kadından 99'u beslenmemiş bir cilde maliktirler. Buruşukluklar, solmuş ten'er ve gevşek yanaklar bu halin bazı alametleridir.

Zamanımızda tecrübe ile sabit olmuştur ki; cildiniz, milyonlarca mesameleri sayesinde sureti hususiyetinde hazırlanmış birçok unsurları mas ve canlı hücreler şekline ifrag ederek kaybettiği güzelliği ve tazeliği kazanabilir.

Cilt için en mükemmel gündelik güzellik reçetesi budur:

Genç hayvanlardan istihsal edilen Bioce'l cevheri, taze krema ve musaf-fa zeytinyağı.

Bütün bu unsurlar, şimdi Tokalon kreminin terkiibinde mevcuttur. Bu krem, tanınmış cilt unsurlarının en mükemmel ve en fazla besleyicisi -dir. Yalnız bir gece zarfında cildini -ni taravetlendirecek ve inanılmıyacak derecede canlandıracaktır. Ve 28 gün zarfında devamlı bir güzellikte yeni bir ten temin edecek, beşerenzizi bir gül yaprağı gibi daha tatlı, daha nermın kılacak ve buruşukluklardan, gevşek yanaklardan ve yüzün zayıflamış adalelerinden kurtaracaktır.

Bu şayanı hayret semereyi, ayna-

nıza baka ak tasdik edeceksiniz. 40 ve 50 yaşlarında birçok kadınlar son derece besleyici bir unsur olan bu kremin muntazaman kullanmaları sayesinde hemen bir genç kızın terü taze cildine ve nermın tenine malik olmağa muvaffak olmuşlardır. Ak -şamları, Tokalon kreminin pembe rengindeki ve sabahları (yağsız) beyaz rengindeki kullanınız. Pembe rengindeki krem en fazla besleyici bir kremdir. Fakat sabahları (yağsız) beyaz krem kullanılması mürecahtır. Çünkü fevkalâde bir cilt unsuru olduktan başka pudrayı gay-rimer'i kılar ve son derece yapışma-sına medar olur.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerine Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Doğru Hâiz Cem-i

Lanuz, mütehasşis

Pazardan maadı hergün 3-6 D. 4.170.110 N. Teles. 22335 Tel. Kandı 18 - Beylerbeyi 45

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1040	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

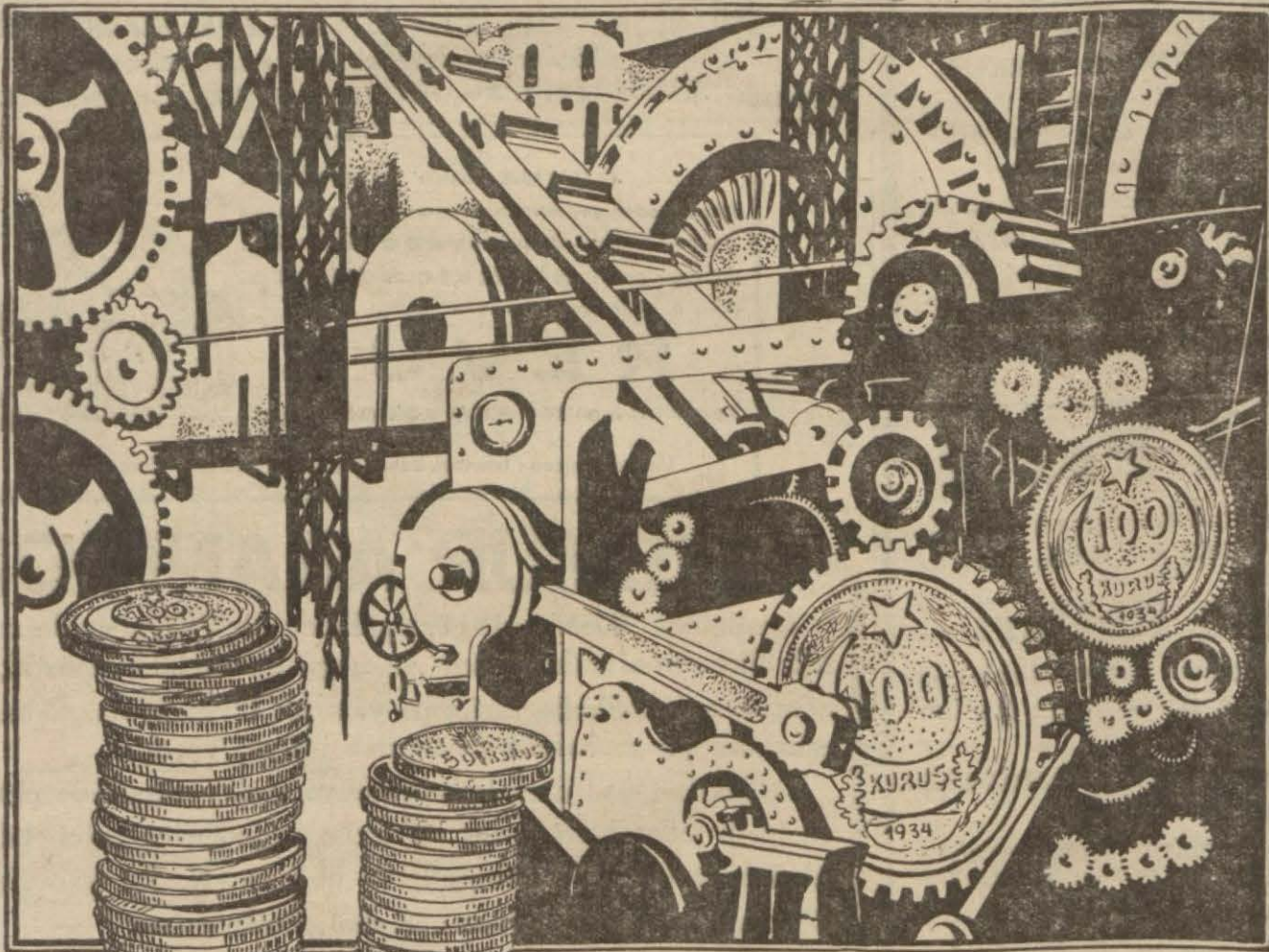
Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Edirne Kültür Direktörlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Tahmin	İlk	İhale tarihi
	Çift	bedeli	teminatı	
		Kuruş	Lira Kr.	
İskarpın	120-135	500	51	20/11/936 Cuma
Nümune ve şartnamesi okulda görülür.				günü saat 14 de Kültür Direktörlüğünde.

Edirne San'at Okulu talebeleri için alınacak olan 120 - 135 çift iskar -pinin evsaf şeraiti yeniden tesbit edildiğinden 5/11/936 tarihinden itibaren 15 gün müddetle yeniden açık eksiltmeye konulmuştur. Okulda mevcut nümunesine göre eksiltmeye iştirak edeceklerin pey akçelerini yatırarak Kültür Direktörlüğünde satın alma Komisyonuna gelmeleri ilan olunur. (2828)

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT İŞLETİLEN PARA

FAİZ GETİRİR

ADAPAZARI

TÜRK · TİCARET · BANKASI

Ramazan münasebetile Mühim Tenzilât HİLMİ KİTAPHANESİNİN Neşriyatından

EL KUR'AN

Yeni Harflerle Kur'anı Kerim

Kur'anı kerimi yeni harflerle tecvid üzere pek kolay ve hatasız okunmaktadır. Türkçe harflerimizle ilk yapılan bu mukaddes kitap binlerce Türk çocuğuna, halkına ve köylüsüne kur'anı hatmetmiştir. İşaretleri, metodları gayet sade olduğu için iki defa basılmıştır. Hediyesi bir lira iken yalnız bu Ramazan ayı için 75 kuruştur. Yanlış almamak için (Hilmi Kitaphanesi) yazısına çok dikkat ediniz.

TÜRKÇE KUR'ANI KERİM Tercüme ve Tefsir

Yeni harflerle basılmıştır. Türkçeye gayet sade bir üslûpla tercüme eden İslâm dini âlimlerimizden İzmirli İsmail Hakkı'dır.

Çok değerli, çok ehemmiyetli bir tercüme ve tefsirdir. (900) sahifeden mürekkep. Yıldızlı cildle müzeyyen hediyesi 150 kuruştur. Çok beğenilmiş ve çok satılmıştır.

YENİ HARFLERLE BASILMIŞ ZİRDEKİ DİN ESERLERİ DE RAMAZAN MÜNASEBETİLE YÜZDE 40 TENZİLÂTLA ALABİLİRSİNİZ

1. AMME cüzü şerifi (Yeni harflerle Türkçe)	15
2. YASİNİ ŞERİF tercümesi ve metni » »	15
3. TEBAREKE cüzü şerifi » »	15
4. KADSEMİ'A cüzü şerifi » »	15
5. VEZARİYATI cüzü şerifi » »	15
6. AMME CÜZÜ ŞERİFİ yeni harflerle (Arapçası)	20
7. TEBAREKE CÜZÜ ŞERİFİ » »	20
8. HADİSİ ŞERİF (Gayet sade yazılmış 1150 hadisin Türkçe tercümesidir.)	40
9. MEVLİDİ ŞERİF (Yeni harfle tamamı)	15
10. RAMAZAN ARMAGANI (Müslümanlara armağan) Bu kitap tekmi (Namaz sureleri ve duaları hâvidir.)	20
11. AMME (Yeni harflerle)	10
12. Halk için din kitabı YENİ İLMİHAL	25
13. MIZRAKLI KÖY İLMİHALİ (120 sahife)	35
14. ŞURATUSSALÂT Namaz bilgisi	10
15. Köy çocuklarına DİN DERSLERİ	15

(Bu kitap her küçük çocuğa dini mükemmelen öğretir.) Yukarıda gösterilen 15 kitap çok temiz ve çok güzel basılmıştır. Bu kitaplardan posta ücreti alınmaz. Fazla olarak bunlardan yüzde 40 tenzilât yapılır.

Eski Harflerle Dini Kitaplar

Türkçe Kur'anı Kerim Tercümesi

İzmirli İsmail Hakkı'nın riyasetinde bir heyet tarafından yapılmıştır. Tenzilâtın sonra 75 kuruştur.

Maanil Kur'an - Türkçe Tercüme ve tefsir

İzmirli İsmail Hakkı'nın (iki cilt) tenzilâtın sonra 150 kuruş.

Nurülbeyan - Tercüme ve Tefsir

Kur'anın hem metni hem tercüme ve tefsirini havidir. Tenzilden sonra (300) kuruştur. Bütün bu eserler İstanbulda Ankara caddesinde 62 numaralı HİLMİ KİTAPHANESİNDE bulunur.

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilaç budur. İsmine dikkat buyurulması

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

2.ci keşide 11 / Birinci kânun / 936 dedir.

Büyük ikramiye: **40.000** liradır...

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 / Birinci kânun / 936 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur...

İstanbul Belediyesi İlanları

1 — İstanbul Ziraat Bankasından maaş almakta olan Mahalli idare Te-kâüt ve öksüzlerinin 1936 yılı ikinci altı aylık yoklamalarına 16/Teşvini-sani 1936 gününden itibaren başlanmıştır.

2 — Yoklama İlmühaberlerinin arkasındaki izahata göre cevaplar yazılacak ve fotoğrafları yapılandırılmış ve tasdik edilmiş olacaktır.

3 — Maaş sahipleri yoklama ilmühaberlerini oturdukları yerlerin kay-makam veya Nahiye Müdürlüklerine tasdik ettirdikten sonra resmi senet, nüfus tezkeresi ve maaş cüzdanlarıyla birlikte zat işleri müdürlüğü sicil ka-lemine gelerek yoklamalarını yaptırılmaları ilan olunur. (2979)

BRIYANTINLER

Saçları parlatan, düzleştirilen, ince kokulu yağlı ve yağsız adragana ve likid nevilerle gençlerin ve kadınların hayat arkadaşı. Hasan Briyantınleri 30 - 40 - 50 kuruşa. Hasan deposu: **İstanbul, Ankara, Beyoğlu.**

10
danelik
tüpler

Çok
kârlıdır

FIYATI
60 Kuruş

SOUK VE YAMURLU HAVALARDA
GRIPE YAKALANMAMAK İÇİN
Neurozin ALINIZ.

1906
R.G.A.
TRAPEZ

MÜHİM
İLAN

Meşhur Rus - İsveç

TRAPEZ
LÄSTİK ve ŞOSONLARI

taze mallarımızı bu sene de müşterilerimizi memnun etmek için büyük fedakârlıklarla getirdik. Bütün toptan ve perakende mağazalarında bulabilirsiniz. İsveç "TRAPEZ", fabrikası

Bahçe Rakısı
zevk sahiplerinin rakısıdır

BAHÇE ŞARABI.

da zevk sahiplerinin
Şarabı olacaktır

Bomonti depolar
ile bilimum bak-
kaliye mağazaların-
da satılır

Şişeler:
1/2 LT., 1 LT., 1 LT.,
1 1/2 LT. ve 3 LT.

SIHHATİNİZİ
KORUYUNUZ

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usarelerle hazırlanmıştır. Hazmi kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Yaşadığımız ekonomi
devrinde size pahalıya
mal edilmek istenen
nasihatleri şüpheli gö-
rünüz.

Her nerede ve her hangi
bir saatte Krem Pertev'i
kullanabilirsiniz. Yarım sa-
at zarfında o tesirini gös-
termiştir, bile.

Krem Pertev'in yarım asır-
lık şöhreti asılsız değildir.
Yüz binlerce kişiden Krem
Pertev hakkında samimî
kanaatlerini sorabilirsiniz.

BANKA KOMERÇİYLE
İTALYANA

Sermayesi Liret 700.000.000
İhtiyat akçesi Liret 145.769.054,50
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsveç, Avusturya, Maca-
ristan, Yugoslavya, Romanya, Bul-
garistan, Mısır, Amerika Cemahiri
Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay,
Arjantin, Peru, Ekvator ve
Kolumbiyada
Afiilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler :

İstanbulda : Alâlemciyan hanında
Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğ -
lunda : İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlan fiatları

- 1 - Gazetenin esas yazısıyla bir sü-
tunun iki satırı bir (santim)
sayılır.
- 2 - Sahifesine göre bir santim ilân
fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 - 400 kuruş
"	: 2 - 250 "
"	: 3 - 200 "
"	: 4 - 100 "
Diğer yerler	: - 60 "
Son sahife	: - 30 "

- 3 - Bir santimde vasatî (8) keli-
me vardır.
- 4 - İnce ve kalın yazılar tutacak-
ları yere göre santimle ölçülür.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md. : Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ (A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

RADYOLİN

En büyük sergilerde 18
diploma 48 madalya
kazanmıştır.

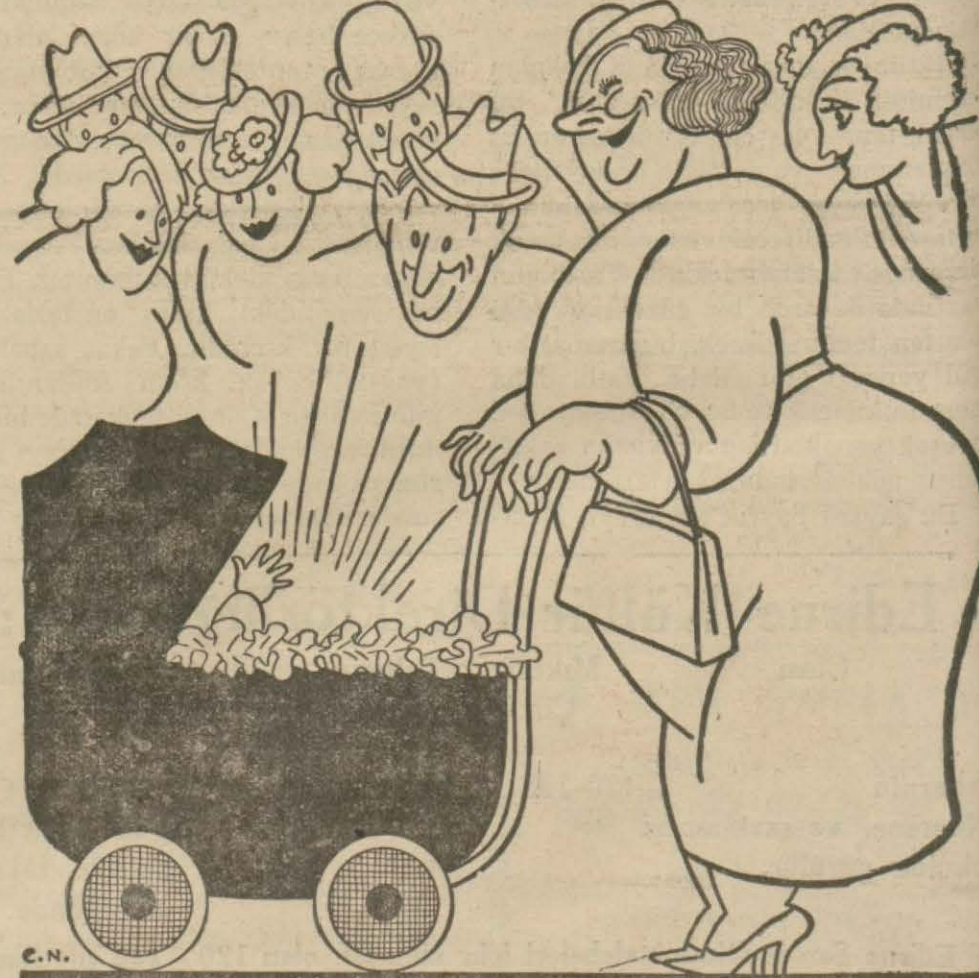
Böyle güzel dişler yalnız

RADYOLİN

Kullananların dişleridir.

Diş tabipleri diyor ki:

«Dişerin ve ağızın sıhhati sabah ve akşam günde 2 defa dişleri te-
mizlemekle kabildir.» Radyolin, bilkimya saf kalaylı tüplerdedir.

- Bu güzellik anadan mı, babadan mı?
- "Pertev Çocuk Pudrası," ndan bayanlar!

HALİHAZIRDA: Erkek kadın ve çocuklar için

En mükemmel İngiliz fabrikaları mamulâtından

Trençkot ve Gabardinlerinin

Zengin ve müteahap çeşitlerini en müsait şartlarla
ve her yerden ucuz fiyatlarla

Beyoğlunda

BAKER

den başka HiÇBİR MAGAZA takımı edemez.

Sizi son derece alâkadar edecek

Vitrinlerim'ze lütfen bir göz gezdiriniz.

REVUE saatini isteyiniz.

Çin, model ve fiyat hususunda diğer yüksek

marka saatlerle mukayese ediniz.

Kullanılardan bir fikir ediniz.

İşte, o vakit neden herkesin

REVUE

saatini tercih ettiğini anlıyacaksınız.

Umumî Deposu : İstanbul, Bahçe Kapı, Taş Han 19 Telefon : 21354

MEMUR ARANIYOR

Anadoluda Demiryolu güzergâhında bir Vilâyet merkezinde elek-
trik Şirketinin muhaberatını ve dosya muamelâtını müstakilen idare
edecek ve daktilo ile seri yazı yazacak bir memurla, muhasebesinde
çalışacak bir muhasebe memuruna ihtiyaç vardır.

Taliplerin tahsil dercelerile şimdiye kadar nerelerde çalıştıklarını
ve talep edecekleri maaş miktarı ile, tercümeihallerini bildirir ve-
sikalarının bir küt'a fotoğrafları ile birlikte (K. E.) işaretile İstanbul
176 numaralı posta kutusu adersine göndermeleri

Posta T. T. Fabrikası Müdürlüğün-
den:

Deveboynu demiri yapılmak üzere 16 X 16 m/m eb'adında 8400 kilo
dört köşe demir ile bunların ambalajlarında kullanılmak üzere 0,5X20
m/m eb'adında 250 kilo demir çember ve 16 m/m boyunda 250 kilo çivi
alınacaktır. Bunların tamamının muhammen bedeli 830 lira 37 kuruş ve
muvakkat teminatı 63 liradır.

Eksiltme 27/11/936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de yapıla-
cağundan taliplerin şartnameyi görmek için her gün eksiltmeye iştirak için
de daha evvel teminatlarını vezneye yatırmak suretile muayyen gün ve
saatte komisyona müracaatları. «2823»